CELJSKI tednik

CELJE, PETEK, DNE 29. APRILA 1955
LETO VIII. — ŠT. 17 — CENA 20 DIN

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna — Uredništvo: Celje, Titov t. 1 — Pošt. pred. 123 — Telef.: uredništvo 24-23, uprava 25-23 — Tek. rač. 620-T-230 pri NB FLRJ v Celju. — Letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 dinarjev. — Izhaja vsak petek — Poštnina plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI CELJSKEGA OKRAJA

Deseti 1. maj v svobodni državi

Ko so pred desetimi leti Jugoslovanski narodi po štiriletni krvavi borbi pregnali sovražnika iz domovine in obračunali z domačimi izdajalci, so hkrati s tem izvršili eno najvažnejših dejanj delavskega gibanja in revolucionarne borbe. Delavski razred narodov Jugoslavije se je odločil krojiti svojo usodo sam. To je bila zmaga ljudske revolucije v letu 1945. Pogoji, pod katerimi so jugoslovanski narodi začeli graditi novo državo, so bili izredno težki. Posledice vojnih let so zarezale globoke rane v narodno telo, morda najtežje, kar jih je katerikoli narod v pretekli vojni utrpel. Že itak zaostala in polkolonialna dediščina stare Jugoslavije je bila med vojno močno poškodovana. Tovarne so bile uničene, polja zapuščena, promet razrušen, manjkalo pa je tudi ljudi, sposobnih ljudi, ki bi s svojim strokovnim znanjem lahko pripomogli k hitrejši obnovi.

Delovni ljudje so širom po državi s požrtvovalnostjo obnavljali porušene objekte, delali noč in dan, da so svoje tovarne zopet lahko izročili v pogon. V obnovljenih tovarnah je delovne ljudi prevel živahen tekmovalni duh, težnja po čim večji storilnosti. Tovarne so potrebovale rudo in premog. V naših rudnikih so rudarji doprinašali skrajne napore in visoko presegali norme, ki so bile kdaj koli znane v svetu. Mladina je z vso vnemo odhajala na mladinske akcije, gradila prekope, železnice, ceste, izsuševala močvirja, gradila tovarne itd. Vsa domovina je bila eno samo gradbišče. Prostovoljci so gradili, obnavljali in brisali sledove minule vojne.

V teh najtežjih časih so imeli delovni ljudje močne sovražnike znotraj in zunaj naše države. Čuvati so morali ustvarjene uspehe pred sabotažami in se hkrati, ko so dajali vse od sebe za izgradnjo domovine, morali tudi odločno boriti proti ostankom reakcije in protiljudskih sil. Povsod, kjer so delovni ljudje Jugoslavije ustvarjali, kjerkoli je odmevala iz njihovih ust borbena delavska pesem, povsod so bili njihovi napori kronani z uspehi. Razmeroma v zelo kratkem času so jugoslovanski narodi lahko oznanili, da je obnova končana.

Obdobju obnove je sledilo obdobje planskega gospodarstva. Še niso bile povsem zaceljene rane iz NOB, že so se delovni ljudje lotili izredno težke naloge — kapitalne izgradnje. Na naših rekah so začele rasti hidroelektrarne, na poljih, kjer so se nekoč pasle črede, so rasle velikanske tovarne. Težka industrija je bila narodom Jugoslavije najbolj potrebna, da so lahko pozneje razvili vsestransko gospodarsko dejavnost. Naši nasprotniki so nam takrat napovedovali polom, češ Jugoslavija nima pogojev, da bi se tako hitro razvila brez njihove pomoči. Dejali so, da Jugoslavija nikoli ne bo izvršila predvidenega načrta. To so utemeljevali s tem, da najbolj industrijsko razvite države niso zrasle v nekaj letih ter da imajo za seboj dolgo pot tradicije, izkušenj in strokovnega dviganja kadrov. Narodi Jugoslavije so tem dvomljivcem odgovorili z dejanji. Istočasno z gradnjo objektov so se vzgajali novi strokovni kadri. Skoraj ni bilo dneva, da ne bi nekje v naši državi bila spuščena v pogon nova tovarna, ki je začela proizvajati izdelke, katere smo dotlej uvažali. Tisoči in tisoči kilometri novih daljnovodov so pošiljali električni tok v najoddaljenejše kraje, kjer so do nedavnega poznali samo sveče in petrolejke. Zaostali predeli naše države so vidno rasli iz zaostalosti. Industrija je pripeljala tjakaj nov način življenja, ob tovarnah so rasle šole, kulturni domovi, nova sodobna stanovanja, kinodvorane itd.

Sredi teh najtežjih naporov so narodi Jugoslavije doživeli izredno težek udarec. Prav s tiste strani, odkoder bi ga najmanj pričakovali. Države informbiroja so zahrbtno blokirale socialistično Jugoslavijo in ji prizadejale ogromno gospodarsko škodo. Takrat, ko smo bili sami, je ves svet čakal, kdaj se bo Titova Jugoslavija zrušila. Takrat ni nihče pričakoval, da bo ravno iz te krize izšla še bolj močna, da bo postala v svetu še bolj pomembna. Narodi Jugoslavije so spoznali, da so odvisni le od svoje lastne prizadevnosti. Popolnoma so se predali vodstvu s tovarišem Titom na čelu, zagrizeno vztrajali in zmagali. Od tistega časa je delavski razred Jugoslavije dobil v svetu vedno več prijateljev, vedno več občudovalcev. Jugoslavija je postala simbol vseh zatiranih ljudstev, postala je svetilnik v mednarodnem delavskem gibanju. Ni ostala dolgo sama. Kmalu je imela več prijateljev kot so si želeli naši sovražniki na vzhodu in zahodu. V tem, da je Jugoslavija vodila borbo za neodvisnost in sožitje med ljudstvi sveta, za pristno sodelovanje na osnovi enakopravnosti, je bil njen največji uspeh.

V času, ko so nas na vzhodu najbolj blatili in takrat, ko je kapitalistični zahod pričakoval, da mu bomo padli v objem, je znotraj naše države neovirano rastla najnaprednejša družbena ureditev. To, kar so predvidevali veliki socialistični in marksistični ideologi, ideja, za katero so padali delavci v revolucijah, na barikadah, je postala v Jugoslaviji stvarnost. Delavski razred je postal resnični lastnik proizvajalnih sredstev. Delovni ljudje širom po naši državi so vzeli proizvodnjo v svoje roke. Tudi sedaj so naši nasprotniki zagnali vrišč, češ Jugoslavija eksperimentira. Toda naša pot je nevzdržno peljala navzgor. Iz dneva v dan se je krepila zavest ljudi, iz dneva v dan je rastla socialistična demokracija. Delavski sveti so vse bolj odločno posegali v razvoj našega gospodarstva. Družbeno upravljanje je kmalu prerastlo okvir industrijskih podjetij. Samoupravljanje je postalo širok pojem. Postopoma so v upravljanje najširših množic prišle tudi druge ustanove družbenega življenja. Delavski razred je prevzel upravljanje nad socialnim zavarovanjem, začel krmariti zdravstvene in prosvetne ustanove. S postopno decentralizacijo je prišlo vse naše družbeno in gospodarsko življenje v roke najširšim množicam.

Pri tem razvoju pa naši delovni ljudje niso imeli opraviti zgolj z našimi zunanjimi nasprotniki. Birokracija je bila izredno trd oreh, ki ga je delovno ljudstvo končno le strlo. Naši notranji sovražniki, ki so izgubili politično in ideološko podlago za borbo proti socialistični graditvi, so se prestavili na gospodarske položaje. Dobro so se zavedali, da je gospodarstvo v novi državi izhodišče vsega nadaljnjega napredka, zato so tu poskušali zavirati in uveljavljati svoje mračne cilje. Vendar so delovni ljudje bili povsod budni in take primere vedno znova razkrinkavali. Pod vodstvom ZK in SZDL, sindikalnih organizacij in ostalih množičnih organizacij, so delovni ljudje ostrili orožje znanja, politične zavesti in kulturne ravni. Patriotizem naših delovnih ljudi je dosegel tisto stopnjo, da je bilo mogoče našemu vodstvu izvršiti vsako še tako težko nalogo. Vsi skupni napori so združili narode Jugoslavije v tako enotno in močno skupnost, da je njen glas in njena volja v svetu vedno več pomenila. Razni poizkusi iz vzhoda, prav tako iz zahoda so klavrno propadli prav zaradi tega, ker so trčili ob zid nepremagljive volje, zavesti in hotenja jugoslovanskih narodov. Tako so propadli razbijalni načrti vzhoda, kakor tudi neodgovorni sklepi zahodnih držav. Štiri velesile so morale umakniti svoj sklep o tržaškem vprašanju, ko so jugoslovanski narodi odločno izrekli svoje mnenje. Ničesar v svetu niso mogli več storiti na račun Jugoslavije, ničesar o Jugoslaviji sklepati in ukrepati brez pristanka jugoslovanskih narodov. Če so to hoteli ali ne, postalo jim je jasno, da z diktatom in nadmočjo ne morejo opraviti ničesar. Popolnoma jasno je, da je ob taki odločnosti, tako jasno začrtani smeri, postala Jugoslavija vzor malih narodov, ki jih težijo še danes notranje socialne razmere ali pa so trpeli zaradi pritiska od zunaj.

S ponosom lahko gledamo na prehojeno pot po desetih letih naše svobodne graditve. Naš 1. maj praznujemo v čisto posebnem okolju. Medtem ko v svetu praznujejo delavske množice ta praznik kot dan, kjer se zbirajo borbeni delavci k pregledu svoje moči za borbo proti izkoriščanju, se pri nas lahko z zadovoljstvom oziramo nazaj in ugotavljamo uspehe v naši socialistični državi, uspehe našega razvoja, o katerih lahko zunaj naših meja govorijo le kot o dogodkih bodočnosti.

Naš delavski praznik naj bo pregled naših uspehov v desetih letih svobodne graditve, hkrati pa naj bo tudi dan, ko bomo sestavljali načrte in v svoji notranjosti zbirali voljo za še večje uspehe v bodočnosti. Naš 1. maj naj bo praznik zahvale voditeljici delavskega gibanja in napredka Zvezi komunistov in njenemu voditelju tovarišu Titu.

Živel 1. maj — delavski praznik vsega sveta!

Živela deseta obletnica osvoboditve!

Živeli jugoslovanski narodi, ki so v desetih letih svobodne graditve dosegli ogromen napredek in razvoj za dobrobit naše socialistične domovine!

Živel tovariš Tito, voditelj in učitelj naših narodov!

Vsa naša borba, vsi naši napori za srečnejšo bodočnost ...

Letošnji 1. maj bomo proslavili predvsem v naravi

Osnutek zakona, ki ga je nedavno sprejel Zvezni svet ljudske skupščine v zvezi s praznovanjem državnih praznikov določa, da se nedelja ne računa za praznik, če pade eden izmed državnih praznikov na nedeljo. Državni prazniki pa se bodo odslej praznovali po dva dni. Namen te določbe je, da bi ob državnih praznikih delavcem in uslužbencem zagotovili počitek.

Letos praznik 1. maja pade na nedeljo, tako da bomo imeli skupno proste tri dni. Da pa bomo res imeli od teh prostih dni tudi koristi, letos centralnih proslav 1. maja sploh ne bo, pač pa bodo vsi delovni kolektivi ta praznik praznovali z internimi proslavami po podjetjih na večer pred praznikom.

Tako bo v *Gaberju* na večer pred praznikom večja proslava. Tovarna *Metka* bo proslavljala praznik že v petek, ko bo razvila sindikalni prapor. Na *Polzeli* bo v Tovarni nogavic interna proslava, združena z otvoritvijo nove kulturnoprosvetne dvorane. *Laščani* in *Rogatčani* pripravljajo na večer pred praznikom baklade, skratka vsi delovni kolektivi v Celju in okolici pripravljajo večje ali manjše proslave.

Tako bomo vsi delovni ljudje letošnji praznik delovnega ljudstva lahko kar najlepše izkoristili v lepi pomladanski naravi, da si bomo nabrali novih sil za ustvarjanje nalog, katere postavlja pred nas naša socialistična skupnost.

Dan, ki nam bo ostal v spominu

USTANOVITEV OSVOBODILNE FRONTE PRED 14 LETI

27. aprila 1941 je bila v Ljubljani na pobudo Komunistične partije ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda. To je dan, ki bo za vedno svetlo zapisan v zgodovini našega revolucionarnega delavskega gibanja.

Osvobodilna fronta je okrog svojega borbenega programa zbrala takoj v začetku ogromno večino delovnih ljudi pri nas in jih popeljala v zmagovito revolucijo.

V letih po vojaški zmagi revolucije je bila Osvobodilna fronta organizator velikih delovnih podvigov pri obnovi dežele in je danes kot Socialistična zveza veliko, vseljudsko organizirano politično gibanje, ki mu je najvišji in edini cilj — krčiti pot socialističnim odnosom v naše družbeno življenje in braniti to delo pred vsakomur, ki bi ga skušal ovirati ali mu škodovati.

OB 1. MAJU, PRAZNIKU VSEGA DELOVNEGA LJUDSTVA, KI GA SLAVIMO LETOS ŽE DESETIČ V SVOBODNI SOCIALISTIČNI DOMOVINI, POŠILJAMO VSEMU PREBIVALSTVU MESTA IN VASI, VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM, POLITIČNIM IN DRUŽBENIM ORGANIZACIJAM OKRAJA CELJE BORBENE POZDRAVE Z ŽELJO, DA BI BILI NADALJNJI USPEHI V IZGRADNJI SOCIALISTIČNE DOMOVINE ŠE BOLJ PLODNI KOT DOSLEJ

OKRAJNI KOMITE ZKS, CELJE
OKRAJNI ODBOR SZDL, CELJE
OKRAJNI SINDIKALNI SVET, CELJE

VSEM NAROČNIKOM, BRALCEM IN SODELAVCEM ČESTITA

„Celjski tednik“

K PRAZNIKU DELOVNIH LJUDI — 1. MAJU

Pogled po SVETU

Videti je, da se bo po desetletnem statusquo v kratkem vendarle nekaj spremenilo. Ne zaradi konference v Bandungu, o kateri bomo spregovorili v posebnem članku, marveč zaradi pobude, ki je prišla iz vzhoda in je svet postavila skoraj pred izvršeno dejstvo avstrijske državne pogodbe. Zapad je različno komentiral to mojstrovino sovjetske diplomacije, ki je spodbila že stanovitni propagandni adut, da je Moskva tista, ki je v desetih letih razbila vseh 300 konferenc, ki so se v desetih letih zvrstile zato, da bi Avstrija dobila tisto, kar so ji med vojno trije zavezniki obljubili, ko so skicirali portret Evrope, kakršen naj bi bil po zmagi nad nacifašizmom. Zdaj pa je Moskva tista, ki daje Avstrijcem tako zaželeno neodvisnost in jim ponuja povrhu še nevtralni položaj, kakršnega ima Švica, položaj, ki bi si ga marsikaka majhna država želela, da bi se izognila katastrofi obračuna med obema blokoma.

Sovjetska zveza ima torej resen namen, da umakne svoje čete iz strateško važnega Podonavja, če pristanejo ostali trije »zavezniki« na nevtralizacijo avstrijskega ozemlja. Tako ponudbo je težko odkloniti, kajti svetovno javno mnenje dobro ve, da je treba najti neko pot do miru, do odprave nenormalnega stanja na vsem svetu in v Evropi posebej. Zahodni svet je tudi ni mogel odkloniti. Čeprav jo je hotel razredčiti z raznimi proceduralnimi formalnostmi, mu to ni šlo od rok in v začetku maja bo, kakor zdaj kaže, prišlo do četverne konference, na kateri se bo odločila nadaljnja usoda Avstrije, ki po Anschlussu od leta 1938 ni bila samostojna država. Ozračje, v katerem bo ta važna konferenca, bo pod vtisom silovite naglice, ki jo je v tej proceduri sprožil stari Molotov, in v znamenju nezaupanja, ki ga ustvarjajo v ZDA, češ da je SZ vse to storila zato, da bi vendarle ne prišlo do oborožitve Zahodne Nemčije in do splošne izpolnitve pariških sporazumov. »Pristali bomo verjetno na ta sporazum, »toda srečni ne bomo zato,« so zapisali v New York Times. V ZDA se boje, da bi ponudba o nevtralnosti naredila v Zahodni Nemčiji prevelik vtis, menijo pa, da je nova sovjetska taktika ena od najpomembnejših diplomatskih potez po drugi svetovni vojni.

Maršal Žukov, vojni tovariš predsednika Eisenhowera, je newyorškim novinarjem v podkrepilo nove sovjetske taktike v posebni poslanici sporočil, da je SZ ostala zvesta jaltskemu duhu, da pa pričakuje isto od svojih nekdanjih zaveznikov, ki naj likvidirajo vojna oporišča na tujem ozemlju in umaknejo okupacijske čete.

Ni čudno, da je Zahod moral odgovoriti na sovjetsko potezo z dejanjem, ne pa z izigravanjem. 20. aprila je v baročni palači Schaumburg ameriški visoki komisar v Zahodni Nemčiji Connant položil ratifikacijske listine in s tem prit snil na London in Pariz, da bi zmanjšal vtis sovjetskega uspeha. Pinay je šel na posvetovanje čez Kanal, da bi se z Macmillanom, novim vodjem Foreigu Off.cea v Londonu zedinil v najvažnejš.h svetovnih vprašanjih. Čeprav je Francija postavljala dva pogoja, preden bi brez pridržka storila isto kot Connant — to je francosko-nemško gospodarsko konvencijo o Saaru in vprašanje industrijskih naprav družine Rehling v Saaru, — so se zahodni trije zavezniki kar na hitro odločili, da bo 5. maj 1955 dan suverenosti Zvezne nemške republike, to je dan, ko je pred 10 leti kapitulirala hitlerjevska vojska v Holandji in Severni Nemčiji. Do 7. maja bodo baje položene vse ratifikacijske listine. Teza, da Moskva ni za kompromis, pa kljub temu ne drži več. Zahod je sprejel sovjetsko noto za sestanek: 2. maja se bodo zbrali veleposlaniki na Dunaju, kmalu nato pa bodo spregovorili končno besedo še štirje zunanji ministri. Svet izraža upanje, da ne bo od nobene strani prišlo do nesprejemljivih predlogov in da bo končno le prišlo do »koraka naprej«. Nič se seveda ne govori o tem, da bi Moskva umaknila svoje čete tudi iz preskrbovalnih linij, ki do Avstrije drže preko Madžarske in Romunije. Iz zadnjih vladnih in linijskih sprememb na Madžarskem bi prej sklepali, da se bo politično, gospodarsko in vojaško povezovanje vzhodnega bloka še bolj zategnilo.

Mrzla pomlad, ki nas že nekaj časa spravlja v slabo voljo, je torej kljub vsemu dahnila v hladno vojno nekaj toplejših tonov. Celo Adenauer pričakuje, da se bo napetost med Vzhodom in Zahodom ublažila, isto napoveduje Hruščev, toda le pod pogojem, da se pariški sporazumi ne izpolnijo, in tudi Dulles je v nedavni izjavi povedal, da bi bila prihodnja vojna vendarle prekruta, vendar pa ni za mir za vsako ceno. Videli bomo v prihodnjih dneh, ali se je ameriški koncept v novi Evropi zares zamajal. Krščansko-demokratska Evropa je že na delu, da bi se to ne zgodilo. Adenauer je poslal v Rim svojega zaupnika Kissingerja, ki je od italijanskega zunanjega ministra Marttina res iztisnil vodeno izjavo zoper avstrijsko nevtralnost. Dejstvo je namreč, da so krščansko demokratske stranke v povojni Evropi intimno povezane z republikansko vladavino v Ameriki tudi po verski ideologiji. (To pa kljub vsemu ni moglo preprečiti vatikanske blamaže v Belgiji.) Ameriško republikansko zunanjo politiko je v zadnjem času hudo napadel tudi Truman, ki je dejal, da se ZDA svetu predstavljajo s svojo nestrpno politiko kot netilke vojne in vzbujajo z njo strah pri prijateljih in zaveznikih. Če pomislimo, kaj je pred kratkim poveljnik ameriške vojske v Evropi general Mac Aulifje govoril časnikarjem v Bonnu, moramo pritrditi Trumanovi ostri kritiki. Ta ameriški soldat je med drugim rekel, da se ne bodo umaknili na Ren, marveč, da bo obrambna linija daleč vzhodno od Nemčije; da ima ameriško atomsko orožje v Evropi fantastičen učinek; in da so Nemci sijajni vojaki tako, da bo Zahod z njimi »dekuražiral« vsakega agresorja.

Ni čuda, če spričo takih soldaških izjav ne pride do zaupanja in do iskrenega dela za mir, čeprav je res, da si vojne narodi ne žele. Tudi predlog Bonna, da bi po pariškem sporazumu general von Manteufel, bivši komandant Hitlerjeve divizje »Grossdeutschland«, sedaj liberalni poslanec v Bundestagu, postal pomočnik vrhovnega komandanta zavezniških sil in tako komandant kopne vojske v Evropi, spada med take neokusne spodrsljaje ameriškega friziranja nove Evrope. »France Observateur« pripominja, da bi bilo to vendarle preveč; maršal Juin bi prišel na ta način avtomatično pod komando nemškega generala. — To sliko bo gotovo treba nekoliko retuširati.

Sedmošolci II. gimnazije
na obisku pri PREDSEDNIKU REPUBLIKE

Celjske srednješolce, ki so pred dnevi obiskali Beograd, je sprejel predsednik republike maršal Tito

Ves naš izlet v glavno mesto je bil prvotno planiran na predvojaški osnovi podobno kot pri I. gimnaziji. Nekdo si je pa omislil, da bi obiskali tudi Maršala. Sekretariat je najprej odgovoril, naj pride delegacija osmih mladincev, štiri ure pred odhodom pa je Maršal telefoniral, da bo v petek pričakoval vseh 60 ljudi.

Tako je na dolgi vožnji v Beograd bil glavni predmet razgovora sprejem pri Maršalu, ki je bil napovedan za v petek ob 11. uri.

V petek zjutraj ni bilo treba budnice. Maršalovi avtobusi bi naj prišli po nas ob desetih v Pionirski grad, kjer smo prenočevali, mi pa smo bili pokonci že ob sedmih. Te tri ure so tekle bolj počasi kot vseh šestnajst ur od Celja do Beograda. Nekoliko pred deseto je zapel pred vrati klakson in pred nas je dostojanstveno in počasi pripeljal velik moder, srebrnobel avtobus in neslišno obstal; takoj za njim pa še eden, nič manj lep.

Hitro smo se vkrcali in nekoliko pozneje se je vratar v modri uniformi že globoko priklanjal celjskim dijakom, da o profesorjih sploh ne govorimo. Po stopnicah so nas odpeljali v Beli dvor, kjer smo v predsobi odložili plašče, dekleta pa nekoliko uredila tudi frizuro. Vsi smo bili bledi in razburjeni, saj se takšen dogodek zgodi le enkrat v petih letih kot je rekla Maršalova tajnica. Nato smo se zvrstili ob stenah sprejemnice, okrašene s slikami, vazami in kipi iz Burme in Indije. Maršala nismo ne videli ne slišali, ko je vstopil. Nenadoma je stal med nami. Sele njegov prijazni pozdrav nam je potrdil, da je res on. Če bi ga kdo izmed nas srečal na ulici, ga gotovo ne bi poznal. Ves drugačen je bil, kot smo ga navajeni gledati v časopisih, mladosten, zagorel. Ko je sprejel naša darila, nam je vsem po vrsti stisnil roko in nas spraševal o potovanju, šoli in Celju.

»Izvolite, tovariši,« nas je nato povabil in s kretnjo pozval v sosednjo dvorano, vso v steklenih oknih. V sredini je bila miza, obložena s sendviči, pecivom in sadjem. V začetku smo bili nekoliko v zadregi, pozneje pa smo se sprostili in pridno segali po jedilih.

Med tem časom se je tov. Tito pogovarjal z našim ravnateljem, ki mu je opisal potovanje in povedal o samoupravljanju na šoli. Zanimal se je tudi za pouk tujih jezikov. Nemščina mu ni bila simpatična, nato se je oglasil tov. Vilfan, ki je bil tudi prisoten, da pač po odpravi ruščine, poleg angleščine nismo imeli druge izbire.

Ko se je Tito zanimal, če smo iz Celja ali okolice, je pripomnil, da se še vse premalo stori za kmečko mladino, čeprav se je že veliko delalo na tem. Rekel je, da kmečki fant in dekle najmanj odneseta iz šole, kar bi jima pozneje prišlo prav, in pripomnil, da bo treba to vprašanje čimprej rešiti s primerno reformo.

Med tem časom sta se naše razburjenje in apetit nekoliko polegla in Tito je vprašal, če znamo kaj peti. K sreči je bil z nami taborniški kvartet, ki ga sestavljajo sedmošolci in za katerega smo vedeli, da bo tudi tov. Titu ugajal. Fantje so zapeli, čeprav nekoliko razburjeni, in ko so končali, je dijak Podgoršek, član dramatskega in recitacijskega krožka, recitiral Kajuhovo pesem: »Mati sanja« in na Vilfanovo prošnjo tudi Puškinov »Črni šal«.

Nato sva se s tovarišem Križnikom iz Laškega ojunačila in ga zaprosila, če ga smeva fotografirati. Nasmejal se je in rekel, da lahko, če le imava notri film. Ko sva midva z najinim snemanjem končala, smo vsi skupaj odšli na teraso, kjer smo se slikali. Ko smo se vračali v dvorano, je tov. Tito rekel, kako prijeten je takšen kratek oddih z nami. Povsem druga pesem pa je z inozemci. Obljubil nam je, da bomo dobili slike in rekel, naj mu iz Celja pišemo, kako smo potovali in kako delamo.

Skupaj smo odšli v sprejemnico, veseli in srečni ob tem dogodku, a vendar žalostni, ker se je tako kmalu končal. Zvrstili smo se mimo njega in mu stiskali roko, tov. Tito pa je imel za vsakega prijazno besedo v slovo. Začeli smo skandirati:

»Mi smo Titovi, Tito je naš.«

Smehljaje je šel Tito mimo nas, na vrhu stopnic se je še enkrat ustavil, nam pomahal z roko in zaklical:

»Pozdravite mi svu celjsku omladinu.«

Ko smo se zopet peljali v avtobusu proti Kalemegdanu, kar nismo mogli verjeti, da se je to res zgodilo. Živahno smo se pogovarjali o vsaki malenkosti, o svoji zadregi v začetku, največ pa o Titu. Velika in pomembna je bila ta kratka urica za nas in v veliko vzpodbudo nam bo pri našem delu.

Ob koncu naj še omenim tudi to, da so nas drugi dan, ko je bila vest o sprejemu priobčena v beograjskih časnikih, ljudje kar spoznali in nas spraševali, kako je bilo.

V. L.

SLUŽBO DOBI

KOMISIONAR - SKLADIŠČNIK

Pogoji: trgovski pomočnik z najmanj 5-letno prakso v trgovini ali skladišču.

Veletrgovsko podjetje
»POTROŠNIK«
Celje, Tomšičev trg 3

Tovarišica Olga Vrabičeva
odhaja iz Celja

Ni še dolgo od tega, ko smo v dnevnem časopisju brali, da je bila na zadnjem zasedanju Ljudske skupščine LRS izvoljena za člana Izvršnega sveta LRS tovarišica Olga Vrabičeva, dosedanja sekretarka Zveze komunistov v Celju. Te dni tovarišica Olga Vrabičeva odhaja iz Celja.

Tovarišica Olga Vrabičeva je že nekaj let vodila Mestni komite ZKS v Celju ter je kot politična in javna delavka bila priljubljena povsod pri delovnih ljudeh Celja in tudi izven mestnih meja. Saj je s svojimi izkušnjami, nasveti in organizacijskimi sposobnostmi pomagala povsod, kjer koli je bilo potrebno. Poleg težkega in odgovornega dela na mestnem komiteju, je tovarišica Vrabičeva še vedno našla čas za delo in pomoč v množičnih organizacijah na terenu. Bila je povsod, na sestankih Zveze komunistov, SZDL, sindikatov in v kolektivih. Povsod je dajala napotke za delo in njene revolucionarne besede so povsod radi poslušali, ker so vedeli, da se iz njenih bogatih in ustvarjalnih misli lahko naučijo marsikaj, kar je potrebno organizacijam in društvom pri praktičnem delu. Bila je ena izmed tistih, ki je znala teoretično znanje in izkustva vsklajevati s stvarnim, praktičnim delom.

Razen plodnega političnega dela je veljala tovarišica Olga Vrabičeva za vzor in zgled požrtvovalnosti, pravičnosti in doslednosti. Prav zaradi tega je bila zelo priljubljena med ljudmi. Mali delovni človek ji je bil prva skrb, zato skoraj tudi ni bilo dneva, da bi pred vrati njene pisarne ne bilo strank. K njej so se zatekali po nasvete naši delovni ljudje in vsakemu je rada pomagala in svetovala. Tudi ljudje iz delovnih kolektivov in ustanov so radi prihajali k njej na posvet, saj so bili njeni napotki dragoceni. Če je bilo potrebno je tovarišica Vrabičeva znala nastopiti tudi ostro in energično, vendar pravično in brezosebno. Vsakdo, kdor je prihajal k njej, je imel spoštovanje do njene avtoritete, hkrati pa je ob njej čutil toplino, doslednost, realnost in čustvenost njenih besed.

Prav nič ni pretirano, če se pridružimo besedam, ki so jih izrekli govorniki na rednih letnih konferencah ZKS in SZDL za bodočo celjsko komuno, ko so se v imenu delegatov poslovili od nje, da ima tovarišica Olga Vrabičeva največ zaslug pri utrjevanju socialistične miselnosti v množičnih organizacijah v Celju, ki so v zadnjih letih prav z njeno pomočjo dosegle vidne uspehe.

Ko te dni odhaja tovarišica Olga Vrabičeva na odgovornejši položaj, ji

izrekamo Celjani prisrčno zahvalo za njeno nesebično delo in trud v Celju ter ji želimo še več uspehov na novem in odgovornejšem delovnem mestu v nadi, da bo kot ljudski poslanec mesta Celja še vedno spremljala naše napore za boljše življenje in nas, kadar ji bo čas dopuščal, tudi obiskala in nam z nasveti pomagala.

Ivan Seničar:

Prvomajska

Ljudje, zberite vse minule dni
in gremo v ta pomladni čas,
da mirno si pogledamo v oči
in rečemo na glas:

Danes je praznik vseh naših naporov,
ki vztrajno kiparijo trdo zemljo
in vseh misli, ki svetle bliskajo
z naših velikih oken v temo.

Danes je praznik prav vseh ljudi,
vsakega posameznega človeka,
vseh strojev in dobrih stvari
in današnjega delovnega veka.

Danes naj bo vsak človek vesel,
ki je v našo čudovito stvar posegel,
zato da bi prej zagorel
še lepši dan in v srce človeško legel;

zato, da bi ljudje postali srečnejši
in se ne bi morili med sabo
in bi vse staro padlo od nas
kakor zabloda v pozabo

in da bi človek čez mnogo let
praznoval svoj Prvi maj
še z večjim zamahom in voljo
in še z lepšim srcem kot zdaj!

Spominska svečanost ob grobu Cvetke Jerinove

Letos je poteklo 10 let, odkar je mlada, devetnajstletna Cvetka Jerinova, sekretarka Okrožnega komiteja SKOJ, žrtvovala pri veliki hajki na Resevnem svoje življenje.

Okrajni komite LMS Celje je 16. in 17. aprila organiziral spominsko slavnost pri njenem grobu, kjer smo sodelovali tudi mi — taborniki.

V soboto zvečer smo postavili taborniki iz družin Šumečih topolov, Črnih kosov in Pajkov na Resevnem partizanski tabor in zakurili taborni ogenj, za tem pa je tovariš Marijan Jerin, ki je bil komandant Kozjanskega odreda, pripovedoval dogodke iz NOB. Spomin na naše padle junake smo počastili s pesmijo Radovana Gobca »Bohor je vstal«.

Naslednji dan je prišlo na Resevno še preko 60 tabornikov, naših najmlajših iz družine »Mušnic« v krojih, kateri so se skupno z ostalo mladino udeležili proslave in mimohoda ob grobu naše nepozabne aktivistke Cvetke.

Tudi mi, mladi taborniki, ne bomo nikdar pozabili junakov in borcev, ki so žrtvovali svoja dragocena življenja za našo svobodo. Z vztrajnim delom in učenjem se bomo oddolžili njihovemu herojstvu.

C. M.

- **ALI VESTE KAKO VELIKA JE NAJMANJŠA KNJIGA NA SVETU?**
- **V KATERIH KNJIGAH NI ČRK »C, G, R«?**
- **KAKŠNE SO PROZORNE IN KAKŠNE ZAUŽITNE KNJIGE?**
- **KOLIKO KNJIŽNIH ZVEZKOV OBSEGA NAJVEČJA KNJIŽNA ZBIRKA NA SVETU IN KAKO SE IMENUJE?**

(Odgovor dobite na 15. strani.)

Delovnim ljudem mesta Celja, kakor tudi delovnim ljudem naše domovine čestitamo k ***1. maju - Prazniku dela*** z željo, da bomo s skupnimi napori dosegali še večje uspehe pri nadaljnji graditvi socialistične Jugoslavije

Mestni odbor SZDL Celje ***Mestni komite ZKS Celje***

Mestni odbor ZB NOV Celje

Ob desetletnici osvoboditve

PRVI CELJSKI TEDEN

Prizadevno Olepševalno in turistično društvo Celje slavi letos tridesetletnico svojega obstoja. To društvo je v 30. letih imelo vrsto pomembnih uspehov, posebno pa v letih po zadnji svetovni vojni, ko je veliko doprineslo k lepšemu izgledu našega mesta. Ta jubilejni praznik sovpada z desetletnico osvoboditve Jugoslavije. Zato se je društvo odločilo letos prirediti prvi Celjski teden, ki bo odslej ostal vsakoletna tradicionalna kulturna in športna manifestacija Celja. Olepševalno društvo je za sodelovanje pridobilo vrsto kulturnih in

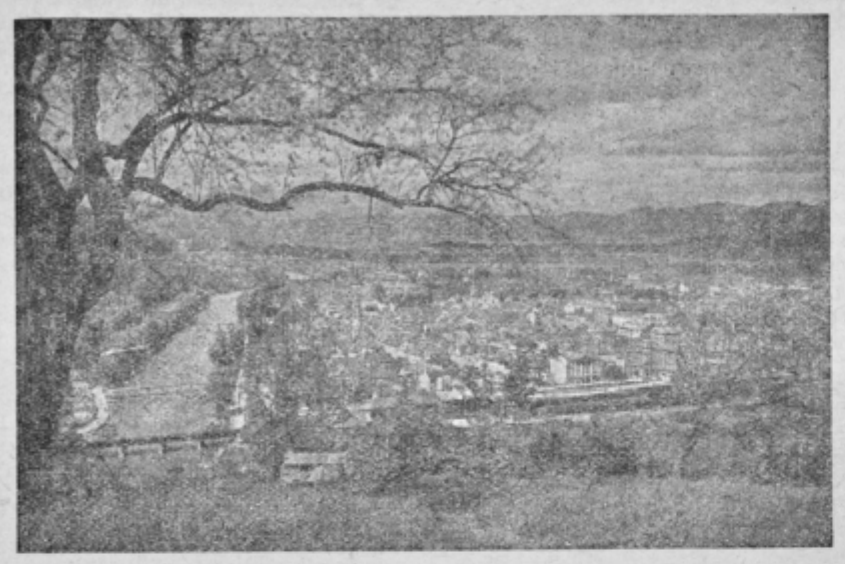

telesnovzgojnih društev, poleg tega pa bo priredilo še izlete in slavnostna zborovanja.

Nedavno so prireditelji povabili zastopnike sodelujočih in sestavili podroben program Celjskega tedna. Tako bo v okviru tedna otvorjena turistična in likovna razstava, poleg tega pa zvečer slavnostna uredstava v Mestnem gledališču. V nedeljo, 15. maja, to je naslednji dan, bo dopoldne promenadni koncert godbe na pihala France Prešeren zvečer pa premiera v Ljudskem odru. V ponedeljek bo nastopil godalni orkester Ivan Cankar. V okviru tega koncerta bosta nastopila dva operna pevca. V torek bo v sejni dvorani LOMO Celje literarni večer celjskih književnikov s sodelovanjem celjskega godalnega orkestra. V sredo in četrtek bo gostovala ljubljanska opera s Seviljskim brivcem in z baletom »Ohridska legenda«. V petek bodo nastopili vsi odseki SKUD France Prešeren. Spored kulturnih prireditev se bo končal z nastopom celjskega Komornega zbora v soboto.

Hkrati s kulturnimi prireditvami se bodo v Celju odvijale telesno vzgojne prireditve. Tako bodo v soboto in nedeljo nastopili igralci namiznega tenisa za pokal Olepševalnega društva. Na turnir so vabljena najboljša društva Slovenije. V ponedeljek bo šahovski brzoturnir za prvenstvo Celja. V nedeljo, dne 22. maja bo na Atletskem stadionu srečanje celjskih atletov, poleg tega pa še velik šahovski turnir Slovenije in Hrvatske na 100 deskah. Ti dve prireditvi bosta obenem počastili tudi rojstni dan maršala Tita.

Že pred vojno so v Celju prirejali tako imenovani celjski kulturni teden, katerega namen je bil, da Celje pokaže kaj zmore na področju kulturnega življenja. Sedaj v svobodni državi bo ta prireditev priznanje za iniciativo pri organizaciji stalnega prirejanja Celjskega tedna kot vrhunske manifestacije kulturnega in telesno vzgojnega življenja v našem mestu.

AVGUST ŠTOK

splošno kleparstvo in vodovodne inštalacije

Celje, Ulica 29. novembra št. 7

S KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV ZA BODOČO ŠALEŠKO KOMUNO

Mladina in delavci naj tvorijo jedro ZK

Pred dnevi je bila v Šoštanju prva redna konferenca Zveze komunistov za bodočo šaleško komuno. Konference so se med mnogimi gosti udeležili tudi član sekretariata Okrajnega komiteja ZKS Celje *Jakob Žen*, nadalje sekretar komunskega komiteja ZKS za Vojnik *Stane Sotlar*, sekretar komunskega komiteja ZKS za Žalec *Ivan Kovač* ter sekretar komunskega komiteja za Zg. Savinjsko dolino *Podvratnik*.

O delu in problematiki organizacij Zveze komunistov v Šaleški dolini je govoril tov. *Jože Marolt*. Organizacije Zveze komunistov v Šaleški dolini so v zadnjem obdobju dosegle pomembne uspehe zlasti pri organizacijski okrepitvi, nadalje v delu za politično ideološko vzgojo ter v vlogi, ki so jo komunisti in organizacije odigrale v družbenem življenju. Ne glede na to pa so organizacije Zveze komunistov napravile veliko napako predvsem v izvajanju kadrovske politike, saj so v svoje vrste sprejele le tri nove člane, dočim so izključile kar 36 delavcev. Slaba stran kadrovske politike pa se kaže še v tem, da tvorijo jedro organizacij v glavnem starejši tovariši, dočim je mladina zelo zapostavljena. Tako ni v 12 terenskih ter 5 industrijskih osnovnih organizacijah niti enega člana, ki bi bil mlajši od 22 let.

Tov. Marolt je v poročilu nadalje grajal tiste komuniste, ki se znajo prilagoditi vsakemu položaju in ki najčešče zaradi »ljubega miru« odstopajo od načelne politike organizacije Zveze komunistov. Značilno je, da v takih primerih najbolj izstopa inteligenca.

Delo komunistov s področja Šaleške doline pa je bilo v minulem letu uspešno še v organizacijah Socialistične zveze, saj je le malo organizacij SZDL, oziroma njenih odborov, v katerih ne bi vodilne vloge imeli ravno komunisti. Nasproti temu pa šepa delo komunistov na polju ljudsko-prosvetnega udejstvovanja.

V zelo živahni razpravi so delegati predvsem ugotovili, da bo delo z mladino uspešno le takrat, kadar bodo društva in organizacije ustvarile tudi materialno podlago za takšno udejstvovanje. Sicer pa so mnogi še ugotavljali in kritizirali razne oblike gospodarskega kriminala in v tem zlasti tiste, ki se kažejo v investiranju sredstev, ki so sicer določena za redno poslovanje podjetij.

Ob koncu konference so delegati izvolili nov 15 članski komunski komite ter 29 delegatov za okrajno konferenco Zveze komunistov. -lč

Konferenca Zveze komunistov za bodočo savinjsko komuno

Preteklo nedeljo je bila v Žalcu prva redna konferenca Zveze komunistov za bodočo savinjsko komuno. Konference se je udeležil tudi član sekretariata OK ZKS Celje, tov. **Jakob Žen.**

Iz poročila tov. **Ivana Kovača** je bilo očitno, da so organizacije Zveze komunistov v pripravah na ustanavljanje komun dosegle prav lepe uspehe in da so v tem tudi zboljšale politično ideološko delo. Poleg uspehov, na katere so organizacije in njihovi člani upravičeno ponosni, pa je konferenca kritično obravnavala tudi nekatere pomanjkljivosti, ki so v prvi vrsti odraz pomanjkljivega ideološkega in splošnega znanja, pa tudi pomanjkanja zavesti.

Udeleženci konference, pa tudi sekretar tov. Kovač, so podrobno obravnavali delo Svobod in vlogo komunistov v njih. Pozitivna je bila ugotovitev, da je Svoboda v Libojah edino žarišče kulturnega in prosvetnega življenja za vso bližnjo okolico. V posameznih sekcijah Svobode so najbolj delavni komunisti. Medtem, ko je Svoboda v Libojah razširila svoje delovanje na celotno področje, pa so se člani Svobode v Zabukovci vsaj v pretekli dobi omejili le na delovni kolektiv rudnika, zanemarili pa so skrb za splošno vzgojo ostalih prebivalcev. Ta pomanjkljivost je prišla najbolj do izraza v Grižah, kjer so našemu socialističnemu razvoju nenaklonjeni ljudje, prav zaradi takega stanja dosegli vidne uspehe pri zbiranju mladine. To pomanjkljivost skuša Svoboda popraviti in tako je zlasti v Zabukovci opaziti novo življenje in pomembne uspehe. V nekaterih sekcijah Svobode je vključeno že veliko pionirjev.

Nedelavnost komunistov je prišla do izraza tudi v TVD Partizan v Šempetru, kjer se skušajo uveljaviti tisti elementi, ki dokazujejo, da je to apolitično društvo.

Na konferenci pa so med ostalim ugotovili še to, da so organizacije Zveze komunistov posvetile premalo pozornosti vključevanju novih članov v vrste komunistov. Tako je lani 23 osnovnih organizacij na področju Savinjske doline sprejelo le dva nova člana, dočim je bilo izključenih 33 tovarišev.

Delegati prve komunske konference so izvolili 13 članski komite ter 27 delegatov za okrajno konferenco ZKS. -jč

10. obletnica osvoboditve Gornjega grada

V Gornjem gradu potekajo živahne priprave za svečano proslavitev desete obletnice osvoboditve. Občinski ljudski odbor organizira na večer pred proslavo, ki bo v nedeljo, 8. maja, baklado v Gornjem gradu. Fantje bodo zakurili kresove v Bočni, Novi Štifti in na Lepenatki. V nedeljo, 8. maja bo dopoldne v dvorani Zadružnega doma slavnostna občinska seja, na kateri bodo občinski ljudski odborniki podali prisotnim občanom obračun svojega dela in uspehov, ki jih je občinski ljudski odbor v Gornjem gradu dosegel v desetih letih po osvoboditvi tako v političnem, gospodarskem kakor tudi kulturnoprosvetnem oziru. Istega dne popoldne bo svečana akademija, na kateri bodo nastopili dijaki nižje gimnazije in učenci osnovne šole v Gornjem gradu, učenci osnovnih šol Nova Štifta, Bočna in Šokat. Nastopili bodo pevski zbori iz Gornjega grada, Nove Štifte, Bočne in dijaški pevski zbor, vsaka šola pa pripravlja poleg prigodnih recitacij tudi prizorček na odru, tako da bo akademija imela tudi značaj kulturnega tekmovanja med mladino in odraslimi. Po končani akademiji bo ljudsko rajanje v Zadružnem domu.

TRGOVSKO PODJETJE

VINO - CELJE

ČESTITA VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, DOBAVITELJEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM K PRAZNIKU DELOVNIH LJUDI — 1. MAJU

Potrošnikom mesta Celja in okolice

Na posvetovanjih delavskega sveta in upravnega odbora smo zadnji čas razpravljali, da bi pristopili k pravičnejši prodaji mesa. Ni bilo prav, da smo prodajali meso boljše in slabše kvalitete po enaki ceni. Gospodinje, ki so kupile meso slabše kvalitete in ga plačale kot onega boljše kakovosti, so bile upravičeno nezadovoljne, pa tudi oškodovane. V Celju smo že prodajali meso drugovrstne kakovosti v eni mesnici v mestu in v eni v Gaberju. To za gospodinje ni bilo praktično, ker so morale preiti preko več mesnic, če so hotele kupiti cenejše meso.

Uprava podjetja »Planina« je sklenila, zadovoljiti potrošnike v vsakem oziru. Od 1. maja dalje bo prodajala prvovrstno in drugovrstno meso v vseh svojih mesnicah. Razpon cene je določen na 40 dinarjev pri kilogramu.

Prvorazredno meso sprednjega dela bomo prodajali po 240 din, zadnjega dela po 260 din za kilogram.

Drugorazredno meso sprednjega dela bomo prodajali po 220 din, zadnjega dela po 240 din za kilogram.

Pod sprednji del spadajo rebra, trebuščina (flam), vrat in mišičasto meso (od kolenice), ostalo meso se smatra kot zadnji del. To dajemo v vednost potrošnikom zaradi pravilnega zaračunavanja s strani našega strežnega osebja.

V primeru nerednosti v postrežbi in zaračunavanju, naj naši cenjeni odjemalci iznesejo pritožbe na upravo podjetja »Planina«, Celje, Šlandrov trg.

Kolektiv podjetja »Planina« se priporoča cenjenim potrošnikom še nadalje.

VSEM SVOJIM STRANKAM IN VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU KLIČE: NAJ ŽIVI 1. MAJ, PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA.

GLAVNA ZADRUŽNA ZVEZA LRS, REVIZIJA V CELJU sprejme v službo

revizorje

Nastop službe 15. maja ali 1. junija 1955.

POGOJI:
Višja strokovna izobrazba in vsaj eno leto prakse oziroma srednja strokovna izobrazba ter najmanj 2 leti prakse v finančnem knjigovodstvu.

PREJEMKI:
Po odločbi o plačah uslužbencev zadružnih zvez z dopolnilno plačo.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela je treba poslati do 30. aprila 1955 na Revizijo Glavne zadružne zveze LRS v Celju, Cankarjeva 4.

Finančnega manipulanta za Gozdni obrat Slov. Konjice in **pisarniško moč** za tehnično računanje ter strojepisje za direkcijo v Celju išče GOZDNO GOSPODARSTVO V CELJU. — Za obrat v Slov. Konjicah družinsko stanovanje zagotovljeno.

Kako smo nekoč v Celju * proslavljali 1. maj *

Bilo je leta 1904, ko sem še hodil v šolo. Učitelj nas je na 1. maja poslal domov z naročilom, naj se po mestu nič dosti ne zadržujemo, da ne bomo doživeli kakih neprijetnosti. Zanimalo me je, kaj to pomeni, pa sem jo le mahnil v mesto, ki je bilo res precej izpremenjeno. Vse trgovine so zapirali, mesto je bilo prazno, le policije je bilo mnogo. Naenkrat zagledam gručo ljudi, ki so korakali po mestu praznično oblečeni, nosili so rdečo zastavo, prepevali in v gumbnicah nosili rdeče nageljne. Kot sem pozneje zvedel, so bili to obrtni delavci, predvsem kovači, ključavničarji, črkostavci in zlatarji, ki so iz večjih industrijskih mest prinesli v Celje zavest praznovanja 1. maja (celjski industrijski proletariat takrat še ni bil organiziran). Ko sem tako bolščal v te čudne skupine, sem nenadoma dobil od nekega policaja brco in zaušnico ter me je z nemško psovko zapodil domov. Doma so mi povedali, da so bili to organizirani delavci, socialdemokrati.

Otroci takrat nismo razumeli, zakaj so za 1. maja zaprli vse trgovine. Pozneje pa smo zvedeli, da so nasprotniki vrgli ven parolo, da bodo ti demonstrantje-antikristi razbili vse trgovine. Toda že kot otrok sem se takrat prepričal, da to niso bili slabi ljudje in da niso imeli namena trgovine razbijati, ampak so samo veselo praznovali 1. maj, praznik delovnega ljudstva.

Leta 1908 sem že delal v tovarni in takrat ni bilo dovoljeno praznovati 1. maja. Kdor pa ga je le hotel praznovati na svojo odgovornost, je kmalu postal brezposeln in provokatorji so se norčevali iz zavednega delavca: »vidiš, ali ti je bilo treba praznovati 1. maj — sedaj lahko praznuješ celo leto!«

V letih 1908—1912 je bilo pa sploh težko praznovati 1. maj, ker so izdali socialdemokrati manifest, da naj se združijo Jugoslovani. Takrat je bila že vojna napetost med staro Avstrijo in Srbijo — in čez dve leti je vojna res izbruhnila. Med prvo svetovno vojno je avstrijska oblast sploh prepovedala praznovati 1. maj, kljub temu pa se je delavstvo vedno bolj organiziralo in bilo vedno bolj revolucionarno.

Prvi maj leta 1919 je bil v Celju že na višku. Narod je bil izredno revolucionaren, vse je letelo za rdečo zastavo, kakor nekdaj za križem v procesiji. Tovarne v Celju niso delale, šli smo na ulice, ki so bile polne ljudi. Take manifestacije do takrat Celje še ni pomnilo. Pred Narodnim domom je bilo zborovanje, bilo je mnogo govornikov, med njimi Marn, Streiher, Stern in drugi. Vse mesto je bilo v rdečih zastavah, manifestantje so nosili različne transparente z imeni Marxa in Engelsa, prodajali smo Komunistični manifest, narod pa je vpil: »Živela republika!« (Takrat še ni bilo sigurno, ali bo monarhija ali republika.) Tako smo proslavljali 1. maj od leta 1919—1922, ko je bil tisti veliki zlet na Teharje. Ko se je monarhistična oblast vedno bolj utrjevala, se je pa začela druga muzika. Kapitalizem je začel krajšati delavske pravice. Razpustili so komunistično partijo in socialdemokratom niso več pustili, da bi na 1. maja smeli na ulico. Dovoljeno je bilo le zborovanje v zaprtih lokalih in še to ne dolgo. Potem pa smo se začeli združevati v strokovnih organizacijah. Ko pa je buržujska oblast videla, da se zavedno delavstvo še vedno združuje in ima moč, so prepovedali in razpustili še te strokovne organizacije.

Kljub vsemu temu je ostala v Celju še rdeča trdnjava — avantgarda te trdnjave je bilo kulturno društvo »Svoboda«. Sedaj se je celjski proletariat zbiral okrog Svobode in je proslavljal večer pred 1. majem z igrami in koncerti v gledališču.

Kadar smo imeli zborovanja v zaprtih lokalih, je prišel med nas policijski agent, ki je prisluškoval našim razgovorom, zunaj pa so stale skupine uniformiranih policistov, neredko pa tudi vojaštvo. Včasih pa smo naše nasprotnike tudi pošteno potegnili. Nekoč smo imeli na Zelenem travniku zborovanje, nakar pride policijski agent in pove, da je zborovanje prepovedano in da se delavstvo mora raziti. Zunaj je bilo polno policije in vojaštva in v mesto niso nikogar pustili. Hitro je šla agitacija od ust do ust in zmenili smo se, da gremo vsi skupaj v Marovškovo hosto. Tam smo imeli svobodno zborovanje. Pa že so prišli med nas detektivi in pozvali vojaštvo, da nas razžene. Mi pa smo se razkropili po vsej šumi, prepevali in vriskali. Drugi dan so bili naši voditelji klicani na odgovornost, pa so se zgovorili, da to ni bilo organizirano, temveč da je bila to ljudska volja.

Leta 1926 smo imeli 1. maja zborovanje pri Jugoslovanu v Gaberju. V salonu smo razvili zastavo, na ulico pa je bilo slišati navdušeno petje in govore. Kaj pa zdaj! Delavstvo kriči: »Gremo na ulico!«. In smo tudi šli. Na čelu je bil pevski zbor Svobode (Eizen Tona je bil zastavonoša), pred gostilno pa kordon policije. Ho-ruk, pa smo policijski kordon predrli in šli proti Sp. Hudinji z zastavo in petjem. Nato smo šli od Bobnarja v Trnovlje. Srečno smo zbojevali svojo prvomajsko zmago, samo Eizen Tona je moral potem za nekaj dni v zapor.

Še hujši pritisk na nas so delali leta 1928—1929, po Aleksandrovi Obznani in Živkovićevi diktaturi. Tedaj pa je sploh bilo vsako zborovanje prepovedano, najmanj pa smo smeli pokazati svojo rdečo zastavo. A kljub temu smo celjski pionirji in Svobodaši praznovali 1. maj, če ne javno, pa ilegalno. Tistega leta smo se za 1. maj zbrali že ob 4. uri zjutraj, nekateri so že kar celo noč čakali na Starem gradu. Potem smo se razkropili na vse strani in praznovali 1. maj na Svetini, Kunigundi, na Mrzlici, v Libojah, Zabukovci itd. Večkrat smo policijo in orožnike tudi pošteno za nos potegnili. Vrgli smo ven parolo, gremo tu in tu, mi pa smo šli povsem v drugo smer. Na označenem mestu pa je bilo polno policije in orožnikov, mi pa smo se jim smejali na nasprotni strani. Drugi dan pa je policija vsa razjarjena letala po tovarnah in povsod poizvedovala, kdo je organiziral, da so ponesli rdečo zastavo na Svetino. In res so se ženske zmenile, da bodo imele vse rdeče sviterje. Ko smo prišli na hrib k Celjski koči, so slekle sviterje in jih obesile na palice in tako nosile »rdeče zastave« po celjskih hribih. Rdeča zastava je bila za naše nasprotnike sploh največje razburjenje in pojavila se je vedno tam, kjer so najmanj pričakovali.

Neki prvi maj smo šli v gostilno na Starem gradu in ob tej priliki ukradli ključ od Friderikovega stolpa. Bilo je dela in priprav za celo noč. Po zunanji strani stolpa so po vrvi spustili Eizen Tona, da je zabil kavlje in razobesil rdečo zastavo. Drugi 1. maj je spet visela rdeča zastava sredi mesta na vrhu kostanja pri Rakuževem skladišču. To zastavo je razobesil današnji generalmajor tovariš Peter Štante. Leta 1934 sva obesila rdečo zastavo s pokojnim Slavkom Šlandrom na cerkveni stolp evangeljske cerkve.

Torej tako smo nekoč v Celju proslavljali prvi maj pod terorjem in bajoneti kapitalistične oblasti. Danes lahko pri nas mirno v svobodi proslavljamo 1. maj, praznik delovnega ljudstva vsega sveta. Pri tem praznovanju pa se spominjamo še neštetih proletarcev na svetu, ki so danes še tlačeni in teptani. Pozdravljamo jih z željo, da se tudi oni osvobodijo, kakor smo se osvobodili mi.

Naj živi prvi maj!

Ozet Franc

IZ ŽIVLJENJA NA NAŠI VASI

Ali res ne gre drugače?!

Tudi Kmetijska zadruga Šentandraž je imela preteklo nedeljo svoj redni letni občni zbor.

Vtisi tega zbora niso najboljši. Že sama pičla udeležba je pričala o odnosu do zadruge. Pri volitvah delovnega predsedstva in ostalih komisij je bilo opaziti skrajno neresnost. To vzdušje je trajalo do zaključka zbora.

Poročila so bila preskromna, tako da si opazovalec prave slike o delu zadruge ni mogel ustvariti. Šele v razpravi so iznesli probleme, ki kažejo vse bolj na to, da smatrajo zadrugo za humano ustanovo, ki naj bi samo dajala.

Če k temu pripomnimo, da se zbora niti vsi člani upravnega odbora niso udeležili, potem je težko pričakovati zainteresiranost ostalih članov, ki so svojo abstinenco na čelu s tajnikom dokazali. Tudi poslovodkinja trgovskega odseka ni smatrala za svojo dolžnost, da bi se na letni obračun pripravila in zbora udeležila, čeprav je bilo tudi o tej dejavnosti dovolj gradiva za razpravo. Poslovalnica trgovine ima nad sto tisoč dinarjev dolžnikov po stanju bilance, kar predstavlja finančni prekršek in resno oviro za redno obratno poslovanje. Zaloge trgovine so prekomerne. Koeficient obračanja je slab. Poslovanje trgovskega odseka izkazuje izgubo, ki se je krila s poslovanjem lesnega odseka in le-ta je pripomogel, da je zadruga svoj obračun zaključila z manjšim dobičkom.

Ugotovljeno je bilo, da je mnogo takih, ki prihajajo v zadrugo le tedaj, ko kupujejo na up (kredit), medtem ko z gotovino kupujejo drugod. Tako se dogaja tudi z odkupi. Mnogo pridelkov in prometa gre mimo zadruge s čemer jo namerno slabijo, mislijo pa, da si ustvarja milijonske dobičke, ki bi se naj delili. Pri tem pa pozabljajo, da je treba najprej nekaj ustvariti in s pravilno organizacijsko obliko dati notranji in zunanji videz zadruge.

Pospeševalni odseki so sicer ustanovljeni, ne dosežejo pa svojega namena, ker nimajo opore med člani zadruge. Poedinci se sicer trudijo, vendar ob takem odnosu ne beležijo vidnejših uspehov.

Okrajna zadružna zveza v Celju jim je v zimskem času nudila več prilik za razna strokovna predavanja, toda odziv, kakor sami pravijo, je bil vedno slab. Članstvo in ostalo prebivalstvo tega okoliša se verjetno pomena naprednega kmetijstva ne zaveda dovolj.

Zbor je bil tudi odločno proti namestitvi upravnika zadruge (kmetijskega tehnika) z motivacijo, da ga ne rabijo in da imajo za to dovolj domačih sposobnih ljudi. Članstvo zadruge je neurejeno in ga bo treba nujno vskladiti v smislu zadružnih pravil.

Sklepov za bodoče delo zadruge sploh niso sprejeli, razen tega pa jim je le s težavo uspelo izvoliti 5-članski upravni in 3-članski nadzorni odbor, saj je pri volitvah skoraj polovica ljudi zapustila zbor.

Mnenja smo, da bo tudi treba misliti na združitev s sosednjimi zadrugami, ker v sedanjih oblikah dela kljub vsej pomoči OZZ ta zadruga ne kaže znakov, ki bi opravičili njen obstoj.

Nekaj nasvetov za naše kmetovalce

Kakšna bo letos letina, koliko bo kruha za družino, krme za živali, koliko pridelkov bo mogoče prodati in z izkupičkom nabaviti potrebščine za družino, hišo in gospodarstvo? O tem se kmetovalci vsako leto s skrbjo sprašujejo. S količino vsakoletnega pridelka je vezana usoda kmetovalčeve družine in kmetije. Letine so nestanovitne, podobne loteriji. Mnogo letin je slabih in mnogo je težav za kmeta, kadar zemlja slabo obrodi. Bolje pa se godi ljudjem in živalim, kadar zemlja obrodi dobro. Tudi gospodarstvo takrat bolje uspeva.

Zaradi dolge zime je delo na njivah bolj zaostalo in v teh lepih sončnih dnevih se moramo prav pridno oprijeti poljskih del, da nadoknadimo, kar smo zamudili. Vrtičkarji so že skoraj vse posadili in posejali, razen raznih sadik, za katere je še prezgodaj zaradi nevarnosti slane.

Tudi nekaj kmetov je že posadilo krompir in koruzo. Ostali pa imajo bojazen pred slano, ker imajo že nekaj let slabe izkušnje o zgodnji setvi. Krompirju ne škoduje preveč slana, ker je možnost, da se še obraste, a koruzo je treba še enkrat saditi in takšen pridelek je zelo pozen in slabo dozori. Sajenje koruze v začetku maja je še pravočasno. Izkušnje kmetovalcev zatrjujejo, da je najboljša setev koruze od 24. do 30. aprila. Te koruze ne ogrožajo tako imenovani ledenjaki (mrzli možje), ker še ni nad zemljo. Včasih tudi ta koruza pozebe. Težko pa je uganiti ali bo posevek ušel slani ali ne. Zaradi tega je krompir na boljšem, ker ga lahko pozneje sadimo in bo še dozorel, dočim pozno sejana koruza ne dozori. Krompir je sicer proti mrazu zelo občutljiv, zato ga sadimo spomladi, ko se je zemlja že dosti ogrela. Za krompir moramo zemljo skrbno pripraviti in dobro zrahljati. Krompir potrebuje dosti kalija in fosforne kisline ter mu zelo ugajajo umetna gnojila in pepel. Tomaževo žlindro in žveplenokisli kalij pa je treba dobro natrositi že v jeseni, superfosfat (kostno moko) pa spomladi.

Fižol hitro vskali, zato ga sade od prvega do 15. maja, sade ga tudi po 15. maju. Fižol je prav priljubljena in tečna jed. Fižol zahteva ugodno podnebje. V mrzlih krajih ga ne morejo pridelovati, ker je preveč občutljiv pred mrazom. Po vinskih krajih, kjer koruza zori in kjer se lahko pridelujejo strniščni sadeži, fizol prav dobro uspeva in bogato rodi. Zadovoljuje se skoro z vsako zemljo, da je le dosti gnojena. Predvsem potrebuje dosti kalija, fosforne kisline, prvi čas pa dosti dušika. Najbolj obrodi v srednje težki in močno ilovnati zemlji. Na suhi in rahli zemlji raste slabo. Tudi ne sme biti zemlja preveč mokra. Fižola imamo nad sto vrst. Najbolj znan je nizki in visoki (kolnat). Na 1 ha se pridela pri čisti saditvi od 25 do 35 hl nizkega fižola, 1 hl fižola tehta približno 82 kg.

V maju sejemo še: cvetače, pozno zelje, razne solate, redkev, buče. Šele proti koncu meseca maja sadimo paradižnike, kumarice in papriko. Lahko tudi že sejemo radič in zgodnjo endivjo.

Priporočljivo je zalivati s prestano vodo, tako da pride voda do korenin.

Logarji opravljajo odgovorno službo

V preteklem letu je po izvršeni reorganizaciji gozdarske službe prevzel Okrajni ljudski odbor nadzor nad gospodarjenjem z gozdovi na svojem področju, kakor tudi skrb nad izvajanjem predpisov o gozdovih; v pristojnost ljudskega odbora je prenešeno tudi upravljanje z gozdovi splošnega ljudskega premoženja, kar so do tedaj vršila gozdna gospodarstva, državna kmetijska posestva, rudniki, železnice itd.

Za te pomembne naloge je pri okrajnem ljudskem odboru organizirana uprava za gospodarstvo, ki je podrejena neposredno svetu za gospodarstvo okraja.

V okviru številnih in pomembnih dolžnosti, ki izhajajo iz vseh že obstoječih in na novo izdanih predpisov in za katere pravilno izvajanje morajo skrbeti uprave za gozdarstvo, igrajo vidno vlogo **okrajni logarji,** ki čuvajo gozdove splošnega ljudskega premoženja, pomagajo pri odkazovanju lesa, vršijo premerbo in žigosanje lesa, skrbijo za varstvo gozdov, za vzdrževanje gozdnih komunikacij, za sečni red v gozdovih, nadzirajo promet z lesom itd. Danes je na področju našega okraja 81 logarskih okolišev s posamezno okolišno površino od 700—1.200 ha gozdov. Ta površina je dokaj obsežna in spričo številnih nalog, ki jih morajo opravljati logarji na tem prostoru, zahteva od njih precejšnje znanje, mnogo vestnosti, ljubezni in drugih lastnosti, ki so nujno vezane na ta poklic.

Okrajna uprava za gozdarstvo je upoštevala ogromne naloge, ki stojijo pred logarji, zlasti pa potrebo po dobrem strokovnem znanju, zato je za njih organizirala v Laškem dva krajša tečaja, na katerih so predelali obširno gradivo, ki ga morajo logarji obvladati. Po ves dan so tečajniki poslušali številna in raznovrstna predavanja, se vmes pogovorili o nejasnostih in ob zaključku tečaja pokazali, da so snov dobro dojeli in da jim bo stečeno znanje v praksi dobro koristilo.

Skupina logarjev na tečaju v Laškem

Tako je pravilno — za določene naloge izbrati ljudi, ki imajo za to veselje in jim nuditi potrebno znanje in vsestransko pomoč. Okrajna uprava za gozdarstvo je to osnovno nalogo dobro razumela in izvedla. S tečaji je storjen pomemben korak naprej k pravilnemu funkcioniranju logarske službe.

Naša družina in mladina

Bliža se konec šolskega leta

Nezadržno se bližamo koncu šolskega leta. Ponovno se bomo veselili ali pa jezili ob spričevalih otrok. Marsikje bo zapela šiba, kot da bomo z njo nadomestili vse izgubljeno. Prepozno bo takrat... Bolečine bodo prestane. S šibo nismo napravili nič... Mogoče smo samo še povečali otrokovo nezaupanje do nas — in to je vse. Kako nepravilno!

Ali se bomo tudi vprašali, kaj smo med letom napravili, da bi zboljšali otrokov uspeh? Ali smo mu tudi sami pomagali in svetovali?

Danes bi starše razdelil v glavnem v dve vrsti. V take, ki se absolutno nič ne brigajo za otrokovo delo v šoli, in v take, ki so do otrok prestrogi.

Oboje nam še vedno nakazuje premajhna povezava staršev s šolo. Dnevno doživljamo, da prihajajo v šolo le starši dobrih in pridnih otrok in le redki so tisti, katerih otroci ne uspevajo. Na naši šoli je nad četrtino staršev, ki jih vse leto v šoli ne vidimo.

Lahko si mislite, kako potem poteka delo učenca v šoli. Starši ne poznajo vzgojnih in učnih smotrov šole. Če otroka drugače vzgajajo kot šola, ga silijo k dvoličnosti, kar je vse prej kot zdrav in pošten značaj. Ker ne poznajo učnih smotrov, ne morejo kontrolirati učenčevega dela. Domače vaje, ki so silno pomembno sredstvo za utrjevanje podane snovi v šoli, so ali pa niso napisane. Pa ne samo to! Pojavlja se kup nerešenih vprašanj, ki jih ne reši dom in jih zato tudi šola ne more. Pravimo, da postane otrok zanemarjen. Drugače ne more biti, če starši nikoli ne kažejo s pomočjo in kontrolo pri delu zanimanja za šolo. Ne računajo z dejstvom, da je doraščujoči človek silno nesamostojen pri delu in zato nujno rabi nekoga, ki ga bo usmerjal in mu bo pomagal. Tako je navadno tisto ravnotežje, ki ga dosežemo v šoli z učencem, doma porušeno.

Drugo in nič manj nevarno je, če so starši do otrok prestrogi. V šolo pride tožit neka mati: »Ne vem, kaj je z mojim Tončkom. Velik je že, toda nič mi ne pove, kaj v šoli doživlja. Držim ga trdo, ker hočem, da letos razred dovrši!« Ni pa povedala, da že pravega velikana bije za vsako malenkost, da mu zabrani vsak užitek, če je grešil. Tonček se zato matere silno boji. Opomin, ki ga je ob konferenci dobil, je prišla mati podpisat v šolo.

Zdi se mi, da je tak način ravnanja z otrokom še bolj zgrešen. Med njima ni toplega in iskrenega ozračja. Tonček bi materi sicer marsikaj zaupal; povedal bi, zakaj je dobil nezadostno in materino razumevanje ter nasvet bi premagala oviro.

Kar lepo je poslušati starše, ki razlagajo, kako jim otroci od A do Z povedo, kar so v šoli doživeli. Mislim, da bi se za tak odnos morali boriti vsi starši. Tako bodo lahko dobro spoznali svojega otroka in mu na ta ali oni način pomagali.

Silno nevarni so taki prepadi med materami in Tončki ter očeti in Marijami.

Ali jim bo sploh mogoče, da se bodo otroku približali v dobi spolnega zorenja? Ali bodo pustili, da se bo otrok sam, na grd način, dokopal do resnice? In ko ptič zleti iz prijetnega domačega gnezda, za vedno odleti. Slaba družba, spolne zablode, kriminal, vse to bodo posledice nezdravega odnosa med starši in otroki.

Predaleč smo zašli! Vrnimo se k učenčku! Vsaj sedaj, ko sta še samo slaba dva meseca do konca šolskega leta, mu pomagajmo!

V dveh mesecih lahko še ogromno opravimo. Sprašujmo ga, ob večerih nam naj glasno bere iz čitanke ali časopisov. Ne sme nam biti vseeno, kako je napisal domačo vajo! Če vidimo, da ga kateri predmet tare, mu poiščimo inštruktorja!

Mnogokrat mu pokažimo na šolo, ki je prva življenjska vondica. Povejmo našim otrokom, da brez izobrazbe ne bodo mogli nikamor. Toda to jim povejmo lepo in zaupno! V. Š.

RADIO
ELEKTRO
SERVIS

Celje, Razlagova 3a, tel. 24-93

Izvršujemo elektroinstalacije in popravila vseh vrst radio in drugih aparatov

Svojim strankam in delovnim ljudem čestitamo k 1. maju!

KOLEKTIV PODJETJA

MESNINE CELJE

priporoča vsem potrošnikom svoje prvovrstne izdelke in vse vrste svežega mesa.

Naše poslovalnice: v Stanetovi 7., Pri magistratu, Pri jelenu kakor pri Mirni in Detelji v Gaberju ter na Bregu in Zavodni so Vam porok solidne postrežbe.

Za praznik 1. maja želimo vsem obilo sreče in zadovoljstva ter mnogo uspehov v nadaljnjem delu.

Kotiček za naše žene

Bliža se čas vlaganja jajc

Kokoši so začele že pridno nesti in skrbna gospodinja se bo gotovo že zdaj preskrbela za zimo, saj imamo bridke izkušnje, da jeseni in pozimi cena jajcam visoko poskoči.

Največ naših gospodinj vlaga jajca v apneno vodo. Ne morem oporekati, da se ta način vlaganja v večini primerov obnese (večkrat pa tudi ne), vendar se s tem načinom vlaganja gospodinja precej zamudi. Zato pa vas hočem seznaniti z enostavnejšim načinom vlaganja jajc, ki zahteva najmanj truda, popolna svežost jajc pa se po tem načinu ohrani tudi vse leto.

Praktične gospodinje že dobro vedo, da so za zimsko zalogo najbolj pripravna majska in avgustovska jajca. Zato vlagaj jajca, ki so nanesena v teh mesecih. Kmečka gospodinja ima doma gotovo vse leto eno ali drugo vrsto žita. Najbolj primeren je ječmen, oves, pa tudi kaša. Mestne gospodinje bodo pač kupile najcenejše žito.

Preskrbite si zaboj in ga na dnu za dva prsta na debelo posujte z žitom. Jajca vlagate vanj pokončno, tako da se drugo drugega ne dotika. Ta jajca spet posujte z žitom tako na debelo, da se druga vrsta jajc ne bo tiščala prve. To ponavljajte toliko časa, kolikor pač imate jajc, žita in prostora v zaboju. Jajca lahko vlagate sproti vsak dan, ali pa to delo napravite hkrati, če imate zadostno zalogo. Zaboj niti ni treba pokriti, pač pa mora biti skrbno pokrita gornja vrsta jajc, da le-te ne kukajo iz žita. Zaboj lahko hranite tudi na podstrešju, da vam v shrambi ne bo v napoto. Lahko pa ga hranite tudi v suhi kleti na lesenem podstavku. Ko jemljete jajca iz zaboja, pazite, da vedno sproti poravnate zgornjo plast žita, da so tako jajca vedno posuta.

Praksa je pokazala, da je za vlaganje jajc najboljši ječmen. Sama sem pred leti na ta način vlagala jajca, pa so bila po skoraj enem letu tako ohranjena, da je ostal rumenjak še cel, kot pri svežem jajcu.

*

Če pa hočemo, da bodo kokoši dobro nesle, tedaj krma ne sme biti enolična, ker v taki krmi ni vseh snovi, ki jih žival potrebuje. Kokošim moramo torej dajati piče, ki vsebuje živalske in rastlinske beljakovine. Piča mora vsebovati tudi dovolj vitaminov. Predvsem sta važna B in E vitamin. Vitamin B se nahaja v žitu, stročju, grahu, gomolju in v listnati zelenjavi. Vitamin E se nahaja v rumeni koruzi. Nesnost kokoši je slabša, če v piči primanjkuje tega vitamina. Vitamin E pa tudi pospešuje izvalilnost jajc.

Mleko kot čistilno sredstvo

Lakasti čevlji bodo spet dobili prvotni lesk, če jih zdrgnete s krpico, ki ste jo namočili v mlačnem mleku.

Z občutljivih svilenih oblek boste z mlekom očistili madeže od črnila tako, da polagate na madež z mlekom napojeno krpico, ne da bi drgnili tkanino. Ko madež izgine, obleko še izperite v mlačni vodi.

Če si otroci pri igri zamažejo hlačke ali krilca s kolomazom, se ne razburjajte preveč, kajti madeže, ki izgledajo še tako trdovratni, boste z lahkoto odpravili s kislim mlekom.

Kislo mleko je tudi dobro sredstvo za čiščenje srebrnega pribora. Pribor položite za pol ure v kislo mleko, nato ga izplaknite in dobro zdrgnite s suho krpo.

Svilene bluze in obleke peri in izpiraj vedno v mlačni vodi

Vodi primešaj milnih lusk, periona ali nastrganega boljšega mila. Šele ko se pralno sredstvo raztopi, hitro zmočiš v tej milnici svilo, a je ne mencaj, temveč bolj stiskaj v tekočini. Če je obleka ali bluza le preveč zamazana, je treba ponovno napraviti milnato raztopino. Ko je odstranjena poslednja umazanija, izpiraj v čisti, mlačni vodi. Poslednji vodi dodaj nekaj boraksa, potem zavij svilo v suho rjuho in še vlažno likaj.

SPLOŠNO STAVBENO PODJETJE

Šmartno ob Paki

čestita vsem delovnim kolektivom k prazniku 1. maju ter se še nadalje priporoča.

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

„VOGLAJNA"

CELJE, Teharska 39.

se priporoča še nadalje svojim cenjenim odjemalcem! Postrežba točna in solidna!

DELOVNEMU LJUDSTVU ČESTITA K 1. MAJU

Prvi festival slovenske in jugoslovanske sodobne drame v Celju

V maju bo od 7. do 15. v Celju prvi festival slovenske in jugoslovanske sodobne drame. Namen te velike prireditve je jasen. Prireditelji, predvsem celjsko Mestno gledališče, nameravajo na tem festivalu pokazati ne le umetniško moč sodobnih gledališč, temveč pokazati tudi napredek in moč sodobne domače dramatike. Ta odločitev je zelo koristna, saj iz slovenskih, pa tudi jugoslovanskih gledaliških repertoarjev ni mogoče tako v celoti in obsežno izluščiti domačo dramatsko ustvarjalnost. Repertoarji vsebujejo sem in tja med drugimi tudi kako domače delo, vendar se ta v vrsti prevodnih dramatizacij in pa uprizoritev domačih dram starejšega datuma kaj hitro izgubijo. Sodeč po repertoarjih posameznih gledališč bi človek včasih mislil, da smo v pogledu domače dramatike nekoliko prerevni. Temu vtisu pa bo odpomogel prvi festival sodobne domače dramatike.

Celjsko gledališče je na festival povabilo vsa slovenska gledališča, poleg tega še hrvaško gledališče in pa beograjsko. Povabilu so se odzvala večidel vsa gledališča v Sloveniji. Tako bomo v tej širokoputezni gledališki prireditvi videli dvoje Cankarjevih del, pet slovenskih novitet, eno hrvaško, od tega dve krstni predstavi in tri krstne uprizoritve. Po tem sodeč bo festival podkrepil najbogatejšo sezono slovenske dramatike v zgodovini slovenskega gledišča na sploh. Prireditelja je namreč vodil princip, da se festivala udeležijo gledališča s tistimi slovenskimi sodobnimi deli, ki jih imajo gledališča letos na repertoarju. Zaradi tega manjka na tej prireditvi nekaj avtorjev, ki so sicer znani sodobni pisci, njihova dela pa letos niso igrana. Udeleženci festivala se bodo v festivalskih dneh razvrstili takole: Drama slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane se bo 7. maja predstavila s Cankarjevimi »Hlapci«. To bo hkrati tudi otvoritvena predstava. V četrtek bo Mestno gledališče v Celju uprizorilo krstno predstavo Jožeta Javorška »Kriminalna zgodba«. V ponedeljek pa bo uprizorilo krstno predstavo Miloša Mikelna »Dež v pomladni noči«. V torek bo gledališče Slovenskega Primorja iz Kopra izvedlo krstno uprizoritev dela Vasje Ocvirka »Tretje ležišče«. V sredo bo dramo Branka Hofmana »Življenje zmaguje« uprizorila Mariborska Drama. V nedeljo bodo gostovali člani slovenskega narodnega gledališča iz Trsta s Cankarjevim delom »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«. V petek se bo predstavilo ljubljansko Mestno gledališče s krstno uprizoritvijo Igorja Torkarja »Pisana žoga«. V soboto bo izven festivalskega programa uprizorjena drama »Dež« v izvedbi dramskega kazališta iz Zagreba, ki bo hkrati otvoritvena predstava celjskega tedna. V nedeljo pa bo isti ansambel uprizoril Marjana Matkovića dramo »Na kraju puta«. Ta predstava bo zaključna festivalska prireditev in bodo ob tej priliki nagrajena najboljša dela. Žirijo je sestavil Svet za kulturo in prosveto LRS. Nagrajeni bodo najboljši dramatiki, igralci, režiserji in scenografi.

Zanimanje za festivalske prireditve je veliko, saj so že sedaj razprodane vse vstopnice za ves festivalski repertoar. Gostujoče ansamble bodo sprejeli celjski delovni kolektivi, oblastni organi in množične organizacije.

Pričakujemo, da bo festival pokazal razveseljivo moč slovenske in jugoslovanske dramske dejavnosti, tako na književnem kakor tudi na polju reproduktivne umetnosti. Brez dvoma bo to ena največjih povojnih gledaliških prireditev.

Likovna razstava mariborskih umetnikov v Celju

V nedeljo je bila v prostorih celjskega muzeja odprta likovna razstava, ki jo prireja pododbor Društva likovnih umetnikov v Mariboru. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel Svet za prosveto in kulturo LOMO Celje, v čigar imenu je pozdravil goste in navzoče umetnike njegov predsednik.

Razstava je posvečena proslavi desetletnice narodne osvoboditve. Svoja umetniška dela razstavljajo kipar Gabrijel Kolbič in slikarji R. Bratož, I. Ipavic, M. Kavčič, S. Kores, I. Kos, L. Pandur, D. Pečko, O. Polak, I. Polajnko, T. Primožič, J. Šibila, A. Trstenjak, I. Vidic in I. Žagar.

Društvo mariborskih likovnih umetnikov zbira okrog sebe ustvarjajoče umetnike iz Maribora in njegovega zaledja. S prirejanjem razstav v mestih in manjših kulturnih središčih širi smisel in čut za upodabljajočo umetnost med široke plasti ljudstva.

Slikar Maksim Kavčič, profesor na mariborskem učiteljišču, je pri otvoritvi razstave prikazal vsebino in način umetniškega ustvarjanja posameznih razstavljalcev ob njihovih delih.

Že prvi dan je razstavo obiskalo veliko število ljubiteljev naše umetnosti. Odprta bo dva tedna, t. j. do 8. maja, vsak dan od 9. do 17. ure.

Mladinski pevski zbor laške „Svobode“ žanje že lepe uspehe

O posameznih prireditvah DPD Svoboda Laško je bilo v zadnjem času že precej povedano, vendar pa je spričo dejavnosti, ki jo to društvo vrši, prav, če spregovorimo še nekaj besed.

Za uvod v letošnjo kulturnoprosvetno dejavnost je društvo izvedlo zelo uspel nastop »Neznanih talentov«, ki je žel vso pohvalo. V mesecu marcu pa so izvedli »Veseli večer«, katerega se je udeležilo preko 500 Laščanov, kar je dokaz, da si Laščani žele tovrstnih prireditev.

Zaradi objektivnih razlogov, a kljub dobri volji posameznikov, dramatska sekcija v tem letu še ni nastopila, vendar pa se pripravlja z dvemi dramatskimi deli v čast 10. obletnice osvoboditve. Prav tako žele ob tej pomembni proslavi sodelovati vsi pevski zbori in solisti, ki bodo izvedli pevski koncert in orkestralno solistični večer.

Predvsem je med najagilnejšimi mladinski pevski zbor v Laškem. Res, da pevski zbor do sedaj še nima svoje pevske tradicije, ima pa voljo do učenja ter bo s svojo vztrajnostjo prav gotovo dosegel iste uspehe kot ostali zbori iz Laškega. Zbor trenutno šteje 46 pevcev in so dani prav vsi pogoji, da se število še poveča.

Knjižnica, ki posluje od januarja v novih prostorih, je znatno dvignila odstotek obiskovalcev, kar je dokaz, da raste iz dneva v dan vse večje zanimanje do dobrega in poučnega čtiva. Lokal, v katerem se nahaja sedaj knjižnica, je bil v zimskih mesecih popravljen na stroške mestne občine. Knjižnica bo ponovno obogatela s precejšnjim številom novih knjig, kar bo še bolj dvignilo število dosedanjih čitateljev. Knjižnica ima okoli 3000 knjig. Za brezhibno poslovanje knjižnice in za ves vloženi trud pa gre priznanje marljivi knjižničarki tov. Medveškovi.

Ljudska univerza pa je imela v dolgi zimski sezoni le 4 predavanja, kar je za Laško po vsej verjetnosti premalo. Če se ozremo malo nazaj, bomo videli, da so se v preteklih zimskih sezonah le vršila predavanja redno vsakih 10 do 14 dni.

Ne mislim nikogar dolžiti za zamujeno, vendar pa upamo, da bo vodja Ljudske univerze v bodoče pri časovni določitvi predavanj upošteval tudi zamujena predavanja. E. Z.

Nastop londonskega pianista Petra Walfischa v Celju

Višek letošnje koncertne sezone je bil nastop londonskega pianista **Petra Walfischa** preteklo sredo v Narodnem domu.

Redka priložnost je privabila mnoge ljubitelje glasbe, ki jih pričakovanje ni razočaralo, kajti Walfisch je eden redkih interpretatorjev, ki se docela vžive v tematiko posameznega skladatelja, ne da bi pri tem izgubil ali okrnil lastno obeležje.

Skoraj polni dve uri nam je zdaj z eruptivnimi izbruhi, zdaj z lirično nežnostjo izvajal Mendelssohna, Bacha, Beethovna, Schumana, Bartoka in Martinusa ter nam nudil resničen umetniški užitek.

Do potankosti pretehtano izvajanje s toliko vedrega čustva in topline nam je približalo pianista bolj kot kogarkoli doslej. Njegova dinamična lestvica je tako razsežna in niansirana, da tehnika kljub dovršenosti postane pasivna.

Kot prve so bile na sporedu Mendelssohnove Variations serieuses op. 54, nato pa Bachova Partita v B-duru št. 1, katero je zaigral z arhaičnim navdihom, kar je bilo opaziti zlasti v Sarabandi, kjer je z ločenimi akordi posnemal udarce lutnje. Vsekakor majhna umetnina, notranje doživeta in skrajno izbrušena.

Njegova interpretacija je, mogli bi reči, modernistična, a na tak način, da posamezne skladbe ob izvajanju prav nič ne utrpe, celo bolj se nam približajo. Na tak način nam je zaigral Beethovnovo Sonato v E-duru, op. 109, katero je oblikoval prav beethovnovsko rigorozno, natanko odtehtano in vendar čustveno.

V drugem delu je bila najprej izvajana Schumanova Kreisleriana, osem fantazij z različnimi temami, sledil je Bartokov Romunski ples op. 8 a, št. 1 in trije češki plesi Bohuslava Martinusa.

Na zahtevo občinstva je dodal sporedu še neko Neumanovo klasično miniaturo, Debussyjev Ognjemet in Brahmsov Intermezzo. Boris

Rimski grobovi odkriti pri regulaciji

Kjerkoli v Celju nekoliko globje kopljejo v zemljo, povsod naletijo na mrtve priče stare celjske preteklosti. Pred dnevi so delavci, ki so kopali traso za ovinek na Bregu, naleteli na pomembno najdišče. Najprej so odkopali preprost grob obdan z glinasto opeko, katerega so deloma poškodovali. V tem grobu so našli okostje, pozneje pa še bronast prstan. Seženj proč so nato naleteli na sarkofag. Celjski arheolog, prof. Bolta, je sarkofag odprl in našel v njem tri okostja ter zlat uhan. Na osnovi reliefov in napisov je ugotovil, da grob izhaja iz drugega stoletja, to se pravi, da so v njem pokopani Rimljani že nad 1.700 let. Za tako dolgo dobo so okostja zelo dobro ohranjena. Zavidanja vredno je zobovje vseh treh okostnjakov, ki je ostalo popolnoma celo in neokrnjeno. Prof. Bolta je mnenja, da sta bila v grobu pokopana dva moška in ena ženska. Sarkofag in okostja so prenesli v Mestni muzej, ki je s tem pridobil zelo redek razstavni predmet.

Ker so Rimljani imeli navado pokopavati svoje mrtve ob cestah, ki so peljale iz mesta, potem bodo nedvomno na tem prostoru našli še več takih grobov.

Reklama Celje

Sporočamo gospodarskim organizacijam, da je pričelo z rednim delom gospodarsko podjetje

REKLAMA CELJE

Poslovni predmet podjetja so vse vrste reklame, oglasi, publikacije, plakatiranje, osnutki, reklamne ideje itd. — Reklama Celje, Titov trg 3, pritličje levo, tel. 26-31.

Poslovni čas od 9. do 12. ure

Kulturno prosvetni dom — velika pridobitev za Vitanje

Pred štirimi leti so ga začeli graditi. S silno ihto so prostovoljci — staro in mlado — zgrabili za delo, očistili lepo, sončno jaso, kopali temelje in gradili, tako, da so ga pod streho v surovem stanju spravili še isto leto. Potem pa je zmanjkalo denarnih sredstev ... 800.000 dinarjev, ki so jih prejeli od okraja, je bilo izčrpanih in delo je zastalo. Toda Vitanjčani se ne dajo zlepa ugnati. Svoj kulturni dom, ki je kazal že tako lepo lice, so pač hoteli imeti. Znova so v lanskem in letošnjem letu zavihali rokave, začele so se nabiralne akcije — Kladivarna, Zveza borcev in KZ so segle globoko v blagajno, kmetje pa so kar tekmovali, kdo bo prispeval več v lesu. Tako je bil letos dom dograjen in delali so le še na opremi odra. Tudi za kulise so žrtvovali precej denarja. Strokovnjak iz Ljubljane je tudi zadnjo nalogo uspešno rešil v zadovoljstvo domačinov in napravil kulise za razne menjajoče prizore.

Ta čas, ko so bile zadnje priprave za oder novega doma, so se vaški fantje in dekleta pridno vadili za prvi nastop. V Vitanju je že od nekdaj vladalo silno navdušenje za raznovrstne igre in v tem pogledu pri njih pravzaprav nikoli ni bilo mrtvila, pa četudi so razpolagali s tako tesnimi šolskimi prostori. Na podeželju je bilo vedno dovolj nadarjene mladine, ki je rada igrala. Učiteljstvo pa je bilo dovolj požrtvovalno, da jih je znalo pridobiti. Zato tudi zdaj, za slavnostno otvoritev glede igralcev niso bili preveč v zadregi. Ponudili so se jim že razni odri za sodelovanje in gostovanja, med njimi tudi mariborski ljudski oder, toda za slavnostno otvoritev so hoteli domačini sami pokazati kaj znajo. Naštudirali so »Divjega lovca« in tako bodo s to ljudsko igro na praznik delovnega ljudstva, 1. maja, igrali prvič v svojem novem kulturnem domu.

Za igro kot za slavnostno otvoritev doma se vse Vitanje s širno okolico mrzlično pripravlja. Kakšno bo razpoloženje ponosnih Vitanjčanov ob tej slovesnosti in kako se bodo igralci odrezali — upamo da nam bodo javili. K tej pridobitvi in zmagi pa jim že danes iskreno čestitamo.

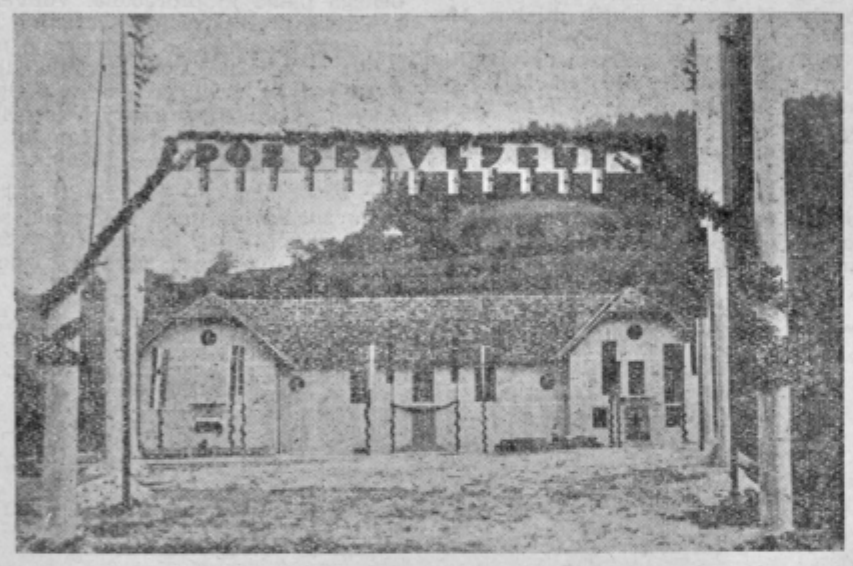

Kulturno prosvetni dom v Vitanju

Predavanja Ljudske univerze v Celju v mesecu maju

V centralni predavalnici na učiteljišču je predvidenih v mesecu maju 5 predavanj. Tri predavanja bodo v okviru ciklusa: »Celje in njegova okolica«, a z dvema predavanjima bomo v Celju proslavili 80-letnico slovenske moderne v slikarstvu in literaturi.

Predavanja iz ciklusa »Celje in njegova okolica« bodo brez dvoma zanimala mnoge Celjane, saj o svoji ožji domovini vedno radi kaj zvemo in slišimo in je nikoli v vsem dovolj ne poznamo. Prof. Alojzij Bolhar nas bo v svojem predavanju v četrtek, 5. maja seznanil z življenjem Bezenška in ostalih znamenitih Celjanov in mož celjske okolice. Prav in potrebno je, da se naših velikih mož neposredne preteklosti spomnimo in spoznavamo njihovo življenjsko pot, borbo, njihove ustvaritve in uspehe. Ponosni smo na nje, a tudi učimo se lahko iz njihovega plodnega življenja.

Požrtvovalna borka za osvoboditev, tov. Marica Frece nas bo s predavanjem v torek, 17. maja popeljala v naše najtežje dni borbe za osvoboditev. Govorila bo o narodnoosvobodilni borbi v Celju. Ponovno bomo krepili svoje moralne moči ob oživljanju spominov na slavne dni naših borb z okupatorjem. Zlasti mladina naj se odzove temu predavanju, da bo v svojem delu lahko močneje vezala bodočnost na našo borbeno in revolucionarno nepsredno minulost.

Po sto in večletnem razvoju obrtniških delavnic in tovarn je Celje postalo pomembno slovensko industrijsko središče. O tem, kako je potekal razvoj celjske obrti in industrije, bo govoril prof. Janko Orožen v četrtek, 19. maja. Delavcem in obrtnikom, vajenski mladini in tudi drugim bodo predavateljeve besede gotovo zanimive, saj bodo nazorno prikazovale del pomembnega življenja iz naše preteklosti.

V torek, 24. maja bo prof. Jože Curk govoril o temi: »Moderna v našem slikarstvu«. Mnoge skioptične slike nas bodo ob spretni predavateljevi besedi zbližale z umetninami moderne in njihovimi lepotami, vrednotami. O moderni v literaturi bo v četrtek, 26. maja govoril prof. Jesenovec France. Njegove besede o Župančiču, Murnu in drugih, bodo dopolnjene s primernimi recitacijami poezije in proze. Recitirali bodo igralci celjskega gledališča. S tem večerom o slovenski besedi in misli, bo Ljudska univerza v Celju zaključila svojo letošnjo delovno dobo.

Ivo Švarc

Nastop pevskega zbora II. gimnazije v Celju

V petek, dne 6. maja bo v Narodnem domu ob osmih zvečer pokazala II. gimnazija v Celju, kako je napredovala v glasbeni kulturi. Nastopili bodo pod vodstvom tov. Jurčeta Vrežeta kar trije gimnazijski pevski zbori, in sicer mladinski mešani zbor, pionirski zbor in moški kvartet s partizanskimi in slovenskimi narodnimi pesmimi. Zlasti naš mladinski zbor je v prejšnjih letih žel že velike uspehe in dobil tudi že prve nagrade. Zato vabimo na omenjeni pevski koncert vse ljubitelje glasbe iz Celja in okolice, še posebej starše in vzgojitelje naše mladine. Nikomur ne bo žal lepega večera.

Na splošno željo poverjenikov in novih članov Prešernove družbe bomo ponatisnili knjigo Vladimirja Kokoleta:

DEŽELE SVETA

To je poljudni geografski priročnik z osnovnimi geografskimi, ekonomskimi, zgodovinskimi in družbenimi podatki o vseh državah sveta. Knjiga je opremljena z okoli 130 slikami in 19 dvobarvnimi zemljepisnimi kartami. Izvršeni pa so tudi nekateri popravki v tekstu. V prednaročilu bo stala za člane Prešernove družbe 200 din, za nečlane pa 280 din. Naročniki izven Ljubljane doplačajo 20 din za poštnino. Knjiga bo po izidu znatno dražja, tiskali pa jo bomo v omejenem številu. Kdor želi knjigo vezano v polplatno in trd karton, doplača 120 din. — Prednaročila sprejemamo do 10. julija 1955, knjiga pa bo izšla oktobra 1955.

PREŠERNOVA DRUŽBA

Zdravilišče Dobrna pri Celju

ZDRAVILIŠČE - DOBRNA - SLOVENIJA - Jugoslavija

ČESTITA VSEM SVOJIM GOSTOM KAKOR TUDI OSTALIM DELOVNIM LJUDEM NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE K PRAZNIKU DELOVNIH LJUDI 1. MAJU IN 10. OBLETNICI OSVOBODITVE

V letošnji sezoni bomo nudili našim gostom prav posebno oskrbo in nego v vsakem pogledu, tako da se bodo zdravi, spočiti in vedri vračali še z večjim elanom na svoja del. mesta

V LAŠKEM JE ZASEDALA KONFERENCA KOMUNSKEGA ODBORA SZDL

Laško z okolico ima vse pogoje, da se razvije v gospodarsko močno komuno

Po uspešno izvedenih občnih zborih osnovnih organizacij SZDL bodoče laške komune je bila v Laškem v nedeljo konferenca komunskega odbora SZDL, kateri je prisostvovalo 63 delegatov. Med najvidnejšimi predstavniki političnega življenja se je konference udeležil tudi sekretar okrajnega komiteja ZKS Celje, tovariš Franc Simonič.

Po uvodnih pozdravnih besedah in po izvolitvi delovnega predsedstva je podal dosedanji predsednik komunskega odbora SZDL, tov. Grešak zelo obširen referat, iz katerega je razvidno politično, organizacijsko in gospodarsko stanje bodoče laške komune. Uvodoma je omenil, da bo laška komuna štela 8338 volivcev, od katerih je samo 4178 članov SZDL ali 51 %, kar vsekakor ni zadovoljivo. Komunski odbor SZDL Laško zajema 26 odborov osnovnih organizacij, kateri so vsi več ali manj uspešno izvedli letne občne zbore, razen v Lažišah in Debrem, kjer k temu kljub pravočasnim navodilom niso pristopili. Še slabše pa je v Kuretnem, kjer še do danes ni bilo občnega zbora niti ni pobrana članarina.

Iz gospodarskega dela poročila je razvidno, da bo znašal narodni dohodek prebivalstva laške komune 718,000.000 dinarjev, od tega bo dala samo industrija 581,673.000 dinarjev. Narodni dohodek iz kmetijstva je zelo nizek, kar pomeni, da bo treba razvoju kmetijstva v bodoče posvetiti večjo skrb.

Kmetijske zadruge niso odigrale pomembne vloge, vendar pa se le-te spričo hitrega gospodarskega razvoja kar zadovoljivo uveljavljajo. To velja predvsem za kmetijski zadrugi Laško in Rečica.

Z ozirom na to, da je področje laške komune izrazito kmetijskega značaja, so v razpravi govorili predvsem o izboljšanju živinoreje, sadjereje, svinjereje in gradnji silosov, gnojišč in gnojničnih jam. Trenutno pa v tem okolišu primanjkuje plemenskih bikov. Zato so izrazili željo, da se čimprej nabavi potrebno število plemenjakov, ali pa avtomobil, s katerim bi izvajali umetno osemenjevanje na raznih, za to določenih centrih obširne laške komune.

Precej poudarka je bilo tudi na zdravstveni službi, ki trenutno ni zadovoljiva spričo pomanjkanja zdravstvenega osebja. V Laškem ima zdravilišče nad 100 pacientov, je pa trenutno brez stalnega zdravnika in bolničarke. Nič boljša pa ni zadeva v zdravstvenem domu v Laškem, kjer posluje za 12.000 prebivalcev samo 1 zdravnik.

K razpravi se je prijavil tudi sekretar okrajnega komiteja, tovariš Franc Simonič, ki je v marsičem dopolnil in razčistil že načeta gospodarska in politična vprašanja. Predvsem je poudaril, da je zadovoljen na samokritične pripombe, ki so bile podane v referatu in v razpravi, treba pa se bo z vsemi silami zagristi v delo. Ker so dani vsi pogoji, da se odstranijo posamezne hibe v gospodarstvu na področju laške komune, je pričakovati, da se bo le-ta sčasoma le uvrstila med dobre in gospodarsko razvite komune celjske skupnosti komun.

Na zaključku so izvolili 19-članski komunski odbor SZDL.

TRETJI OBČNI ZBOR TRGOVINSKO-GOSTINSKE ZBORNICE Celje-mesto

Šola za trgovske učence mora dobiti svoje prostore

V ponedeljek je bila v prostorih hotela Savinje v Celju tretja redna letna skupščina Trgovinsko-gostinske zbornice za Celje mesto. V otvoritvenem govoru je predsednik zbornice tovariš **Mirko Žic** med številnimi gosti pozdravil predsednika OSS **Albina Medveda**, predsednika LOMO Celje **Fedorja Gradišnika**, predsednika Gostinske zbornice LRS tov. **Renka**, generalnega tajnika Trgovinske zbornice LRS inž. **Vehovarja**, predsednika Okrajne obrtne zbornice tov. **Pipana** in druge.

Občni zbor je pokazal, da se je Zbornica v minulem letu močno uveljavila kot družbena organizacija in da je veliko prispevala k izgradnji ter stabilizaciji gospodarstva. Analiza blagovnega prometa je pokazala znaten porast v obeh strokah, to je v trgovini ter gostinstvu. Tako se je samo promet v trgovini na drobno v lanskem letu povečal za 30,6%, v trgovini na veliko pa za 34,4% ter je skupaj znašal 12,6 milijard din. Vzporedno s tem povečanjem prometa se je zvišalo tudi število v trgovini zaposlenih ljudi za 141. Kakor v trgovini, tako je bil tudi dosežen višji promet v gostinstvu ter je lani znašal skupaj 361 milijonov din.

Zanimiva je ugotovitev, da se je znatno povečal promet brezalkoholnih pijač. V razpravi o vlogi trgovine in gostinstva so udeleženci občnega zbora ugotovili, da je decentralizacija trgovske mreže dosegla uspehe in da zato ni nobenih razlogov, da bi znova uvajali nove organizacijske oblike v trgovski mreži. Edino, kar bo treba še storiti je to, da se tudi v trgovini uvede družbeno upravljanje in to preko potrošniških svetov ali podobnih organov upravljanja. Decentralizacija gostinskih obratov pa ni dosegla zaželenih uspehov.

Kakor poročilo, tako je tudi razprava posvetila veliko pozornost vzgoji trgovinskega naraščaja. Tudi letos je bila osrednja točka te razprave stanje na trgovski šoli v Celju, ki letos praznuje brez lastne strehe že 85-letnico obstoja.

Potreba po gradnji nove šole za trgovske učence je pereča; izvršitev te naloge pa ne zavisi samo od uvidevnosti merodajnih faktorjev v Celju, marveč od zbornice celotnega celjskega območja, pa tudi od republiške Trgovinske zbornice. Iz razprave o tem vprašanju je bil sprejet sklep, da se bo moralo zdravstvenemu stanju došlih vajencev posvetiti več pozornosti kot doslej.

Razprava je še nadalje pokazala, da je potreba po novih hotelskih kapacitetah v mestu ter potreba po novem centralnem skladišču v mestu zelo nujna.

Pri volitvah je bil znova za predsednika zbornice izvoljen tov. **Mirko Žic.**

-ič

Obrtniki celjskega okraja so zborovali

V soboto je bila v veliki dvorani Narodnega doma redna letna skupščina Okrajne obrtne zbornice za Celje, ki so se je med gosti udeležili še predsednik OLO Celje tov. **Riko Jerman**, predsednik OSS Celje **Albin Medved**, sekretar komunskega komiteja ZKS Celje **Florjan Pelko** in drugi.

Poročilo, ki je obravnavalo zelo podrobno obrtniško problematiko v okraju, je podal član upravnega odbora tov. **Pavle Božič.** Iz poročila, pa tudi iz razprave povzemamo, da je obrt v celjskem okraju v upadanju, namesto da bi bilo v vzponu z vedno večjimi potrebami. Ta padec je zlasti viden pri številu vključevanja novih vajencev v obrt. Tako je v letu 1953 prišel 1 vajenec na 3,7 delovne sile, lani pa se je to razmerje še bolj poslabšalo in je ob koncu leta znašalo 1 : 4,3. Vzrokov, da mladina ne kaže velikega zanimanja za delo v obrtnih delavnicah, je več. Zbornica pa je za rešitev tega problema med drugim predlagala, naj se v srednjih šolah oziroma osemletkah uvede tolmačenje pomena poklicev, hkrati pa naj se pri mojstrskih izpitih uvede tudi obvezen predmet o vzgoji mladine. Medtem, ko zanimanje za obrtno delo med moško mladino ni veliko, pa je čedalje več prijav ženske mladine. To narekuje, da bo treba v Celju čimprej ustanoviti gospodinjske šole ter odpreti takšne industrijske panoge, kjer bi lahko bila zaposlena ženska delovna sila.

Občni zbor obrtnikov celjskega okraja je obravnaval še stanje pomočniških ter mojstrskih izpitov. Kakor eni, tako so tudi drugi skladno z nenehnim padcem obrti, tudi ti v upadanju. Pri vsem tem pa je zelo razveseljiva ugotovitev, da se je število kandidatov za mojstrske izpite povečalo v socialističnem sektorju obrti.

Obrtna zbornica je lani dosegla lepe uspehe tudi pri organiziranju strokovnih tečajev.

Upravni odbor Obrtne zbornice je z diplomami nagradil več starejših obrtnikov. Pri volitvah pa je bil za predsednika zbornice izvoljen tov. **Franc Pipan.**

-ič

IZ SODNE DVORANE

Toplišek Terezija iz Trnovca pri Šentjurju, stanujoča na Teharski cesti v Celju, se je na veliko pečala z goljufijo, tatvinami in ponarejanjem listin ter izdajanjem za uradno osebo. S ponarejenim pooblastilom je od okoli 180 oseb pobrala članarino za SZDL v raznih krajih celjskega okraja, pobirala pa je tudi od raznih strank zavarovalnino za Drž. zavarovalni zavod. V 15 primerih je spravila v zmoto ljudi, da so ji izročili v trgovinah razno blago in denar za okoli 96.046 dinarjev. Izvršila je tudi več manjših in eno večjo tatvino. Listine je ponaredila v 11 primerih in to največ dobavnice, s katerimi je v trgovinah dvigala razno blago. Izdajala se je tudi za uslužbenko OLO Celje. Tam je bila res uslužbena do sredine leta 1953, nakar so jo odpustili. V dveh primerih je povabila stranke na »zaslišanje« na OLO. Zato je uporabila čas, ko so snažilke čistile uradne prostore. Vse te »podvige« je Terezija izvajala od sredine 1953 pa do začetka 1955, ko je padla v roke pravici. Okrožno sodišče jo je obsodilo na 2 leti strogega zapora.

*

Žavski Alojz iz Zgornje Ložnice pri Žalcu je vzel v čakalnici sektorske ambulante v Žalcu Ani Tratnik 6000 dinarjev. Kazen: 1 mesec zapora, pogojno za dobo dveh let.

*

Besednik Živko iz Celja je 7. 4. 1955 v okrožnih zaporih v Celju vzel sopriporniku Z. F. zimski plašč, vreden okoli 7000 dinarjev. Obsojen je bil na štiri mesece zapora.

*

Ferlin Jože iz Kozjega je 17. 12. 1954 izpred skladišča Kmetijske zadruge v Kozjem vzel 45 kg betonskega železa, v vrednosti 6075 dinarjev, last KZ Kozje. Kazen: 4 mesece zapora.

*

Jusubašić Enver iz Travnika v Bosni je v marcu letos ukradel mizarskemu mojstru Juriču Francu v Celju kolo, vredno okoli 10.000 dinarjev. Še istega dne je na Vranskem ukradel Mašiču Ivanu žensko kolo, vredno okoli 25.000 dinarjev. Obsojen je bil na 7 mesecev zapora.

*

Mesarič Antonija iz Sp. Hudinje se je kot mati svojih treh nedoletnih otrok pregrešila zoper svoje dolžnosti skrbi in vzgoje. Od leta 1953 do julija 1954 je vsaj enkrat mesečno za dobo petih dni odšla z doma. Pijančevala je okrog in zapravila večji del moževega zaslužka, namenjenega za gospodinjstvo. V dneh svoje odsotnosti je otroke prepuščala samim sebi. Obsojena je bila na 5 mesecev zapora. Kazen pa ji je odložena za dobo dveh let.

*

Neupravičeno sta se pečala s trgovino Bulić Stjepan iz Ljubljane in Žuljević Franjo iz Livna v Bosni. V Ljubljani sta nakupila blago za moške obleke in ga z dobičkom prodajala kmetom v okolici Dobrne. Prvi je bil obsojen na 2 meseca zapora, drugi pa bo plačal 8.000 dinarjev.

V zadnji številki smo poročali o Jožetu Košcu, ki je v Cinkarni vzel železniške tračnice in bil obsojen na 3 mesece in 15 dni zapora. Ker jih je več tega imena, popravljamo to vest tako, da je to bil Jože Košec, rojen 1928, tovarniški delavec, stanujoč v Glinskem.

Gibanje prebivalcev v Celju

V času od 18. do 25. IV. 1955 je bilo rojenih 40 dečkov in 25 deklic.

Poročili so se:

Kejžar Maksimilijan, davčni izvršitelj iz Dobrove, obč. Zreče in Darinka Pilih, knjigovodkinja z Malega Vrha, obč. Šmartno ob Paki; Avgust Lipuš, delavec in Ana Podgoršek, tkalka, oba iz Celja; Jakob Ladislav Vodeb, kleparski pomočnik in Veronika Leskovšek, oba iz Celja; Janez Preskar, skladiščnik iz Celja in Marija Novak, trg. pomočnica iz Kaplje vasi, Prebold; Vladimir Štefan Zdolšek, slikarski pomočnik iz Celja in Marija Škoflek, žerjavovodja iz Štor; Štefan Cvetko, topilec in Marija Ojsteršek, tkalka, oba iz Celja; Anton Turnšek, posestnik in Emilija Gomilšek, posestnica, oba iz Celja; Štefan Copot, delavec in Ivana Šantel, kuh. pomočnica, oba iz Celja; Jožef Gračner, poljedelec iz Podvin in Roza Brešar, učiteljica iz Št. Vida pri Planini.

Umrli so:

Jožica Knez, otrok iz Leskovca št. 7, občina Škofja vas, stara 2 leti; Julijana Ogrizek, upokojenka iz Celja, stara 61 let; Marijan Draksler, novorojenček iz Hrastnika; Jožef Artiček iz Grobelc, obč. Slivnica pri Celju, star 15 let; Marjeta Cukjati, rojena Zotler, gospodinja s Tolstega vrha, obč. Slov. Konjice, stara 51 let; Jožef Potočnik, poljedelec iz Bistrice, star 52 let; Miroslav Česnik, otrok iz Štor, star 17 dni; Simon Ivšek, novorojenček iz Klenovega, star 1 dan; Janez Blatnik, vzdrževanec iz Ravnega, obč. Planina pri Sevnici; Ivanka Brežnik, novorojenček iz Lopate, Celje, stara 4 dni; Jožef Lapornik, otrok iz Govc, obč. Rečica, star 1 leto.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 18. do 25. 4. je bilo rojenih 11 dečkov in 13 deklic.

Poročili so se:

Stanko Jager, traktorist iz Laz, obč. Dramlje in Frančiška Aužner iz Jerovske vasi, občina Šmarje pri Jelšah; Vinko Operčkal, kmečki sin iz Malih dol, obč. Vojnik in Jožefa Brenko, gospodinjska pomočnica iz Malih dol, občina Vojnik; Jožef Jamnišek, mizarski pomočnik iz Višnje vasi in Terezija Pikelj, gospodinjska pomočnica, stanujoča istotam; Karel Falnoga iz Verpet, obč. Frankolovo in Terezija Terjašek iz Razgorc, obč. Vojnik; Franc Tacar, poljedelec iz Marijine vasi, obč. Jurklošter in Marija Kranjc, poljedelka, stanujoča istotam; Janez Lončarič, poljedelec iz Mrzlega polja, obč. Jurklošter in Pavla Ameršek, kmetovalka iz Paneč, obč. Jurklošter; Rudolf Jazbinšek, poljedelec iz Ledine, obč. Sevnica in Jožefa Spitalar, poljedelka iz Polane, obč. Jurklošter; Janez Koprivc, poljedelec z Blatnega vrha in Marija Jerčin, stanujoča istotam, obč. Jurklošter; Alojz Zelič, tovarniški delavec iz Trške gorce, obč. Slivnica pri Celju; Ivan Selčan, delavec iz Trnovelj, obč. Strmec in Marija Pačnik, delavka iz Creškove, obč. Strmec; Ivan Krulec, poljski delavec iz Dobrne in Gorečan Jadviga iz Socke, obč. Strmec; Karl Ferjančič, šofer iz Rogaške Slatine in Alojzija Novak, slaščičarka, stanujoča istotam; Vinko Gobec, poljedelec iz Sv. Vida, obč. Pristava in Terezija Boršič, delavka iz Nimna, obč. Rogaška Slatina; Albert Gračner, poljedelec iz Brda, obč. Planina in Neža Kranjc, poljedelka iz Št. Vida, obč. Planina; Viktor Koceli, poljedelec iz Žalca in Ivana Šmid, krojačica iz Trbovelj; Blaž Prislan, poljedelec iz Malih Braslovč in Silva Rovšnik, poljedelka iz Preser, obč. Braslovče; Vinko Rudl, poljedelec iz Sp. Gorč in Martina Matko, knjigovodkinja iz Polzele; Stanko Murko, ključavničar iz Sv. Mihaela, obč. Šmarje in Ljudmila Stiplovšek, šivilja iz Laz, obč. Pristava; Franc Korez, poljedelec iz Cerovca pod Bočem in Leopoldina Mesiček, poljedelka iz Hajnskega, obč. Pristava; Edo Jagodič, ključavničar iz Grlič in Anica Povalej, šivilja, stanujoča v Grličah; Ludvik Šega, poljedelec iz Pustik in Matilda Mlinarič, poljedelka iz Pristave; Mirko Maček, trgovski pomočnik in Ivanka Planinšek, tovarniška delavka, oba z Sv. Lovrenca pri Preboldu; Edvard Potočnik, rudar iz Trbovelj in Silva Vrtačnik, gospodinjska pomočnica iz Kaplje vasi, obč. Prebold; Ivan Jošt, poljedelec iz Šešč pri Preboldu in Frančiška Zmrzlak, tov. delavka iz Dolenje vasi, obč. Prebold; Anton Makovšek, kmečki sin iz Pake, obč. Vitanje in Regina Ramšak, kmečka hči iz Pake, obč. Vitanje; Vincencij Somrak, tov. delavec iz Sp. Doliča, obč. Vitanje in Pavla Tepej, poljska delavka iz Stranic, LOMO Slov. Konjice; Ivan Blatnik, delavec iz Celja in Antonija Guček, poljedelka iz Curnovca, obč. Breze; Anton Rezec, krojač iz Celja in Fanika Zelič, poljedelka iz Brez; Čedomir Ristovič, steklarski delavec iz Rimskih Toplic in Danijela Šentjurc, pom. kuharica iz Rimskih Toplic; Andrej Ferlič, zidar iz Pilštanja in Marija Gnus, poljedelka, stanujoča istotam; Miroslav Pajek, poljedelec iz Lopace in Štefanija Lah, poljedelka, stanujoča istotam, obč. Lesično; Alojz Špes, električarski pomočnik iz Prožinske vasi, obč. Šentjur in Vida Kolar, uslužbenka iz Vrbna, obč. Šentjur; Martin Majoranc, delavec iz Kompol in Kristina Solinc, delavka iz Sv. Rozalije, obč. Šentjur; Jožef Šertl, šofer iz Vrbja pri Žalcu in Ana Kundih, poljedelka, stanujoča istotam; Anton Smerdej, sedlar z Vrha obč. Krško in Terezija Volavšek, poljedelka iz Podčetrtka; Henrik Drušković, kmet iz Sopote in Ljudmila Pondelak, poljedelka iz Podčetrtka.

Umrli so:

Uršula Vreš, preužitkarica iz Žahenberca, stara 76 let; Valentin Pintar, kmet iz Zg. Ložnice, obč. Žalec, star 63 let; Janez Kranjc, oskrbovanec iz Pernova, obč. Žalec, star 87 let; Ana Štefančič, preužitkarica iz Vel. Pirešice, stara 79 let; Jožica Zupanič iz Gotovelj, otrok, stara 5 dni; Marija Sležič, oskrbovanka, Pernovo, obč. Žalec, stara 80 let; Franc Uranjek, upokojenec iz Gotovelj, star 53 let; Marija Ferlič, preužitkarica iz Topolovega, obč. Lesično, stara 77 let; Lucija Ograjšek, kmetica iz Zavrha pri Galiciji, stara 83 let; Amalija Lamot, druž. upokojenka iz Hudinje, obč. Vitanje, stara 78 let; Anton Kostanjšek, upokojenec iz Prebolda, star 86 let; Neža Vertačnik, poljedelka iz Podgorja, obč. Braslovče, stara 70 let; Franc Flis, kmetovalec iz Socke, obč. Strmec, star 55 let; Marija Korenak, gospodinja iz Socke, obč. Strmec, stara 74 let; Alojz Žučko, skladiščni delavec iz Strmca, star 46 let; Alojz Koren iz Plata, obč. Rogaška Slatina, preužitkar, star 75 let; Cvetko Vincenc iz Sp. Sečovega, obč. Rog. Slatina, star 75 let;

Zbor volivcev na Jožefovem hribu

V petek je bil v Tovarni perila dobro obiskan zbor volivcev za teren Jožefov hrib. Ljudski odbornik, tov. Della Mea, je poročal o družbenem planu in proračunu okrajnega in mestnega ljudskega odbora, nekatere postavke pa je natančneje razložil tov. prof. Aškerc. Volivci so razpravljali o raznih aktualnih problemih glede iznešenega družbenega plana in proračuna. Volivci so se izrekli proti odvzemu dvorane v Kajuhovem domu, ki jo nameravajo uporabiti za mizarsko delavnico gledališča. Zato naj bi našli prostor v poslopju zraven gledališča, v katerem je pritlični trakt še neizgotovljen. Tam bi bila mizarska delavnica gledališču tudi bolj pri roki.

Po živahni razpravi so volivci sprejeli družbeni plan in proračun z željo, da bi se na zboru volivcev iznešeni predlogi upoštevali.

OBČINSKI ODBOR ZB V ŽALCU

bo ob sodelovanju bivših dijakov Meščanske šole v Žalcu v počastitev padlih v NOB in ob 10. obletnici osvoboditve odkril spominsko ploščo na žalski gimnaziji. Odkritje bo 3. julija ob 10. uri dopoldne.

Vabimo vse bivše dijake in profesorje, da se svečanosti udeleže.

Pozivamo vse svojce žrtev NOB (padlih talcev in umrlih v taboriščih), da javijo njihova imena ravnateljstvu nižje gimnazije v Žalcu.

Pripravljalni odbor.

KMETIJSKA ZADRUGA VITANJE

ČESTITA K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU IN 10. OBLETNICI OSVOBODITVE VSEM SVOJIM ČLANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM TER JIM ŽELI ŠE VEČJIH USPEHOV PRI NAPREDKU KMETIJSTVA

Granitna industrija Oplotnica

DELOVNI KOLEKTIV PRIPOROČA SVOJE KVALITETNE IZDELKE IN ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM K PRAZNIKU 1. MAJU!

KOLEKTIV LESNE INDUSTRIJE MESTINJE

ČESTITA VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, DOBAVITELJEM TER SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM

K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU IN 10. OBLETNICI OSVOBODITVE.

PRIPOROČAMO SVOJE KAKOVOSTNE IZDELKE PO ZMERNIH CENAH: ŠOLSKO IN STAVBENO POHIŠTVO TER POHIŠTVO PO NAROČILU

Uprava kino podjetij Celje

ČESTITA SVOJIM OBISKOVALCEM IN VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU K PRAZNIKU DELA IN 10. OBLETNICI OSVOBODITVE

TRGOVSKO PODJETJE „Savinjski magazin“ Žalec

ČESTITA SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM K 1. MAJU IN 10. OBLETNICI OSVOBODITVE IN JIM ŽELI OBILO USPEHOV PRI GRADITVI SOCIALISTIČNE DOMOVINE.

SVOJIM CENJENIM STRANKAM SE PRIPOROČAMO ZA NADALJNJO NAKLONJENOST

SADNI SOKOVI so nujno potrebna hrana za doraščajočo mladino. Matere! Kupujte svojim otrokom grozdni, jabolčni, borovničev sok (borovničev biser), ki ga proizvaja CELEIA-SAD, CELJE

Pet vražic

Peter se je odločil potovati z vlakom ob deseti uri dopoldne, ker si je obetal prijetnejše potovanje. Bil je v Benetkah in kdor je to mesto videl ponoči v polni mesečini in podnevi pod bleščečimi žarki sonca, si ne želi dolgočasne vožnje z vlakom. Nevoljen je odšel na kolodvor. Njegove oči in srce je bilo polno mamljivih vtisov. Vstopil je v vlak in mimogrede porinil glavo v vsak oddelek. V oddelkih so sedeli potniki, ki ga niso nič mikali. Stare gospe z velikimi očali na noseh, ki so bile podobne angleškim guvernantam, resni bradati možje in matere z nagajivimi otroki. Ne, takšne družbe si ni želel... Toda pri predzadnjem oddelku mu je doleglo: Sanjavost Benetk ga je objela na mah še siloviteje spričo privlačne mešanice barv, med katerimi so izstopale zlata, rdeča, bela in črna, da se razumemo, lastnice teh razburljivih brv so bila mlada dekleta. Pet jih je bilo, kvintet veselih in lepih deklet. Pet deklet, a šesti sedež je bil prazen.

Peter vstopi in se blaženo sesede na prazen prostor ter ogleduje sopotnice. Dražestne, mlade, izzivajoče, toda ena se mu je med vsemi zdela naravnost edinstvena.

»Kakšne noge!« zamrmra v sebi. »Kakšen obraz!« pomisli zanosno. »Kakšno dekle!«

Čez nekaj minut se je njegova sreča razblinila. Ujel je nekaj njihovih besed. Govorile so angleško, izključno angleško. Kakšno zlobno naključje. Peter John Brook je bil Anglež, rojen v Angliji, sin Angleža, ki je bil potomec stare angleške družine, vendar ni znal angleškega jezika. Z materjo, ki je Italijanka, je živel dolgo vrsto let v Italiji in govoril z njo vedno le italijansko. Kakšna smola. Če bi se potrudil, bi v svojem spominu zbral le toliko angleških besed, kolikor jih premore ena sama drobna stran slovarja v žepni izdaji.

Mislil je, da se bo pogreznil od sramu, ko mu je naposled tista najprivlačnejša namignila, vzela cigareto in pokazala, kako se vžge vžigalica. Vljudno je prižgal vžigalnik in komaj slišno dejal v italijanščini: Z veseljem, gospodična! —

Tisto dekle je spreletel nasmešek in hip nato je bila spet v živahnem pogovoru z ostalimi. Peter je čutil, da govorijo zdaj o njem in da so njihove besede vse prej kot ugodne zanj. Od časa do časa so ga premerile od nog do glave, se muzale in hehetale ter izzivalno znova in znova streljale s pogledi nanj.

Naposled se je Peter vdal. Bil je celo vesel, da so dekleta tako živahna na njegov račun. Pustil je, da so zbijale šale. Končno so se nekoliko umirile, tedaj pa je Peter, ki je računal na velik učinek svoje domislice, vzel iz žepa svoj potni list, ga odprl in ga porinil naravnost pred nosek najlepše izmed petih. Ljubeznivo se predstavi pri tem pa je diskretno, počasi zlogoval svoje ime: »Peter John Brook«. Njegov smeh je bil lažnjivo prizanesljiv.

Pet vražjic je prebledelo.

»Izplačalo se je,« je pomislil Peter, »morda je v razgovoru vsemogoče padalo na moj račun.« Ljubeznivo se je nasmehnil prebledelim deklicam, spravil svoj potni list spet v žep in se ponovno priklonil:

»Good by«.

To sta bili dve med tistimi redkimi angleškimi besedami, ki jih je znal.

Potem je samozadovoljno, s smehom na ustnicah, zapustil oddelek in poparjeni kvintet ter si v drugem oddelku poiskal sedež.

Za smeh in dobro voljo

PRAV GOTOVO

Ko sem nekaj časa stal pri odkopavanju najnovejše okoli 1700 let stare celjske najdbe rimskega groba in je arheolog pravkar odkopal lobanjo s čudovito ohranjenimi zobmi, je neka gledalka vzkliknila: »Krasno! Ali so to umetni zobje?« Dobila je takoj primeren odgovor: »Seveda! Krautberger jih je naredil.«

NEPRAVIČNO MAŠČEVANJE

— Danes je desetlenica moje poroke. Grem na lov, da ustrelim zajca... —

— Kaj je ubogi zajec pri vsem tem kriv? —

VEREN DOKAZ

— No, možek, kaj si danes vlovil? —

— Nič, dušica, prav nič. —

— No, potem pa že verjamem, da si bil na lovu. —

V ZOOLOŠKEM VRTU

Ta žival že izumira.

Čudno? Saj vendar tako dobro izgleda.

NI NEVARNO

Očka je v postelji in ne sprejme nikogar.

Upam, da ni težko bolan.

Ne, mama mu krpa hlače.

TAK BEDAK...

Čudna pisava. Jaz tega ne morem prebrati...

Vsak osel zna to pisavo brati. Daj sem...

ZLATA RESNICA

Najnehvaležnejša leta so gotovo leta deklet od 11. do 15. leta. Takrat je dekle že prestaro, da bi računalo na prste, na noge pa še ne more računati.

Celjske bodice

OB POVRATKU

»Lep je našega življenja dan,
če kaj lepega ti kdaj daruje,
biti le ne sme preveč zaspan,
kdor od njega srečo pričakuje.«

To mi star prijatelj je dejal
ob povratku iz dežele tuje,
ki jo z avtom je prepotoval,
pa jo zdaj visoko povzdiguje:

»Ženo mojo da bi videl zdaj!
Vsa je najlon od petá do glave,
kombineža njena — sam sijaj,
šolnički iz antilope prave!

A dekleta — tam jih malo ni,
ki se ti vabeče nasmehljajo,
mehke, sočne, z vročimi očmi
tujce še celo ceniti znajo.

Tam seveda biti skop ne smeš,
da bi smilile se ti devize
in do barov bi se mučil peš
in iskal si najcenejše mize.

Tudi havptmana sem tam dobil,
ki mi komandant je bil in znanec.
S ceho nisem se osramotil,
pokal nama je vso noč šampanjec.

Veš, spoštujejo nas tam zelo,
če se znamo po buržujsko vesti,
kar z devizami ni nič težko.
Tudi jarek ta sem znal prebresti.

Nekaj posla kar mimogrede
v naglici seveda sem opravil.
In tako z devizami srce
sem na tujem si krepkó pozdravil.«

VSE ZA STANOVANJE

Umrla mu je ljuba, dobra žena
in teden dni prejokal je za njo,
saj taka se ne najde več nobena,
da z njo bi mu biló še kdaj lepó.

Ostal je sam z družinskim stanovanjem
in s komisijo je imel skrbi,
boril se z zapletenim je vprašanjem,
kako svoj topli domek obdrži.

In dal takoj oglas je v časopise,
da deklico si išče za ženó,
prikupno in preteklosti še čiste,
ki stanovanje si napolni z njo.

Prejel je sladkih pisem, slik nešteto,
dekle najlepše pa si je izbral
in hitro sklenil zakon, poln obetov,
in nič več komisije ni se bal.

Ko pa je mesecev le pet minilo,
pred čudovitim je problemom stal.
Nenadno se mu dete je rodilo,
ki v dvomu glavo je nad njim zmajál.

Tako je rešil ljubo stanovanje,
povrh pa ga očetovstvo krasi,
dodatek jurčkov treh mu že priznan je
in sinček se v naročju mu smeji.

USPEHI domače industrije

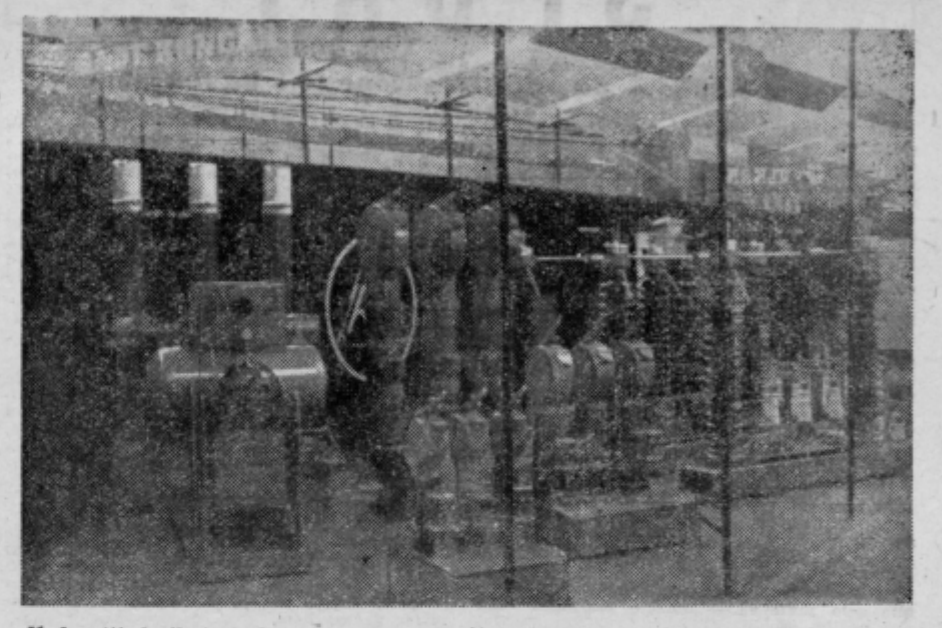

V desetih letih je industrija v Jugoslaviji močno napredovala. Danes delajo nove tovarne najbolj komplicirane naprave. Na sliki del paviljona tovarne »Rade Končar« na letošnjem pomladanskem velesejmu, ki prikazuje odlične izdelke elektro-industrije

ZANIMIVOSTI

HOTELI SO VIDETI GREŠNIKE...

Neki ameriški duhovnik je vse bolj pogrešal vernike v svoji cerkvi. Da bi ljudi spet privabil k svojim pridigam, je nekega dne razglasil, da bo imel naslednjo nedeljo pridigo izključno za grešnike. Naslednjo nedeljo je bila polna cerkev ljudi, ki so prišli, da bi videli grešnike.

ALI VESTE...

1. ... katero zasebno prevozno sredstvo v ZDA postaja zelo priljubljeno?

2. ... koliko kalcija potrebuje dnevno človeško telo?

3. ... da hranijo krave avtomati?

1. V zadnjem času je v ZDA registriranih nič manj kot 92.000 zasebnih letal, ki počasi izpodrivajo luksuzne avtomobile, katerih cena je višja kot zasebnim letalom v serijski proizvodnji. V nobeni državi na svetu ni turistično letalo tako udomačeno in nenadomestljivo kot v ZDA, kjer je število pooblaščenih zasebnih letalcev doseglo 573.595 oseb.

2. Za zdravje odraslega človeka je potreben dnevno 1 gr kalcija, ki ga zaužijemo z 1 l mleka. Mnogo bolje pa se izkoristi kalcij iz kislega mleka ali jogurta. Kalcij je človeškemu telesu potreben za tvorbo kosti in zobovja.

3. V Oklahomi so iznašli in tudi že izdelujejo patent, imenovan »avtomatsko hranjenje krav«, ki ob določenih dnevnih urah s sireno prikliče krave k »obedu« in jim takoj nato napolni jasli z določeno količino hrane.

ŽENSKA NEČIMRNOST

Neka ameriška bižuterijska tovarna je poslala v prodajo zadnji trik mode. Izdelala je majhne steklene kroglice kot uhane. V te kroglice nalijejo vode in vanje spustijo drobne tropske ribice. To se pravi — ženske nosijo akvarije v ušesih.

PIŠČANEC V JAJCU JE ODPORNEJŠI KOT KONJ

Znanstveniki so preizkusili odpornost perutninskega embrija s tem, da so jajce, na katerem je kokoš sedela samo tri dni, izpostavili sunkom električnega toka, ki bi v normalnem primeru ubil konja. Piščančevo srce v jajcu je bilo tako močno, da je ta sunek izdržalo, saj je piščanec po dokončanem valenju popolnoma zdrav prilezel iz lupine.

DOBROTNIK

Neki čikaški hotelir je objavil v časopisih, da bo dal vsakemu, ki bo njegovo ime brez jecljanja izgovoril, kosilo zastonj. Ime mu je Papahavlahodimitorakopulous. Ljudje so ga raje še naprej klicali Pap, kot da bi si lomili jezik.

MOŠKI SO BOLJ PODVRŽENI BOLEZNI KOT ŽENE

Na osnovi statističnih podatkov je dokazano, da so možje veliko bolj podvrženi boleznim kot žene. Če bi primerjali obolelosti v različnih letih, potem so moški najbolj podvrženi boleznim med 45. in 64. letom.

TEŽAVE ARABSKIH VDOV

Če se hoče arabska vdova znova poročiti, mora v temni noči hoditi na grob svojega pokojnega moža. Jaha na oslu in nosi s seboj dva vrča vode. Na grobu poklekne in vpraša pokojnika, če ji dovoli, da se vnovič poroči. Če pokojnik ne vstane, je to znak, da je soglasen. Tako dobi vsaka vdova »po navadi« pristanek pokojnih mož in mirno odide domov.

Različni ljudje — različni običaji.

Celjski grofje

Priredil: Jurček Krašovec
Ilustriral: Tonček Skok

59

»Stojta! Prenehajta!«

Rudolf je presenečen obstal. Prej je pričakoval ukaz samega kralja kot Friderikovega.

Oton Ortenburški je bil tudi presenečen in povesil spoštljivo svoje orožje: »Spoštovani vitez in rojak! Storite mi uslugo in bodite mi priča, da bom poročil gospodično, ki sem jo

nocoj spoznal. Ona mojim zagotovilom ne verjame. Vam bo verjela, da v našem rodu ni lažnivcev!«

V tem je skočil v uto in pripeljal pred presenečene dvorjane Ano Celjsko.

Rudolf je izbuljil oči in pogledal gospodarja, toda ta je bil izmed vseh še najmanj presenečen.

»Ne razumem vas?« je dejal Rudolf.

»Videl sem ju v uti« odvrne Friderik.

60

Spet se je ponovila usodna vloga nežnega spola celjskega rodu. Oto je namesto mrtveca postal bogati zaročenec Celjanke, ki je zaradi nenavadnega dogodka postala ljubljenka bavarske kraljice.

Naposled je prišel toliko pričakovani trenutek. Kralj Ludvik Bavarec je Friderika

sprejel v državni pisarni. Za dolgoletno in koristno službo njegovih prednikov in Friderika samega, ga je povzdignil v grofovski stan.

»Naročamo, da Vi, plemeniti Friderik Celjski, Vaši sinovi in vsi moški potomci Vaše krvi po Naši milosti nosite visok naslov državnih grofov. Taka je Naša in božja volja!«

Na povratku so se Breže na Koroškem globoko poklonile potomcu trdoživega rodu.

61

Svojima sinovoma je dal Friderik najboljše učitelje, Rudolf Sovneški pa ju je učil vojaškega znanja. Sinova sta mu dostikrat pripravila presenečenja, da je kar osupnil.

Nekega lepega dne je Rudolf Sovneški prišel h grofu Frideriku in vrgel rapir po mizi.

»Moja naloga je z današnjim dnem con-

čana. Najbolje, da se zaprem v svoj žovneški brlog in objokujem dan, ko me je sedemnajstletni fant pičil s svojim pipcem. Rečem Vam, grof, Ulriku ni treba več učitelja.«

Friderik je vzradoščen hitel na dvorišče in objel sina. Za šalo sta se spoprijela in ko je staremu grofu zletelo orožje iz rok je vzkliknil: »Grof Ulrik, zdaj si svoj gospod! Fant, izberi si kateri koli grad.«

Celjani so dobili pravega vojaka.

62

Herman je bil manj razborit. Rad je pomagal očetu pri gospodarskih poslih. Nekoč je pol za šalo pol zares vprašal sina:

»Ano smo lepo omožili. Kam bi zdaj oddali Katarino? Godna je?«

»Kaj pravite vi, oče? je vzel zares Herman.

— »No, nečak Habsburškega je še fant?«

»Neumnost, ga zavrne sin, kaj bi na severu. Sever je poln. Tam nimamo kaj iskati. Vzhod, jug ali zahod.«

Friderik se je sprva smejal sinovi modrosti, potem pa vse bolj osvajal to načelo.

Naposled se je tako tudi zgodilo. Katarino je odpeljal grof Albert Goriški. Friderik je spet podražil sina: No, Herman, poslal sem jo na zahod. Toda kdo bo šel na jug?

»Jaz,« je odločno odvrnil mladi grof.

ŠPORT

Lorger Stanko — ob pričetku sezone 10.8 na 100 metrov

AD Kladivar je poslalo v nedeljo dve močni ekipi svojih atletov in atletinj na otvoritvena atletska mitinga v Ljubljano in Maribor. Na obeh prireditvah so se celjski atleti močno uveljavili in vse kaže, da bomo v prihodnjih mesecih zopet čitali o rekordnih uspehih naših atletov, ki nas od celjskih športnikov še najbolj razveseljujejo.

V Ljubljani je presenetil Lorger na 100 m z odličnim časom 10.8. Vipotnik Andrej, ki je na 300 metrov napovedal rušenje slovenskega rekorda, je vse do zadnjih nekaj 100 metrov potrjeval svojo napoved. Naenkrat pa ga je zagrabil krč in je moral odstopiti. Pri članih so pobrali še zmage: Kovač na 110 m zapreke s 16.0, Gajšek na 1000 m s 2:34.4, Lorger v skoku v daljino s 6.42, Brodnik v skoku v višino s 175 in štafeta 4 x 100 m s časom 44.4. Pri članicah je na 60 m zmagala Šikovec z 8.1, Slamnikova na 600 m z 1:43.8, Čelesnikova v metu diska s 39.64 in štafeta 4 x 100 m s časom 53.0.

V Mariboru so zmage pobrali naslednji celjski atleti: Glavač s 3.62 v skoku s palico, Belajeva na 600 m z 1:46.6, Pristovškova v metu kopja s 31.25, Zadravčeva v metu krogle z 11.09 in Šumakova s 135 v višino.

DARILO AZS CELJSKEMU ATLETU STANKU LORGERJU

Na zadnjo sejo Atletske zveze Slovenije je bil povabljen celjski atlet Lorger Stanko. Predsednik AZS tov. Premelč Stane mu je v imenu AZS čestital velikim uspehom v preteklem letu, ki jih je dosegel na atletskih tekmovanjih doma in v svetu, za katere je bil proglašen za najboljšega jugoslovanskega atleta v letu 1954 in najboljšega slovenskega športnika. V znak priznanja za njegove velike uspehe mu je tov. Premelč izročil zapestno uro z željo, da bi še v prihodnjih letih s svojimi uspešnimi nastopi na atletskih stezah utrjeval ugled slovenske in jugoslovanske atletike. Tem željam in čestitkam se pridružujejo tudi celjski športniki in uredništvo našega lista.

Smučanje

SIJAJNI USPEHI CELJSKIH SMUČARJEV NA KOROŠKEM

Majhna ekipa izbranih celjskih smučarjev se je pretekli teden udeležila na povabilo Smučarskega društva Celovec tekmovanja v veleslalomu na Vrtačinem plazu v Karavankah. Na prireditvi je bilo zbranih 85 tekmovalcev, od tega vsa smučarska elita Koroške. Proga je bila zelo zahtevna — dolžine 1600 m, z višinsko razliko 400 m.

Celjski tekmovalci so na tem tekmovanju v inozemstvu poskrbeli za pravo presenečenje. Med 45 tekmovalci je pri članih zmagal Uršič Dominko s časom 2,39,2 in pustil drugoplasiranega Avstrijca za sabo kar več kot za 2 sekundi. Brata Četina Janko in Peter sta se uvrstila na 4. in 5. mesto, Nunčič pa na 9. mesto. Zmago je pobrala v skupini članic na isti progi tudi Celjanka, prof. Horvat-Zabukovec Albina, s časom 2,39,1. Odlični rezultati celjskih smučarjev so pripomogli še k tretji zmagi, ki je najpomembnejša na vsaki smučarski prireditvi. Kot moštvo je ekipa SD Celje zasedla 1. mesto s časom 8,09,7 pred Kelagom (Celovec) 8,12,2, Schizunft (Celovec) 8,15,1 itd. Zmagovalca, tov. Uršič Dominko in Horvat Albina, sta prejela za zmago kolajni, zmagovalna moška ekipa pa v trajno last bogat pladenj, darilo koroške deželne vlade.

Celjski smučarji so bili povsod deležni lepega sprejema in gostoljubnosti, ki je našim Koroščem že prirojena. Polni bogatih vtisov in z lepimi zmagami so se vrnili veseli domov.

POHITIMO PRVEGA MAJA NA PRAZNOVANJE V LOGARSKO DOLINO IN NA OKREŠELJ! OGLEJTE SI MOJSTRE SMUČANJA NA OKREŠLJU — VELESLALOM Z MEDNARODNO UDELEŽBO BO 1. MAJA OB 9. URI ZJUTRAJ!

Nogomet

LJUBLJANA SE JE KREPKO REVANŽIRALA

Kdo se ne spominja lepe zmage Kladivarja v jeseni na Glaziji proti moštvu iz Ljubljane? V nedeljo je moral Kladivar v goste na ljubljansko igrišče, kjer so se nogometaši Ljubljane krepko revanžirali za jesenski poraz. Celjani so prišli domov brez točk, s seboj pa so prinesli 4 gole, ki dvigajo že itak preobloženo negativno razliko v golih, sami pa so uspeli le enkrat zadeti v mrežo. Po časopisnih vesteh sodeč, je Kladivar igral dobro, ponovila pa se je stara napaka, da v času najmočnejše ofenzive in ob ugodnih priložnostih zopet napadalci niso spravili žoge v mrežo. Kam spravlja neodločen napad Kladivarja! Sicer pa — iz nedelje v nedeljo ponovno ugotavljamo, da se čvrsto držimo zadnjega mesta v tabeli in zopet ni izgledov, da bi se premaknili višje. V moštvu Ljubljane je v tem srečanju briljiral s svojo igro Marjanovič v napadu. Pri Kladivarju je ugajal s svojo igro Rojnik, poleg njega pa še Marinček, Dobrajc in Čater. Rezultat tekme — 4:1 (1:0) za Ljubljano.

ZMAGA VELENJSKEGA RUDARJA IN KOVINARJA IZ ŠTOR

V nadaljevanju tekmovanja v vzhodni slovenski ligi je velenjski Rudar na domačih tleh odpravil Dravo s 4:1 (4:0). Domačini so zadovoljili le v prvem delu igre, ko so kar štirikrat potresli mrežo nasprotnika, v nadajevanju pa so močno popustili. Tekmo je oviral močan veter.

Kovinar iz Štor je gostoval v Kidričevem in je tesno podlegel Aluminiju s 5:6 (1:4). V prvem delu igre je Kovinar dovolil domačinom prevelik naskok v rezultatu, ki ga igralci kljub požrtvovalnosti in dobri igri v drugem delu niso mogli obrniti sebi v prid. Dve dragoceni točki sta ostali v Kidričevem.

Na tabeli zanesljivo vodi Rudar (T), Rudar (V) je na 5. in Kovinar (Š) na 8. mestu.

Mladina Kladivarja je v prvenstveni tekmi CNP pregazila v Šoštanju mladinsko moštvo Usnjarja z 9:0 (5:0). Uspešni strelci so bili: Zajc 3, Cafuta 2, Hribernik, Perc, Radič in Franc.

Moštvo Brežic je v prvenstveni tekmi CNP v Šoštanju kljub vodstvu Usnjarja že z 2:0 doseglo zmago s 4:3 in s tem še nadalje ostalo na čelu I. skupine enajstorice CNP.

Košarka

EFEKTNA ZMAGA KOVINARJA

Košarkarji Kovinarja so v nedeljo imeli doma v gostoh moštvo iz Postojne, s katerim so se srečali v I. kolu slovenske lige. Štorjani so zmagali povsem zasluženo z visoko razliko v koših. Vse kaže, da se bo ekipa Kovinarja v letošnjem letu borila v slovenski ligi za eno najvišjih mest.

MOŠKA IN ŽENSKA EKIPA I. GIMNAZIJE ZMAGOVALCA

V nadaljevanju prvenstva srednjih in strokovnih šol celjskega okraja v košarki so dijaki in dijakinje I. gimnazije odnesli zasluženo zmago. Na drugo mesto se je pri moških uvrstila ekipa Metalurško-industrijske šole iz Štor, za ostala mesta pa se bodo še vršile ogorčene bitke. Pri ženskah so za dijakinjami I. gimnazije igralke Ekonomske srednje šole, Učiteljišča in II. gimnazije. Moška in ženska ekipa I. gimnazije se bosta v tem tednu srečali v »Štajerski« coni s prvaki krškega in trboveljskega okraja, zmagovalec te cone pa si bo dokončno priboril pravico nastopa na republiškem prvenstvu srednjih in strokovnih šol.

Kegljanje

LEP USPEH CELJSKIH KEGLJAČIC

Ženske Kladivarja so v nedeljo nastopile v Šoštanju na kegljaškem turnirju, na katerem so poskrbele za precejšnje presenečenje. V narodnem slogu so premagale moštvo državnega prvaka Medvedgrad z 2154:2145, naslednje mesto pa so dosegle tekmovalke Gradisa iz Šoštanja, ki so pokazale tudi veliko izboljšanje od zadnjih srečanj, saj so podrle preko 2000 kegljev.

Od celjskih igralk je bila najboljša tov. Gerdinova s 380 podrtimi keglji! Srečanje je bilo izredno razburljivo, saj do zadnjega para ni bilo moči predvideti zmagovalca. Tu je Gradišarjeva pokazala boljše živce in formo, čeprav je imela za nasprotnico bivšo svetovno prvakinjo Šinčkovo Jelico iz Zagreba. Za 9 lesov razlike je odločila dvoboj v svojo korist!

Kombinirana ekipa Kladivarja in Gradisa je nastopila nato še v borbenem stilu proti Medvedgradu in zopet so bile poražene Zagrebčanke s pičlima dvema kegljema razlike.

Sabljanje

KLADIVAR NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

V soboto in nedeljo se je mlada ekipa šestih sabljačev Kladivarja udeležila državnega ekipnega prvenstva v floretu in sablji, ki je bilo v Ljubljani. Celjski sabljači niso dosegli z močnimi nasprotniki ekipnih zmag, posamezniki pa so presenetili z zmagami nad sabljači z blestečimi imeni. Vse kaže, da se bo mlada sabljaška garda iz Celja po pridobitvi potrebnih izkušenj in rutine z leti vse uspešneje uveljavljala.

Namizni tenis

MLADINA ŽE DOHITEVA STAREJŠE IGRALCE

Tretje povojno prvenstvo Celja

Preteklo soboto je namiznoteniška sekcija celjske Svobode pripravila v telovadnici TVD Partizan Celje-Gaberje tretje povojno prvenstvo Celja v namiznem tenisu. V štirih disciplinah za moške in mladince je nastopilo nad 50 tekmovlcev, povečini članov Svobode. Doseženi rezultati so bili več ali manj pričakovani in v tekmovanju ni bilo večjih presenečenj. Razen tega pa je turnir pokazal, da starejši gardi, ki je tokrat še obdržala najboljša mesta, le naglo sledi mladi rod, ki po znanju ne zaostaja dosti, toda manjka mu izkušenosti in rutine. V tej skupini mladincev sta se poleg Jazbeca najbolj uveljavila še Čepin in Viktor Rojc. Med moškimi posamezno je Božič z lepo igro v finalu premagal Čoha, med mladinci pa Jazbec Čepina. V disciplini moških dvojic prof. Rebeušek-Božič nista imela težkega dela, vse svoje nasprotnike sta izločila od nadaljnjega tekmovanja v dveh nizih.

Podrobni rezultati so bili naslednji.

Moški posamezno, polfinale: Čoh : Bovha 2:0, Božič : Rehar 2:1; finale: Božič : Čoh 2:0.

Moške dvojice: finale: prof. Rebeušek-Božič : Čoh-Stamejčič 2:0.

Mladinci posamezno, polfinale: Jazbec : Burnik 2:0, Čepin : Rojc 2:1; finale: Jazbec : Čepin 2:0.

Mladinske dvojice, finale: Čepin-Rojc : Jazbec-Ajdič 2:0.

LEP USPEH REBEUŠKOVE NA TURNIRJU NAJBOLJŠIH V KRANJU

Preteklo soboto in nedeljo je namiznoteniški klub Triglav iz Kranja pripravil turnir najboljših igralk namiznega tenisa v Sloveniji. Turnirja sta se udeležila tudi članici Svobode, Rebeuškova ter Meškova. Povratek Rebeuškove na športno polje je vzbudil precej pozornosti, saj se je na turnirju zasluženo uvrstila na drugo mesto za Kranjčanko Bogatajevo. Meškova je tokrat med 11 tekmovalkami ostala na sedmem mestu, kar je prav tako dober rezultat, saj so bile igralke močno izenačene.

V desetih igrah je Rebeuškova zmagala, in to proti: Trampuž (Ljubljana) 3:1, Žegarac (Kočevje) 3:0, Mravlje (Kočevje) 3:0, Dolenc (Triglav) 3:0, Meško (Svoboda) 3:0, Plut (Triglav) 3:1, Mandelc (Ljubljana) 3:0 ter Erath (Kočevje) 3:1, izgubila pa je igri proti Bogatajevi (Triglav) 0:3 in Teranovi (Triglav) 0:3. Meškova pa je zmagala v štirih igrah, in sicer proti Žegarac 3:0, Mravlje 3:0, Dolenc 3:1 in Mandelc 3:0.

V končnem vrstnem redu so se igralke razvrstile takole: Bogataj 10 zmag, Rebeušek 8 zmag, Teran 7 zmag, Erath 7 zmag, Trampuš 6 zmag, Plut 6 zmag, Meško 4 zmage, Žegarac 3 zmage, Mandelc 2 zmagi, Dolenc 1 zmaga in Mravlje brez zmage.

EKIPNI TURNIR »CELJSKI TEDEN«

V okviru prireditev za I. celjski teden, ki ga prireja Olepševalno in turistično društvo, bo tudi namiznoteniška sekcija Svobode priredila velik in po vojni najbolj kvaliteten turnir moških in ženskih ekip. Med moškimi bodo nastopili državni prvak Grafičar iz Zagreba z Vogrincem na čelu, nadalje slovenski prvak Triglav iz Kranja, Ljubljana, Kočevje ter domača Svoboda. V ženski konkurenci pa bodo nastopile ekipe Triglava, Ljubljane, Kočevja ter Svobode. Turnir bo v soboto, 14. in v nedeljo, 15. maja v veliki dvorani Narodnega doma.

-ič

Partizan

MEDREPUBLISKO SREČANJE V VAJAH NA ORODJU V LAŠKEM

V soboto, 30. t. m. bodo Laščani imeli priliko prisostvovati zanimivemu medrepubliškemu dvoboju v vajah na orodju dveh mladih reprezentanc — Vojvodine in Slovenije. Prireditev bo v domu Partizana ob 20. uri. Tekmovanje bo obsegalo vaje na gredi, dvovišinski bradlji, preskoku in proste vaje. Poleg najboljših mladink bo nastopila tudi vzorna vrsta jugoslovanskih telovadcev na drogu in bradlji. Tekmovanje bo za Laščane brez dvoma veliko doživetje, edinstveno v vsej dobi po vojni in bo privabilo na stotine obiskovalcev. TVD Partizan bo s to prireditvijo s sodelovanjem godbe na pihala in pevskega zbora Svobode dostojno proslavil naš delavski praznik.

VELENJSKI PARTIZAN DELA . . .

Množica otrok zasipa telovadnico; 80 pionirjev, 60 mladincev, nad 25 članov: to so lepe številke. Nič slabše ni v ženskih vrstah. Sedaj bodo začele telovaditi tudi članice.

Le vaditeljev je malo. Zato bodo organizirali vaditeljski tečaj, ki ga bo vodil načelnik. Na njem bodo dobili vaditelji najnujnejše metodične in strokovne napotke.

Vse vrste se pripravljajo na akademijo, ki jo bodo pripravili v počastitev Titovega rojstnega dne. Vneto se pripravljajo tudi na okrajni zlet telovadnih društev, ki bo 17. maja v Celju.

Delo velenjskega Partizana je treba pohvaliti, saj sprejema v svoje vrste vedno več članstva. Ko se bo do kraja uredilo še vprašanje telovadnice, ki je last KZ Velenje, bodo uspehi še večji.

V.

»OTVORITVENI MITING« TDP ŽALEC

V nedeljo je TDP Žalec priredilo za svoje člane »Otvoritveni miting«, katerega se je udeležilo večje število pionirjev in mladincev. Okoli tekmovalnega prostora se je zbralo precej občinstva.

Od posameznikov je bil najboljši nadarjeni Kopše Zmagomir, ki je zmagal v teku na 60 m v sijajnem času 8,0 sek. Omembe vreden je tudi Kučer B. z lepim skokom v daljino 4,5 m.

Šah

DVE TEKMI ČELJSKEGA ŠAHOVSKEGA KLUBA

Celjski šahovski klub je v nedeljo odigral dve prijateljski tekmi, in sicer je v Ljubljani igralo prvo moštvo, ki je odigralo revanžno tekmo s šahovskim klubom Tehnik. Zmagali so Celjani z rezultatom 4,5 : 3,5.

Druga tekma je bila v Celju, kjer je nastopilo drugo moštvo na dvajsetih deskah proti Šahovskemu klubu Žalec. Tudi tukaj so zmagali Celjani, in sicer z rezultatom 11 in pol : 8 in pol.

KRONIKA nesreč

PROMETNE NESREČE

Dne 21. 4. 1955 je prišlo v Dolenji vasi pri Preboldu do težje prometne nesreče med voznikom osebnega avtomobila in kolesarjem. Voznik osebnega avtomobila S. 4705 Š. F. je vozil proti Preboldu, ko je nenadoma opazil pred seboj kolesarja, ki je vozil po sredini ceste v isti smeri. Do nesreče je prišlo, ker je voznik osebnega avtomobila dal prepozno znak kolesarju. Kolesarja je zmedlo in je zavozil pod kolesa avtomobila. Pri udaru je bil odbit na cestišče, kjer je obležal s težkimi poškodbami na glavi. Bil je takoj odpeljan v celjsko bolnico.

V Žalcu je dne 23. 4. 1955 postala žrtev prometne nesreče deklica Vipotnik Berta, stara 8 let, učenka tretjega razreda osnovne šole, ki je prečkala cestišče, ne da bi se prepričala, če je cesta prosta. Do nesreče je prišlo na naslednji način:

Voznik osebnega avtomobila S. 4675 K. A. je vozil iz smeri Ljubljane proti Celju skozi Žalec. 500 metrov pred Žalcem je srečaval tovorni avtomobil, ki je vozil proti Ljubljani po desni strani. V trenutku srečanja je iz roba ceste skočila deklica, ki ni opazila osebnega avtomobila, zaradi česar je prišlo do nesreče. Otrok se je zaletel v stranski del avtomobila, ki ga je odbil 7 metrov nižje proti Žalcu. Mlado truplo je obležalo v mlaki krvi tik ob robu cestišča in je kljub takojšnji pomoči med prevozom v bolnico izdihnilo.

Gornji primer, ki je pravzaprav že drugi ta mesec, nas opozarja, da moremo nenehno opozarjati otroke na nevarnosti, ki jim pretijo v javnem cestnem prometu.

Dne 25. 4. 1955 je prišlo do lažje nesreče med voznikom vprežnega vozila in voznikom osebnega avtomobila, ki sta se srečavala na voglajnskem mostu. Voznik vprežnega vozila je dvignil bič z namenom, da udari po avtomobilu, tedaj pa so se konji splašili in potegnili v levo stran. Voz je zadel v osebni avtomobil, tako da je nastala materialna škoda v znesku 15.000 dinarjev. Po nezgodi sta oba voznika odpeljala. Opozarjamo voznike, da pri prometnih nesrečah ne premikajo vozil niti drugih predmetov, ker s tem ovirajo delo komisije in tudi vzroke je pozneje težko ugotavljati. Zoper voznika, ki nista tega storila, bo uvedena preiskava.

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA POROČILO O ŽREBANJU SREČK 69. KOLA (PLAN II)

Srečke, ki se končujejo s spodaj označenimi številkami	so zadele dobitek dinarjev
81070	30.000,—
504730	40.000,—
605450	40.000,—
91	500,—
11	1.000,—
631	2.000,—
2201	10.000,—
212951	40.000,—
244381	300.000,—
542521	40.000,—
616721	40.000,—
646791	40.500,—
635131	50.000,—
2	100,—
5682	5.100,—
78162	20.100,—
13	200,—
3193	10.000,—
095873	100.000,—
233913	1,000.200,—
407743	40.000,—
539503	100.000,—
542503	100.000,—
184	2.000,—
6074	5.000,—
208594	50.000,—
5	100,—
363	3.100,—
76353	30.100,—
513723	50.100,—
570173	50.100,—
575653	50.100,—
708713	40.100,—
6	100,—
8566	5.100,—
43786	20.100,—
78706	30.100,—
643606	50.100,—
45027	20.000,—
546647	50.000,—
82527	20.000,—
48	500,—
2748	5.300,—
3678	5.000,—
88698	20.000,—
264268	40.000,—
281518	40.000,—
506208	40.000,—
542608	50.000,—
670668	40.000,—
3749	5.000,—

Na srečke, ki so bile prodane v Sloveniji, je dobitek 100.000 din zadela srečka številka 539503, prodana v Mariboru.

ESPERANTSKI TEČAJ

je zaradi tehničnih razlogov tokrat odpadel. Tečaj bomo nadaljevali v prihodnji številki

OKRAJNI PIONIRSKI ŠAHOVSKI TURNIR V VELENJU

V počastitev 10. obletnice osvoboditve so se zbrali v osnovni šoli Šoštanj pionirji osnovnih šol in nižjih gimnazij iz šoštanjskega okraja.

Občudovanja vredno je igrala pionirka osnovne šole iz Velenja Žunterjeva, ki je od odigranih šest partij izgubila le eno. Tako si je tudi ekipa velenjske osnovne šole priborila največ točk. Nabrala je kar 63 točk.

Od gimnazijskih ekip se je najbolje odrezala šoštanjska gimnazija s 44 točkami, nato Mozirje, Velenje in Gornji grad.

-v-

KRONIKA NESREČ

Delavca Bračun Matevža iz Prebolda je na cesti odbil osebni avto. Utrpel je pretres možganov in tudi druge težke poškodbe.

*

Delavec v Cinkarni, Štarkl Anton, je pri delu dobil opekline od kisline.

*

Feldin Martin iz Žepine pri Škofji vasi je v pretepu dobil poškodbe na glavi.

*

Pri padcu si je zlomila nogo Drobnič Elizabeta iz Migojnic pri Grižah.

*

Pri padcu je dobila poškodbe na glavi Jelovšek Terezija iz Vojnika.

Mizarskemu vajencu, Marovt Viljemu iz Rečice ob Savinji je stroj v delavnici odrezal tri prste na desni roki.

*

Žagar Konrad si je v Cinkarni pri delu zlomil nogo.

*

Delavcu Šancu Jožetu iz Liboj je pri vožnji padel sod na desno nogo in mu jo zlomil.

*

Pri delu si je poškodoval nogo Koloman Rondi iz Vitanja.

*

Nogo si je zlomil Gorišek Anton iz Kozjega.

*

Koštomaj Marijo iz Leskovca pri Škofji vasi so pretepli. Nezavestno so prepeljali v bolnišnico.

*

Z gospodarskega poslopja je padla Sulcer Marija iz Letuša. Poškodovala si je hrbtenico.

OBJAVE IN OGLASI

OBJAVA

VSEM OBRTNIKOM IN PROSTIM POKLICEM — DAVČNIM ZAVEZANCEM PRIVATNEGA SEKTORJA NA PODROČJU LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE CELJE

Obveščamo vse davčne zavezance privatnega sektorja II. oblike (proste poklice in obrtnike), da je v smislu določil uredbe o dohodnini Ur. l. FLRJ 56/53 na podlagi 78. člena

RAZGRNJEN SEZNAM ODMERJENIH OSNOV V JAVNI VPOGLED ZA VSAKEGA DAVČNEGA ZAVEZANCA

Seznam je razgrnjen na posebni oglasni deski na hodniku uprave za dohodke pri sobi štev. 75. LOMO — Celje. Vpogled je dovoljen vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in sicer od 4. maja do 16. maja 1955.

Vabimo vse davčne zavezance, da si ogledajo seznam odmerjenega dohodka v zgoraj navedenem času. Rok razgrnitve je nepreklicen. Posebne pripombe je dati pri odmernem referatu v sobi 78.

UPRAVA ZA DOHODKE
LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE CELJE

ODPIRALNI ČAS ZA PRVOMAJSKE PRAZNIKE

Obveščamo vsa podjetja in potrošnike, da imajo gospodarske organizacije med prvomajskimi prazniki naslednji odpiralni čas:

trgovine: v soboto, dne 30. aprila poslujejo kakor ob delavnikih, dopoldne in popoldne — 1., 2. in 3. maja so trgovine zaprte;

mlekarne: v soboto, dne 30. aprila poslujejo normalno, v nedeljo, dne 1. maja so zaprte, dne 2. in 3. maja pa poslujejo dopoldne;

pekarne, prodajalne sadja in zelenjave, mesnice, trafike: v soboto, dne 30. aprila poslujejo dopoldne in popoldne, dne 1. in 2. maja so zaprte, dne 3. maja poslujejo dopoldne.

Istočasno opozarjamo vsa podjetja, da velja od 1. maja dalje letni obratovalni čas. Letni obratovalni čas mora biti že dne 3. maja vidno objavljen na vhodih trgovin in poslovnih prostorov.

Gostinska podjetja so lahko odprta v noči od 30. aprila na 1. maj in v noči od 1. na 2. maj vso noč.

Tajništvo za gospodarstvo in komunalne zadeve LOMO Celje

POZIV K PRIJAVI ZAPOSLENIH UPOKOJENCEV

V zvezi s prijavami vseh zaposlenih oseb, zaradi nove evidence, opozarja Zavod za socialno zavarovanje v Celju na dolžnost vseh delodajalcev državnega, zadružnega in privatnega sektorja, da prijavijo pri zavodu tudi vse pri njih zaposlene upokojence. Prijavo je izvršiti na predpisanih formularjih in prijaviti poleg ostalih delavcev in uslužbencev vse stalno zaposlene upokojence, četudi ne delajo polni delovni čas.

Za pojasnila se obrnite na Zavod za socialno zavarovanje v Celju, soba št. 99, ali telefonsko 20-21, interno 04.

OLEPŠEVALNO IN TURISTIČNO DRUŠTVO CELJE

prireja v čast 10-letnice osvoboditve in v proslavo svojega 30-letnega delovanja od 14. do 22. maja

I. CELJSKI TURISTIČNI TEDEN

Sodelujejo:

Ljubljanska opera, Komorni zbor, Godalni orkester, godalni kvartet, Kulturni klub, Ljudski oder, SKUD France Prešeren, AD Kladivar, SD Svoboda, Šahovski klub itd.

AVTOOBNOVA CELJE

sprejme večje število železo strugarjev

RADIO CELJE

valovna dolžina 202 metra

	Nedelja, 1. maja
10,00	Napoved časa, pregled sporeda in poročila
10,10	Cestitke delovnim kolektivom
10,30	Literarna oddaja: Nekaj veselih iz partizanskega življenja
11,00	Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
11,45	Radijski dnevnik
12,00	Koncert mladinskega mešanega zbora I. gimnazije iz Celja, p. v. Egona Kuneja
12,30	Za prvomajske praznike — za vsakogar nekaj. Spored pisane popularne glasbe.
13,00	Zaključek oddaje
	Sreda, 4. maja
18,00	Poročila
18,15	Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
18,30	Poje Marija Tabor iz Laškega, spremlja na harmoniko Franc Turk
18,50	Lahka glasba
19,00	Prenos iz Ljubljane
	Četrtek, 5. maja
18,00	Poročila, gospodarski in kulturni pregled, pregled »Večera«
18,30	Prenos iz Ljubljane
18,15	Franz von Suppe: Lahka konjenica
	Petek, 6. maja
18,00	Pregled Celjskega tednika
18,15	Zabavna glasba
18,30	Prenos iz Ljubljane
	Sobota, 7. maja
18,00	Poročila
18,15	Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
18,30	Prenos iz Ljubljane

»AVTOBUSNI PROMET« CELJE

obvešča potnike, da bodo zaradi povečanega prometa dne 30. aprila vozili avtobusi v smeri:
Celje—Kozje ob 15,00 in 18,30 iz Celja;
Celje—Planina ob 15,00 in 18,30 iz Celja;
Celje—Bistrica ob Sotli ob 17,30 iz Celja.
Potnike iz Celja prosimo, da se poslužijo vožnje ob 15,00, ker je druga vožnja rezervirana za potnike, ki prihajajo z vlaki.

OBISCITE STARI GRAD!

Obveščamo, da je Stari grad od prvega maja naprej odprt. Vstopnina vključno dostop na razgledni stolp 10 din, otroci in dijaki 5 din. Bife bo 1., 2. in 3. maja oskrbovan.

Olepševalno in turistično društvo Celje

PUTNIK CELJE

sprejme takoj šaltrskega uslužbenca. Pogoji: srednja ali njej enaka šola, po možnosti z znanjem jezikov. Plača po tarifnem pravilniku. — Prošnje nasloviti na Putnik, Celje.

KNJIGOVODJO ali KNJIGOVODKINJO, zmožno samostojnega knjigovodstva, sprejme takoj ali s 15. majem 1955 komunalno podjetje »Pogreb« Celje. Pismene ponudbe z dokazili sposobnosti in kratkim življenjepisom dostaviti naslovu do 6. maja 1955.

IZVRSTEN SADJEVEC IN KONSUMNA VINA — kamionske ali vagonske količine — Vam nudi Vinogradniško gospodarstvo Kapela, p. Slatina Radenci.

PRODAMO hišo dvostanovanjsko z večjim vrtom na Sp. Hudinji. — Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno skobelnik (hobelbank). Stepic, Celje, Lava 7.

PRODAM parcelo 1.150 m² v centru Žalca. — Nastran Vili, Ljubljana, Obirska 7.

PRODAM enodružinsko hišo z vrtom v Šmartnem ob Paki za 700 tisoč. Takoj vseljivo. — Naslov v upravi lista.

PRODAM nov ženski šivalni stroj (din 65.000). Celje, Zidanškova 15, pri Stanarevič.

PRODAM stanovanje in 20 arov zemljišča. — Naslov v upravi lista.

PRODAM zidan štedilnik (2½ plošče), bakren kotel (kompl.). Cena 15.000 din. — Božič Ivan, Celje, Breg 28.

PRODAM ugodno lep otroški športni vozliček. — Naslov v upravi lista.

ODDAM trgovski lokal. — Naslov v upravi lista.

MEHANIČNO delavnico oddam v najem. — Naslov v upravi lista.

KUPIM posestvo nekje blizu ceste. — Naslov v upravi lista.

SONČNO DVOSOBNO STANOVANJE s kopalnico in zidano verando v Ljubljani zamenjam za trisobno v Celju. Prednost bližina bolnice.

ZAMENJAM enosobno stanovanje v strogem centru za enako izven centra (ali bližnji periferiji). — Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM novo komfortno stanovanje v Velenju za stanovanje v Celju. — Naslov v upravi lista.

KONCERTI

Na zadnjem abonma koncertu letošnje sezone, ki bo v sredo, 11. maja v Narodnem domu, nastopa izvrstni violončelist Ferdo Pomykala in pianist Vlado Seljan, oba iz Zagreba. Na programu imata med drugim dela Brahmsa, Ravela, Chopina itd. VIII. koncert bo lep zaključek pestrega zaporedja koncertov, ki so tako po umetniški plati kot po zanimivosti zadovoljili naše abonente.

LJUDSKA UNIVERZA V CELJU

V četrtek, 5. maja bo ob 19,30 v centralni predavalnici na učiteljišču prvo predavanje iz ciklusa: Celje in njegova okolica. Govoril bo prof. Alojzij Bolhar o temi: *Znameniti možje Celja in okolice.* Vljudno vabljeni.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Dne 1., 2. in 3. maja: dr. Čerin Jože, Celje, Cankarjeva ulica 9. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote od 18. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO

KINO UNION, CELJE

Od 27. do 30. IV. 1955 — ruski pravljični film: »SADKO«

Od 1. do 4. V. 1955 — marokanski film: »OTHELO«

Predstave dnevno ob 18 in 20. uri, ob nedeljah ob 16, 18, in 20. uri.

KINO DOM, CELJE

Od 29. IV. do 3. V. 1955 — angleški film: »MLADI ZALJUBLJENCI«

Od 4. do 8. V. 1955 — mehiški film: »VEDNO TVOJA«

Dne 1. V. matineja ob 10. uri — angl. film: »SKRIVNI ROV«

Predstave dnevno ob 18,15 in 20,15, ob nedeljah ob 16,15, 18,15 in 20,15.

Prvomajska priloga Celjskega tednika

Fran Roš:

Bilo je prvega maja

Stal je pred odprtim oknom kasarniške sobe in gledal venkaj v sive oblake, ki so se trgali nad gmoto mestnih hiš. Ob zidovih je tu in tam plapolala nova rdeča zastava s črnim kljukastim križem. Onkraj ceste pred rumenim poslopjem s pisarnami vojaškega skladišča so kopali in grabili po vrtnih gredah vojni ujetniki, ki jih je mirno opazoval nemški stražar, naslonjen k zidu. Še semkaj v sobo je dišalo po sveži rjavi zemlji v teh mokrih pomladnih dneh.

Stal je pred oknom, ki prav k njemu ni smel stopiti, to jim je bilo vsem prepovedano in stražarji okoli kasarne so streljali na vsak obraz, ki bi pogledal iz nje.

Bilo je to prvega maja enainštirideset, ki ga je študent gradbene tehnike Stane Kerin dočakal v mariborskih zaporih. Že štirinajst dni so bili v tej puščobni kasarni vsi prostori prenapolnjeni s Slovenci, polovljenimi po domovih. Nikomur izmed njih še ni bil jasen končni namen vsega tega surovega ustrahovanja. Od krikov in gроženj je iz dneva v noč odmevalo to veliko poslopje in dvorišče, obdano z bodečo žico in s strelskim stolpom v sredini. Trikrat na dan so se tu po vseh stopnicah in hodnikih vili sprevodi jetnikov z menažkami v rokah po revne obroke. Zvečer so ure in ure stali v pričakovanju visokih obiskov in nato je po sobah rezko odmevalo »Achtung!«. In ponoči so ležali nagneteni človek do človeka na redki slami, oblečeni in odeti v plašče.

Stane Kerin je strmel skozi okno in kakor on so tudi njegovi sojetniki prisluhnili zvokom koračnice, ki jo je to

dopoldne spet nekje v mestu zaigrala godba. Bil je to dan prvega maja, ki se je praznoval tudi zdaj, a vendar kakšno slepilo je bil takšen prvi maj pod fašisti!

In Stane je gledal venkaj. Bil je vitek, bled, črnolas fant, ki bi bil pred koncem leta diplomiral, če bi ta vojna ne bila prišla vmes. Toda to se mu zdaj sploh ni zdelo več važno. Drugačne in večje stvari so se reševale zdaj in se niti še niso pričele reševati. Dve veliki svetovni sili še nista posegli v vihar in fašisti so se dosti prezgodaj širokoustili s svojimi zmagami. Bil pa je tu tudi čas preizkušnje za vsakega človeka in za vsakega Slovenca še posebej in tudi zanj.

Ob vseh teh mislih so mu živo gorele temne oči, a lic mu ni preletel noben trzljaj, tako trdno je veroval v to, kar mora vzrasti iz vsega tega poniževanja in nasilstva nad človekom, nad narodi. Da pa se borba šele pričenja, o tem ni dvomil in tudi o tem ne, da si poišče v njej svoje pravo mesto.

V hipu je dvignil glavo in pogled mu je obstal.

Prihajala je po cesti — bila je Vera, njegovo dobro dekle, in gledala je semkaj po kasarniških oknih. Bila je prav njena polna postava, bil je to še njen gibki korak, le da so ji lica bila zdaj brez tistega mehkega smehljaja. Iskala ga je in v roki je nosila zavitek.

Kako ji je uspelo priti iz Ljubljane semkaj na Štajersko? Ali je tvegala pot samo zato, da ga vidi? Ali mu prinaša važnih poročil od tam, kjer je študiral in imel toliko dobrih tovarišev? Gotovo so izvedeli, da so ga v Celju doma pri materi prijeli in zdaj mislijo nanj in računajo z njim.

Še bolj se je približal oknu in je Veri zamahnil z roko, da bi ga opazila. In zazdelo se mu je, da je videl v njenih dvignjenih očeh blesk in sta se v njem srečala njuna pogleda.

Tedaj pa je prihitel k njej stražar, ki je stal spodaj ob poslopju. Zgrabil jo je za roko in jo pognal stran, da se je opotekla. Nato se je srepo ozrl k oknom in zapretil s puško.

Vera je bila tu! Z njo mora govoriti! Pa čeprav se že nekaj dni obiski tu ne dovoljujejo in paketi zavračajo.

Do tega pa je vodila le ena pot, ki so se je posluževali tudi drugi. In ponudil se je, da zamenja tovariša, enega izmed šestorice, ki bo po opoldanski menaži odpeljal oba velika kotla prazna nazaj do kuhinje v mestu. Tam bo potem vse popoldne moral lupiti krompir za prihodnji dan in zvečer voziti večerjo v kasarno. Toda samo tako se bo morda mogel srečati z Vero.

In tako so trije stražarji, dva s puškama in tretji s pištolo ob boku, spremljali šest ljudi, ki so vlekli voz s kotloma po ulici. Mimo idoči so pogledovali nanje le kratko, nekateri hladno, drugi z nemirno prizadetostjo, Stane pa je vsem odgovarjal z nasmeškom. Ko pa se je okrenil, je spet zagledal Vero, ki mu je sledila v daljavi.

Izpod dolge zastave so zavili na dvorišče restavracije in so pred kuhinjo izmili kotla. Nato so stopili v odprt prostor pod obsežno streho, kjer so stale vreče s krompirjem. Neki debeli kuhar jim je razdelil nožičke in posedli so po nizkih stolčkih. Eden izmed stražarjev se je napotil v restavracijsko točilnico, ostala dva pa sta se pričela razgovarjati in sta pri tem gledala po jetnikih.

»Also los!« je zabevskal eden izmed njiju in kakor ostalih pet je tudi Stane pričel lupiti krompir. Ni mu šlo delo kdo ve kaj od rok, vse preveč črnikastega in mehkega je bilo vmes in smrad se je širil od njega.

Zagledal je Vero. Stala je ob zidu točilnice in se mu nasmehnila s tisto toplino, ki mu je ob njej vselej zaigralo srce, tokrat pa je prav ob tem občutil težino svojega položaja. Z roko ji je dal znak, naj počaka in se odmakne. Zakaj prav tedaj sta se stražarja pričela sprehajati po dvorišču in še tretji se je bil vrnil iz točilnice. Ta je zdaj pogledal h krompirju in vzrohnel nad jetniki:

»Preveč izbirate! Ves ta gnoj je še predober za vas! Vse to pojde v kotel, za to bom jaz poskrbel!«

Stane je zardel v srdu in dalje lupil krompir, v njem pa so se podile neugnane misli.

Gradbeno tehniko je študiral in zdaj lupi krompir. Prvi maj je danes, on pa lupi krompir. Vojna je, ki se v njej odloča usoda sveta, on pa lupi krompir in Nemec renči nad njim. Njegovi tovariši računajo nanj in se pripravljajo, da store svojo dolžnost, on pa lupi krompir po okupatorjevi volji. In ko bo to delo opravil, se bo vrnil v kasarno in bo pokoren vsakemu nosilcu pruskih škornjev, ki se obregne vanj. In trikrat na dan se bo z menažko v roki pomikal z vso tisto dolgo kačo ljudi h kotlu. Zdajle pa pridno lupi krompir, kakor da je v trenutku to zanj najbolj važna stvar. In prvi maj je danes, praznik delovnih ljudi, ki se združujejo pod mednarodnim praporom svobode in pravice v borbi za svoje boljše življenje. Tisti Stane Kerin, ki je še nedavno veljal za nekakšnega revolucionarja in bil pripravljen tudi na žrtve, sedi zdaj na stolčku in lupi tale na pol segniti, smrdljivi krompir...

Obsedel je z nožičkom v roki. Kupček olupljenega krompirja pred njim je bil še dokaj nizek in prehitevali so ga vsi tovariši.

Eden izmed stražarjev je odšel v točilnico, ostala dva pa sta obstopila prsato kuharico, ki je v copatah pridrsala na dvorišče. Ob glasnih šalah sta oba Stanetu pokazala hrbet.

Počasi je vstal. Z navidezno brezbrižnostjo je vtaknil nožiček v žep in se pomaknil proti točilnici, pred njenim pragom pa se je okrenil k izhodu na ulico. Nihče ni pogledal za njim.

Ustavil se je pred presenečeno Vero:

»Stopi z menoj!« ji je velel in zavila sta skozi tri, štiri krive ulice, ki so vodile stran od mestnega središča, in si poiskala zavetje v neki hišni veži.

Objel jo je in v hipu poljubil na usta:

»Pobegnil sem in prebiti se hočem v Ljubljano. Kako je tam?«

»Tovariši te pozdravljajo in radi bi te imeli tam. Veš, pripravljajo se in kmalu se bo pričelo...«

»Da, gotovo, in jaz bom skoro z njimi.«

»Z avtom sem dospela. Nemški advokat v sosednji hiši se seli semkaj, pa

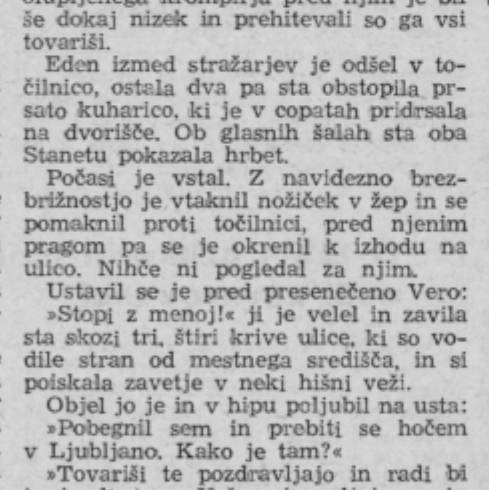

me je šofer vzel na avto. Zvečer se vračam.«

»Čez dva, tri dni se najdeva v Ljubljani.«

»Uspeti ti mora!«

»Da, in zato pojdem peš. Čez Pohorje in Črnivec.«

»Nekaj hrane in perila sem ti prinesla.«

»Zdaj bi me zavitek oviral, raje ga obdrži! In zdaj, Vera, se ne smem več mudíti. Iščejo me že po mestu in na postaji in vsepovsod. In trdno vem: storil bom svojo dolžnost. Povej to tovarišem!«

»Stane!«

»Hvala ti, Vera! Tudi zaradi tebe hočem živeti, danes pa to pomeni tudi boriti se!«

Objela sta se. Vera je stopila iz hiše, se ozrla in mu pomignila, nato je krenila na levo. Iz veže je stopil še Stane in se obrnil na desno.

Njegov plašč in nahrbtnik z drobnarijo sta ostala v kasarni, v žepu pa je nosil nožiček za lupljenje krompirja. No, dobro je imeti vsaj kaj takega pri sebi.

Čez uro je bil že v gozdu in pred njim se je odpirala prosta pot. Prvomajsko sonce se je pokazalo nad vrhovi smrek in dvignil je klobuk njemu v pozdrav.

ZA SMEH IN DOBRO VOLJO

PROFESORSKA

Profesor: Je kolega Jagrič doma?
Služkinja: Že prejšnji teden sem vam povedala, da počiva v grobu.
Profesor: Še vedno?

SE NE SPODOBI

Ali lahko oblečem za poizkušnjo tele hlače v izložbi?
Raje ne. Zato imamo poseben prostor.

STRAŠNO

— Ponoči se mi je sanjalo nekaj strašnega. Sanjalo se mi je, da sem Japonec. —
— Je to tako strašno?
— Kako da ne, če pa ne znam niti besedice japonsko.

DOM NA SVETINI VABI...

Štorski kovinarji bodo v treh prvomajskih dneh našli počitek in zabavo v lastnem počitniškem domu na Svetini, ki je že pripravljen za svoje goste. Da se razumemo. Štorski železarji vabijo tja gor tudi vse ostale delovne ljudi.

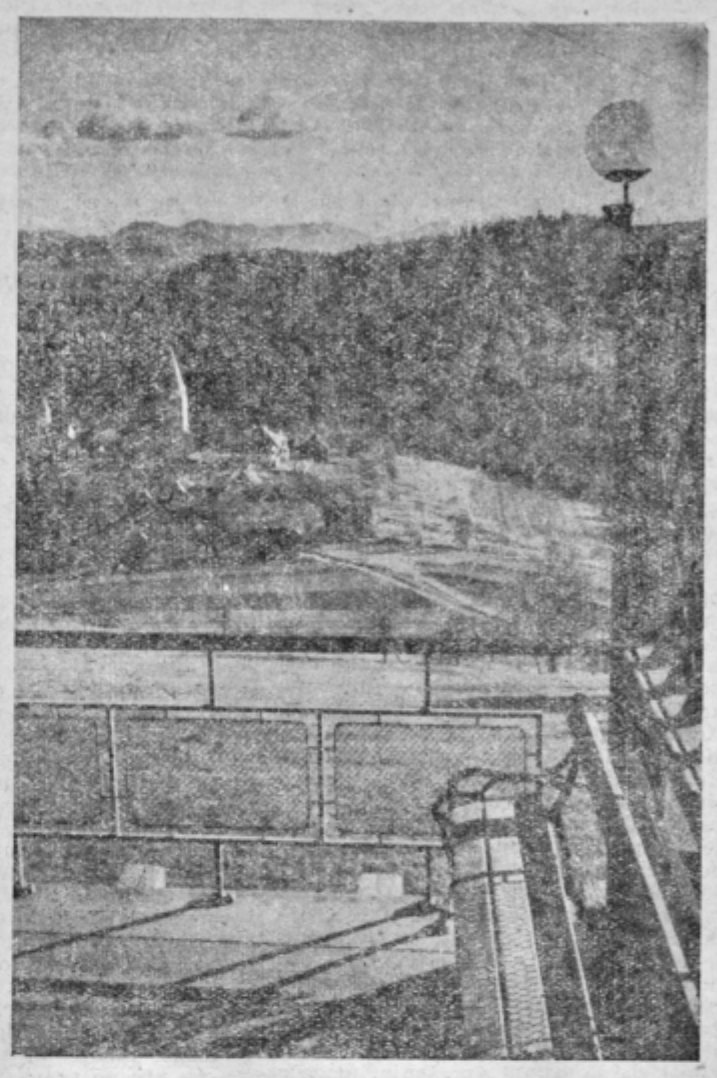

Prvomajska nagradna križanka

Kakor vsako leto, tako smo tudi letos pripravili za naše naročnike in bralce za 1. maj nagradno križanko. Križanka ni preveč težka ter vam želimo pri reševanju, zlasti pa pri žrebanju veliko sreče.

Za naše stalne naročnike, seveda za tiste, ki so tudi plačali vsaj polletno naročnino za letošnje leto, smo namenili 7 denarnih nagrad: 1. nagrada 3000 dinarjev, 2. nagrada 2000 din, 3. nagrada 1000 din ter 4 nagrade po 500 din.

Za naše bralce pa smo določili 4 nagrade po 500 din. Vrednost vseh nagrad je 10.000 din.

Kakor vidite, bodo naši naročniki deležni višjih nagrad, seveda le tisti, ki jim bo sreča pri žrebanju naklonjena. Vsekakor pa bodo z veseljem reševali križanko tudi naši bralci, saj bodo letos v prvomajskih dneh imeli dovolj časa tudi za to vrsto razvedrila, s tem pa tudi upanje v nagrado, čeprav bolj skromno. Nagrade res niso kdove kako visoke, vendar je bo vsak vesel, če bo le imel srečo pri žrebanju.

Rešitve bomo sprejemali do 7. maja, izid žrebanja pa bomo objavili v petek, 13. maja. Na rešitvi naznačite poleg vašega točnega naslova tudi, če ste naročnik našega lista ali ne; na ovitku pa pripišite: PRVOMAJSKA NAGRADNA KRIŽANKA.

Uredništvo.

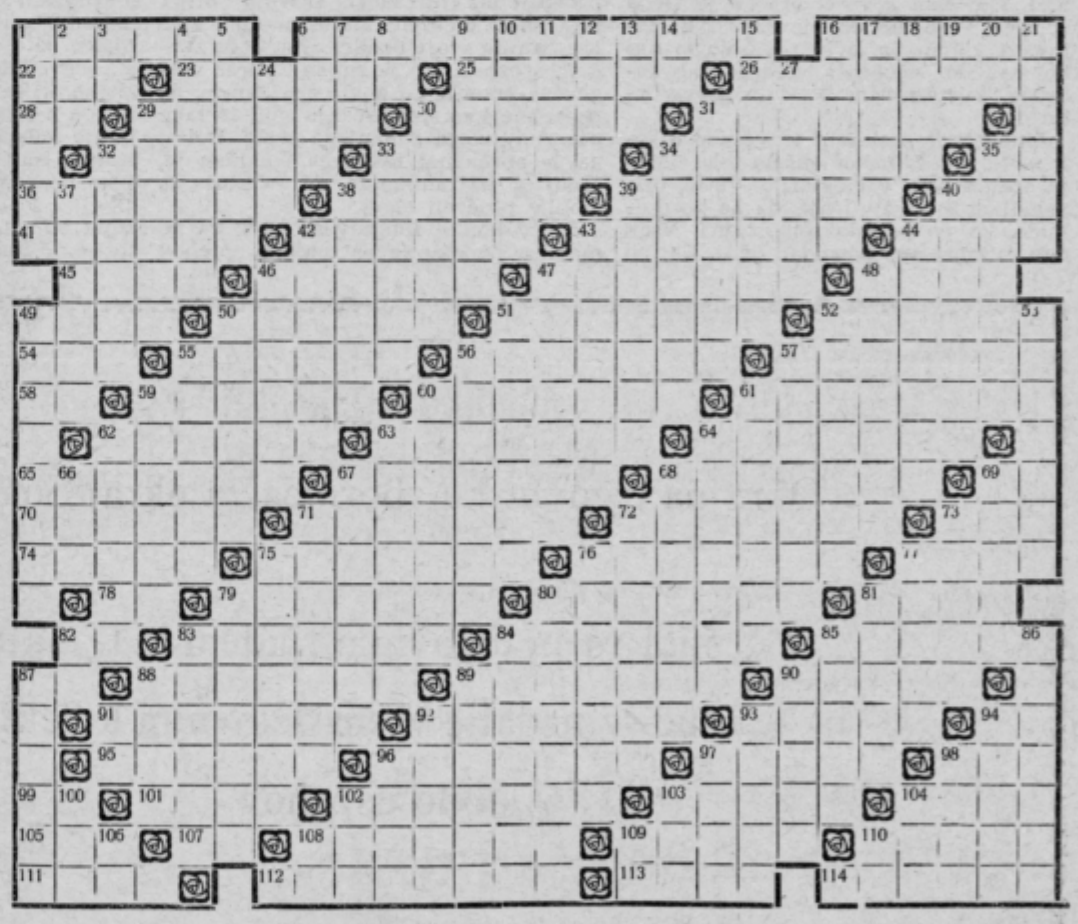

VODORAVNO:

1. fotografski pribor; 6. naša čestitka; 16. priimek izumitelja-Rusa, zaposlenega v SSSR za atomska raziskovanja — poznan iz podlistka v TT; 22. kopališčno mestece v Istri — tudi reka v Makedoniji, brez zadnje črke; 23. slike (genre); 25. pripadniki nekdanjega GPU-načelnika (tudi žužkojeda); 26. pisni okrasek (brez »ornans«); 28. športna veličina; 29. ptičje okončine; 30. predela v vagonu; 31. posaditi; 32. pripadnika indijske najnižje kaste; 33. prostor v kopalnici; 34. gorski sedli. 35. pritrdilnica; 36. gorstvo v Italiji; 38. posode, h katerim se nekateri radi štulijo; 39. oblika glagola planiti; 40. skala; 41. vojaška novinca; 42. prešerna, široka; 43. naš svetovno znani smučarski raj; 44. mlaka, luža; 45. po grški črki imenovani žarki; 46. šivano razdirati; 47. trebušni organ; 48. sestavni del telesa; 49. nevestin prispevek; 50. reka v Srbiji; 51. blatenje, obrekovanje; 52. zastopništvo; 54. nekateri; 55. galantna imenitnika; 56. zarejati, množiti; 57. topničar; 58. vprašalnica; 59. izbirata, glasujeta; 60. antipod pravice; 61. dve besedi: mamica in njeno ime; 62. zvezda jutranjica; 63. mala arena; 64. geometrijski pojem; 65. kar vsebuje posoda; 67. častilca nagote, nudista; 68. oblika glagola nakapati; 69. okrajšava za polni naslov; 70. legendarna prerokinja, o kateri poje Prešeren, da ni mogla umreti, »da so prinesli ji z doma prsti«; 71. pojem iz mehanike; 72. vrsta strelnega prožja brez konca; 73. najdražja tekočina; 74. primitivni kočici črncev; 75. mala ptica iz vrste velekljunov; 76. lani odstavljeni perzijski premier (fonetično); 77. varka, varanje »černe umetnosti«; 78. kazalni zaimek; 79. po naše »težka pot«, roman Johna Knittel-a; 80. priimek pisatelja-Celjana in veleposlanika v bivši Jugoslaviji (Celjski grofje); 81. zlitina bakra in cina; 82. egipčansko božanstvo; 83. luka v zahodni Franciji (fonetično); 84. namažem z lojem; 85. postaja na progi Zidani most—Zagreb; 87. indijska kača velikanka (constrictor) brez repa; 88. lepenke (4. sklon); 89. oblika glagola zaroditi; 90. domača žival; 91. zgrabiti, aretirati; 92. neznan, iz kota; 93. lepa dolina pod Triglavom; 94. osebni zaimek; 95. gorstvo v jugovzhodni Franciji; 96. novela hrvatskega pisatelja Gjalskega, Zagorca; tudi češka opera, ki so jo mnogo vprizarjali v Ljubljani pred prvo svetovno vojno; 97. vrsta sladkovodne ribe; napravi pa se tudi na oči; 98. kratica za eno izmed štirih velesil — narobe; 99. reka v Rusiji; 101. vas v Prekmurju; 102. samosilnik, ki se je izdajal za carja Petra III. (1773) in po njegovi smrti izzval »Pugačevsko bunto«; 103. del opreme mesnice; tudi vzdevek za nerodneža; 104. rimski bog ljubezni; 105. predlog; 107. nikalna oblika pomožnega glagola; 108. narodno zaveden; 109. bistveni del življenja; 110. z velikimi ušesi, kot ene vrste netopir; 111. kraj v Slavoniji; 112. neobhodno potrebni sestavni deli k 109; 113. opera G. Verdija; 114. rimski cesar od 98 do 117 n. e.

NAVPIČNO:

1. kozaški poglavar; 2. del obleke, tudi cona; 3. merska enota; 4. mnogim »Obljubljena dežela«; 5. gornjeitalsko mesto (2. sklon); 6. poljski pridelki; 7. živi brez začetka; 8. osebni zaimek; 9. rad imeti; 10. vrsta blaga s posebnim ozirom na barvo; 11. vrsta moke za posebno tečen kruh; 12. del drevesa; 13. vrsta vrbe; 14. nota solfedže; tudi osebni zaimek; 15. velik industrijski kraj v Sloveniji; 16. odmetavata (sneg, gnoj); 17. Hun, imenovan »šiba božja«; 18. s številom označena predvojna podtalna kolona; 19. premikati se; 20. češka vprašalnica; 21. glavno mesto prijateljske države v Aziji; 24. ne domači; 27. samica domače perutnine; 29. zemeljska ožina v Ameriki; 30. merska enota za dragotine (dvojina); 31. zgodaj pohiteti (hrv.); 32. prepevati; 33. silen, mrzel veter, ki brije po več dni iz Banata preko Donave in Save; 34. satelita našega osončja; 35. geometrijski lik; 37. lovske hajke; 38. reka v Hrvatski; 39. modriž; 40. vojaški čin; 42. grajata, kregata; 43. suče kolovrat; 44. pesnik Krasa (Srečko); 46. zavarovalna listina; 47. ujameta; 48. ljudožerec; 49. delavčev; 50. gozdni sadež; 51. višji oddelek bolnišnice; 52. športnik na dolge proge (»Češka lokomotiva«); 53. dela prosti dan; 55. poganjala; 56. geometrijski pojem, črta; 57. člen verige, ki se zapenja na vzmet; 59. poziv k udeležbi; 60. kratica, okrajšava, krajšanje; 61. vrsta cestnega tlakovanja; 62. razprava, diskusija; 63. otok na Donavi, ki so ga konec balkanske vojne prezrli zmagovalci in si ga je nato prilastila Romunija; 64. mestece v Srbiji, kjer je bilo med zadnjo vojno mnogo naših pregnancev; 66. mlečni izdelek; 67. kot 1 navpično (množ.); 68. nataknjen; 69. vladarjev sin; 71. zasramuje; 72. okajen (kot n. pr. meso); 73. švedska denarna enota; 75. sestava, sestav, povzetek (lat.); 76. ruski diplomat; 77. raste po vrtovih, ledinah in drugod; 79. za resnico vzeti, zaupati; 80. so plačujoči naročniki; 81. razmočena prst, nad katero godrnjajo pešci (množ.); 83. znana luka v Indokini; 84. nalepotičen, okičen; 85. vrh v Savinjskih Alpah; 86. ime laburističnega poslanca Bevana; 87. znameniti otok na Jadranu, znan v polit. življ.; 88. poplemenita kovina; 89. zavoljo, vsled; 90. šolska potrebščina; 91. dva različna soglasnika; 92. zalet — n = m; 93. ptica iz vrste velekljunov; 94. seštevek; 96. pritok Drave; 97. bi bil vsakdo večno rad; 98. luknja, grob — narobe; 100. ples; 102. šahovski izraz; tudi ime enega od nekdaj sloveče filmske dvojice; 103. kot 73 vodoravno; 104. medmet, veselje, začudenje izražajoč; 106. nota solfedže; tudi predlog; 108. nekaj manj kot nič; 109. merska enota; 110. brezkončni časomer.

6 vodoravno ter 49 in 53 navpično geslo in označba praznicnega dne.

Študentka Jelka Maroltova

se je navdušila za pisanje

Dajmo na to žensko stran še mladinko Jelko Maroltovo, dijakinjo IV. letnika učiteljišča v Celju, ki s svojimi lepimi spisi dela zadnje leto posebno veselje svojemu dobremu profesorju Janežiču. Pod roke mi je slučajno prišla njena zadnja šolska naloga, pod katero je profesor napisal tole pripombo: »Odlično, vredno objave. Privrelo ti je iz duše in srca, zato je polno in prepričljivo«.

Mlado Jelko sem intervjuvala kar na šolskem hodniku v glavnem odmoru in zvedela, da je stara 17 let, da je doma iz Ljubnega, v šoli srednje dobra učenka in da ima posebno veselje do pisanja. V preteklem letu je bila nagrajena za šolsko nalogo »Hoja na Raduho« in prejela od Planinskega vestnika 2000 din. To ji je dalo dovolj poguma in veselja do pisanja.

Da bo mlada Jelka dobila še več poguma in tudi vztrajala na svoji poti, objavljamo njeno zadnjo šolsko nalogo.

Razmišljanje o vzgoji po predstavi „SIVCA“ Friedricha Forsterja

Mnogo se govori o napačni vzgoji. In ko tako poslušamo razna predavanja o vzgoji, se nehote vprašamo: »Toliko lepega je v teh besedah, tako lepi nasveti, kako pa je v dejanjih?« V knjigah, v gledališčih pa tudi v samem življenju spoznavamo ljudi, ki jih vse življenje tepe napačna vzgoja v mladosti. Vse življenje nosijo s seboj posledice nerazumevanja v najtežji, a najlepši dobi svojega življenja. Da, mladost bi morala biti najlepše obdobje v vsakem življenju. A zakaj ni? Ker človek živi v okolju, ki ga ne razume, ko išče poti iz duševnih stisk, ki se ga lotevajo, ko išče samega sebe, a je vse zaman. Nežnejše duše podležejo, podležejo kot Hans v »Sivcu«. Seveda ni vedno tako. Če bi rekli, da je povsod tako, bi pretiravali, ker je posebno danes samomorov v mladosti manj in manj. A ni nujen samomor. Imamo ljudi, ki so v mladosti zagrenjeni, siti sveta in, če takšen človek postane vzgojitelj mladine, bo ta mladina po vsej verjetnosti podobna njemu. In če sedaj vprašam, kaj je boljše: ubiti se ali vzgajati sebi podobne ljudi, ki bodo živeli, ker bodo pač živeli, ne zato, ker je življenje lepo, ampak ker nimajo poguma, da bi si ga vzeli, bi mi bil prvi primer ljubši. Zopet pa se pojavi vprašanje: mogoče pa bi ta človek končno le našel sebe?

Kje so vzroki te napačne vzgoje? Odgovorila bi: v nerazumevanju starejših, ki mislijo kot profesor Sick, da je duša mladega človega čisto »enostavna«. Zakaj se ne morejo poglobiti v težnje mladega srca, zakaj se ne zamislijo v svojo mladost? Mladost je norost, starost je modrost. To ve vsak starejših tako lepo povedati. A zakaj ne povedo tudi, da je prav ta modrost šla preko mladostne norosti? Morda zato, ker nas hočejo obvarovati posledic mladosti? Ali morda zato, ker so pozabili, kakšni so bili sami nekoč, ker so pozabili, da so vso življenjsko modrost zajeli iz življenja samega, da jih je to izučilo, obrusilo, opililo, da so takšni kot so? Mi bi morali sprejeti vase vse modrosti, vse izkušnje starejših, ne da bi se sami prepričali, ali res velja ravnati se po njih in ne kreniti s poti. Res, ubogi bi bili, ko bi se morali o vsem prepričati, če drži, kar nam govore! Mnogo je treba sprejeti vase, ne da bi razmišljali čemu. A glavno je življenje. Šele to nas bo naučilo ločevanja slabega od dobrega, šele to nam bo dalo prave izkušnje.

Mnogokrat poslušam razgovore o šoli in tako sem nekoč slišala tole: »Moja hčerka hodi v gimnazijo. Veste, pripravljam jo za življenje, da ne bo prehudo, ko bo postala samostojna. Vsak dan se mora ves popoldan učiti. Kaj bo okrog hodila? Iz knjig naj se uči in spoznava svet!« Je res to pravilno? Iz besed, včasih tako suhoparnih, naj se pripravlja za vstop v življenje? Dvomim, da bo ta otrok sploh kdaj samostojen. Samo učenje vidijo nekateri za nas. Samo golo učenje in zopet učenje. Življenja pa, ki teče mimo nas, ne vidijo. Ne vedo, da to zagrabi tudi nas, da hočemo tudi mi delati svobodno, prosto; da se želimo uveljaviti, da nas žali zmerjanje, grdi priimki, ki se jim ne smemo upreti, ker nič ne vemo, ker smo tepci...

Kdo bi razložil vse poti, ki jih ubira mlad človek v iskanju jedra vsake stvari, predvsem življenja? Prav pravi prof. Orel: »Mladi ljudje ne bi nikoli smeli naleteti na ničesar slabega, da ne bi potem tega slabega delali.« Prav tu se toliko greši. Ko nam govore o tem in onem, da ne delaj tega, ne delaj onega itd., začnemo nehote razmišljati o tem. Zakaj pa ne? In potem pa tisto večno ponavljanje. »Ne verjemi, ne zaupaj ljudem! Vsi lažejo.« Zakaj bi meni lagali? Saj jim nisem nič storila. Na drugi strani pa zopet: »Govori resnico! Vedno in povsod govori resnico!« Drugi je pa ne. Zakaj zopet to?

Mnogo, mnogo bi še napisala, toda vse ne gre na papir. Pomniti moramo samo eno: vsak mlad človek je poglavje zase. Kdor bo študiral vsakega zase, bo tudi vsakemu lahko pomagal. Nismo »enostavni« in tudi nismo »zapleteni«. Le pomoči, razumevanja in ljubezni potrebujemo.

Jelka Marovt, dijakinja IV. razr. učiteljišča v Celju

„Kaj se zgodi, če se opijani osel, ki žene pred sabo teleta“

Pred dnevi je bil v Laškem živinski sejem. Ob tej priliki je neki kmet iz Sv. Jederti kupil dva teleta. Gotovo je bila dobra kupčija, kajti oba priganjača K. in J. iz laške okolice sta bila precej »okajena«. Izmučena živina se je s težavo premikala, ko sta jo gonila proti Jederti. Priganjačema pa to ni šlo v račun in sta hotela živino čim prej prignati domov. Surovo sta udrihala po teletu, ga suvala z okovanimi čevlji, tako da se je živinče zgrudilo. Mimoidoči so postajali in opominjali suroveža, naj vendar lepše postopata z ubogo živaljo. Opijanjena priganjača pa sta nato začela z najsurovejšimi izrazi obmetavati še ljudi, ki so se zbrali okrog njiju. Posebno sta si privoščila ženski spol, tako da so se tujci iz toplic čudili »kulturnemu« jeziku opitih sejmarjev.

Nič čudnega ni, da je ob tem primeru iz množice padla krilatica: Tako je, če se opijani osel, ki žene teleta po cesti«... P.

Obiskala sem bolno partizansko mater Ano Šolnovo

Utrujena od dolgega, napornega življenja je med Šoštanjčani tako priljubljena partizanska mamica Ana Šolnova potrpežljivo legla v bolniško posteljo. V njeni sobi se dan za dnem zbirajo domačini, ki ji v bodrilnih besedah prinašajo tolažbe. Nikogar svojih nima več, vendar ni njena hiša nikoli prazna.

Ko se je med domačini raznesla vest o njeni bolezni, jo je hotel vsakdo obiskati. Prihajale niso samo usmiljene osebe, temveč tudi aktivisti, javni delavci in sotrpini narodnoosvobodilne borbe, ki so ji prinašali tolažilne besede.

Ker sem se te dni slučajno mudila v Šoštanju, sem hotela bolno partizansko mater obiskati tudi jaz. Tovarišica N. N. mi jo je opisala takole: Partizanska mamica Ana Šolnova je ena tistih tihih, trpečih mater, ki je v NOB izgubila 4 otroke ter se ni nikoli trkala na prsa, kaj in koliko je delala za narodnoosvobodilno gibanje. Ona ni nikoli »pojamrala« nad težavami svojega življenja in je povsod in vsakomur rada pomagala, dokler ji pokorščine niso odrekle njene bolne noge. Zato ni nič čudnega, da je njena bolezen vznemirila Šoštanj in da se hvaležni domačini kar množično zgrinjajo ob njeni bolniški postelji.

Ko sem stopila tudi jaz k njej, ko sem ji stisnila suho, potno desnico in ko sem pogledala njene plemenite poteze prikupnega obraza, sem ugotovila, da je karakteristika, ki sem jo malo prej slišala, pravilna. S posebnim spoštovanjem sem jo pozdravila in sedla k njeni postelji. Tovarišica Mara jo je obvestila o namenu mojega prihoda, bolnica mi je rade volje ustregla in v preprostih besedah izpovedala svoje težko življenje.

»Da, štiri otroke sem izgubila v tej vojni. Starejši sin iz prvega zakona, Koren Rudi-Renko je bil od leta 1936 aktivist in je delal v družbi prvih šoštanjskih komunistov. Preganjali so ga že v stari Jugoslaviji, med okupacijo pa je bil tudi med prvimi izseljen. V Beogradu so ga ustrelili kot talca. Leta 1943 sta mi v Pohorskem bataljonu padla dva sinova, hčerka pa je bila ubita od ustašev in še živa vržena v Donavo. Z možem so naju odpeljali leta 1942 v taborišče na Bavarskem, vrnila sva se sicer srečno domov, toda mož je na posledicah kmalu umrl. Jaz pa sem bila menda že bolj trdoživa, da sem se obdržala. Toda poglejte, zdaj pa mi le hoče srce odpovedati.« Ob teh besedah se je prijela za srce in za trenutek umolknila. Povedala je še, da boleha za srčno vodeniko, vsekakor pa jo pri življenju še drži trdna vera v okrevanje.

Res je, kot mi jo je opisala tovarišica Mara. Ves čas nisem slišala niti besede tarnanja iz njenih ust. Vse, kar je preteklosti očitala, so bile tihe, skoro šepetajoče besede: »Ko bi danes vsaj eden mojih otrok živ stopil k moji bolniški postelji.« Pa še te besede je takoj popravila z blagim pogledom na okoli stoječe žene: »Pa saj nisem sama, saj vidim, da me imajo namesto mojih otrok drugi ljudje radi. Poglejte, vedno je kdo pri meni!«

Zdelo se mi je, da se je bolnica Šolnova utrudila in je nisem hotela naprej nadlegovati. Poslovila sem se in lik te blage, tiho vdane partizanske matere mi je vso pot lebdel pred očmi. Želim, da bi se uresničile moje besede, ki sem jih izrekla pri slovesu: »Kmalu ozdravite, dobra partizanska mati — in ko bo v Šoštanju lepa, majska pomlad, Vas bom spet obiskala...«

VSEM DELOVNIM LJUDEM ČESTITA K PRAZNIKU DELA

Projektivni atelje Celje

MARIBORSKA CESTA 71.
Telefon 24-85

Izvršujemo načrte za visoke, nizke in hidrogradnje, industrijske gradnje, interijer, urbanistični načrti. Individualne stanovanjske hiše in gospodarska poslopja.

„Ah, ta moj otrok je tako radoveden“

Včasih, katera mati ali oče vzklikne: Ta naš otrok! Neznosen je. Tako je radoveden, vse bi hotel zvedeti. Sitnara! To radovednost mu moramo na vsak način odpraviti...

Tako ravnanje staršev ni docela opravičljivo. Treba je namreč vedeti, da pri otroku ne gre za radovednost v tistem pomenu besede kot pri odraslih, temveč je vedaželjnost otrok le ena izmed oblik otroškega razvoja; otrok postane v določeni starostni dobi zelo pozoren do svoje okolice. Vse hoče zvedeti, spoznati. To je zunanji odraz njegovega hotenja po novih spoznanjih, po podrobnejšem spoznavanju zanj še tako nerazumljivega zunanjega sveta. Dotlej ga je sprejemal takšnega, kakršen je, sedaj pa ga zanima že več — skuša že globlje prodreti vanj.

In že koliko zanimivosti vidi, če ga mamica popelje že na majhen sprehod po mestnih ulicah, če ga vzame s seboj n. pr. v trgovino! Izložbe in predmeti v njej, mimoidoči ljudje, vozila na cesti, drugi otroci — vse to spremlja z živahnim iskrečim pogledom. Če pa ga še mama ali očka popeljeta v nedeljo popoldne v naravo, je to zanj že pravo doživetje. To, zanj docela novo okolje, vzbuja v njem mnogo želja in zanimanj. Občuduje polja, zelene travnike s cveticami, opazuje nebo in obrise oddaljenih gora, kmečka poslopja, sadovnjake, jate ptic itd. Z malce boječim, a radovednim pogledom opazuje n. pr. živino, ki se pase na bližnjem travniku, ali pa z iskrečimi očmi spremlja skakljanje mladega razposajenega žrebeta. Kamor mu nese pogled, vse je zanj še tako neznan in skrivnosten svet. Marsikaj si še ne zna objasniti. Zato sprašuje: Mama, kaj je to? Mama, zakaj je to tako? Rad se tudi navdušuje in razveseljuje nad čem lepim. Njegovo zanimanje dostikrat ne pozna meja.

Starši ne smejo videti v takem ravnanju otroka slab pojav »nadležne radovednosti«. Nasprotno: otroku naj z veseljem in koliko mogoče preprosto in razumljivo odgovarjajo na njegova vprašanja. Naj se ne jeze, tudi če je otrok že »preradoveden« ali če stavlja tudi bolj nenavadna vprašanja, ki se včasih porode v njegovi razgreti glavici. Skušajo mu naj v primerni obliki odgovoriti, brez živčnosti, očitkov ali jezljivostjo — s tem bogatiti otrokova spoznanja; toplina, razumevanje, vljudna beseda staršev pa bo našla topel odmev v nežnem otroškem srcu.

Č. S.

Okrajna trgovinska zbornica za okraj Šoštanj

čestita vsem delovnim ljudem k 1. maju

in želi tudi v nadalje vsem delovnim kolektivom

obilo uspehov

O takih primerih morajo biti obveščeni vsi naši zavarovanci

Kontrolor Zavoda za socialno zavarovanje v Celju je kontroliral večkratnega bolnika Satler Franca, rudarja iz Jagoč pri Laškem. V vasi je kontrolor vprašal nekega kmeta, kje stanuje bolnik tov. Satler. Ta mu je povedal, da bo rudar Satler danes oral, nakar se je kontrolor napotil na njivo, kjer je oral starejši moški in le-tega vprašal, če pozna rudarja Satlerja. Odgovoril je, da ga pozna, da pa Satlerja danes ni doma, ker je šel k zdravniku in po zdravila v lekarno v Laško. Na kontrolorjevo vprašanje, koliko je bolnik star, mu je orač odgovoril, da ima 30 do 40 let. Na vprašanje, če je Satler poročen, je kontrolor dobil odgovor, da že 20 do 30 let, da pa žena živi ločeno na Polzeli (v resnici pa živita skupaj).

Kontrolor je dobil vtis, da ga je »orač« nalagal, zato je šel k zdravniku v Laško in se tam prepričal, da »bolni orač« ni bil nihče drugi kot sam Satler Franc. Vrnil se je k njemu in ga dobil seveda pri oranju. »Bolnik« Satler je kontrolorja nagovarjal, da naj mu za enkrat odpusti in ga vabil na vino.

Ko sta takoj zatem »bolni orač« Satler in kontrolor šla na upravo rudnika v Laško, je Satler pred referentom priznal, da je oral, opravičeval pa se je, da mu gre slabo, da je zadolžen in da je zaradi tega izkoristil bolovanje za delo na posestvu. Da bi le dosegel opravičilo v svoj prid, je ob zaključku razprave na rudniku zagrozil, da če mu ne bo odpuščeno, da bo šel pod vlak ali pa se bo obesil.

Od zdravnika je Satler imel predpisano »trdo ležanje«.

Tak odnos do pravic, ki jih dajejo naši socialno-zdravstveni zakoni dejanskim bolnikom, res ni pravilen, je pa graje in ostre kazni vreden. S takim odnosom škodujejo nevestni zavarovanci vsem tistim, katerim je socialno-zdravstveno varstvo namenjeno in zato se moramo proti takim pojavom stalno in dosledno boriti.

Izpod Donačke gore

Pred kratkim je uprizorila aktivna mladina izpod Donačke gore Finžgarjevo dramo »Veriga«. Kljub temu, da je večina igralcev prvič nastopila na odru, je bil uspeh zelo dober. S to prireditvijo je mladina Donačke gore prva počastila 10. obletnico osvoboditve v okviru rogaške občine.

Trgovina z vinom

Šmartno ob Paki

ČESTITA SVOJIM

CENJENIM ODJEMALCEM

K PRAZNIKU 1. MAJU IN SE

PRIPOROČA ZA NADALJNJA NAROČILA.

Horvat Izidor:

Barbkina obletnica

Čim bolj se je bližal vlak k cilju, bolj sta Barbko vznemirjali pričakovanje in negotovost. Srce ji je bilo hitreje od udarjanja težkih koles. Ko pa se je vlak ustavil, je imela občutek, da jo zapuščajo moči. Ljudski val pa jo je že zajel, nosil ko peresce in odložil na trgu pred postajnim poslopjem.

Prestolnica se je kopala v jutranjem svitu majskega sonca, da so Barbko ščemele oči. Ob vnanjih dražljajih ji je polegal nemir. Množice so se razhajale na vse strani, tramvaji so zvonili, kakor bi bil plat zvona, po cesti so švigali avtomobili in se počasi premikali z ruševinami težko otovorjeni vozovi. »Nič se ni spremenilo,« si je rekla, se obračala na mestu in z očmi željno iskala po okolici. Ko ga ni uzrla, jo je obšlo razočaranje, da se je namah čutila zapuščeno kakor izgubljen otrok sredi mestnega vrveža.

»O, jaz neumnica!« se je naposled pokarala. »Saj ne more slutiti, da sem tukaj v njegovi bližini.« Ob pomisli, kako ga bo nepripravljenega presenetila, ji je usta obrobil rahel nasmešek in vso jo je prevzelo sladko koprnenje po svidenju.

Pograbila je kovček in oddrobila po znani ulici. Kolikokrat jo je prehodila. Zadnjič lani na današnji dan. Le v obratni smeri. In ni bila sama. On jo je spremljal. Nikoli ne bo pozabila tistih občutkov. Vojne je bilo konec. Domovina osvobojena. Ljudje so se vračali in iskali domove. Tudi njo je vabil dom in klicala delovna dolžnost. Vendar enkrat! Kakšna sreča! Le da sreča nikoli ne hodi sama brez bridkosti. Ona se je vračala, on je moral ostati.

Pred Barbko se je v vsej živosti razgrnil tisti majski dan, dan veselja in sreče, povratka in vstajenja, dan ločitve in bolečin. Lep dan je bil. Še zrak je veselo drgetal in ona se je smejala ob debelih kapljah solza.

Barbko so objemali spomini, da je nehote spočasnila korak.

Okupatorjeva roka je segla tudi po mladi učiteljici Barbki. Z mnogimi drugimi je morala v izgnanstvo. Po raznih pripetljajih ji je po poldrugem letu uspelo priti v prestolnico. Dobila je službo in stanovanje in se srečala z ljubeznijo.

Seznanila sta se v službi. Prijetno jo je presenetilo, ko je v uradu naletela na rojaka. Njega, Andreja, je vojna zatekla v prestolnici na študiju. Da se je lažje preživljal, je moral opravljati službo.

Barbka ni bila lepotica, pa je bila vendarle prav prikupna na pogled. Imela pa je blago dušo, dobro srce in zelo pridne roke. Kdor jo je le količkaj poznal, je moral opaziti te njene vrline. Andrej jih je opazil. Opazoval jo je pri delu v uradu, pri razgovoru na sprehodu in v njeni sobici, kjer je šele zaživela z vsem svojim bistvom. Tako dobra je bila, tako skrbna in mikavna.

Intimnejšemu zbližanju se je Barbka dolgo upirala, čeprav je morala prestati veliko premagovanje. Ko pa jo je objel in ves v ognju izjavil: »Barbka, rad te imam. Tako rad!« jo je premagalo čustvo. In ko ji je zagotavljal: »Ži-

ljenje si lahko zamišljam le ob tebi in s teboj, zatorej, reci, ali me imaš tudi ti malo rada,« je lahko le dahnila: »Da, zelo rada.« In bilo ji je pri srcu toplo in pri duši razkošno, da še nikoli tako.

Tedaj je nastopila doba velike ljubezni, težkih skrbi in trdega dela. Andrej se je lotil študija, ona pa oskrbovanja. Ni ji bilo lahko. Služba je zahtevala celega človeka, gospodinjstvo v danih razmerah pa še več. Gnala se je dan in noč: šivala in vezla, risala in pletla in prijela za vsako delo, ki ga je količkaj umela, da je preživljala sebe in ob sebi njega.

On ji je vračal trud s poljubi in lepo besedo. Pa jo je njegova ljubezen krepila in beseda podžigala. Ko slavčeva pesem je bila njegova beseda, ki ji je pripovedovala o skupnem življenju v bodočnosti, ki bo velika in lepa, da je Barbka sijala od sreče. Zavestno je prezirala njegove male in večje slabosti in se videla le za vedno združena z njim v neusahljivi ljubezni v srečni bodočnosti.

Potem sta sklenila: ona se bo vrnila v domače kraje v svoj poklic. On bo končal študij. Naselil se je v njeni sobi. Telesno sta se ločila, njuna ljubezen pa se je pretakala naprej prelita v vznešene besede na papirju, dokler sčasoma niso postajala njegova pisma redkejša in besede bolj skope.

Na njene tožbe je odgovarjal: »Končati študije, to je sedaj poglavitno, vse drugo pride potem.«

»Kako je Andrej preudaren in jaz lahkomiselna!« se je karala. In še bolj se je zasvetil pred njo. Še sama mu je pisala redkeje, da ga ni motila, k polovici svojih prejemkov, ki mu jih je redno mesečno pošiljala, pa je dodala še kak stotak.

Pa vendar... Srce je občutljivo. Vendar je načel njeno srce črv črnih dvomov. Dvomi so rasli z ljubeznijo in z njimi trpljenje. Morala je dati odtoka svojim čustvom in občutkom, sicer bi

jo zadušilo. In je izlila svojo ljubezen in svojo bôl v obširnem pismu.

Odgovoril ji je: »Izpiti se z vsakim dnem bližajo. Napenjam zadnje moči in izkoristim vsak trenutek. O, da bi že bilo za mano! Kako me moreš torej tako vznemirjati?«

Kdor potrebuje, mora odnehati. Barbka se je bala za Andreja in za svojo ljubezen. Oboje je potrebovala in ga ni upala več vznemirjati. Njeni dnevi veselja in skrbi so se menjavali ko aprilsko vreme.

In zopet je bil mesec naokrog. Barbka je pripravljala denarno pošiljko. Morda ob napornem študiju strada. Ne! Andrej ne sme trpeti pomanjkanja po njeni krivdi. Ona bi si raje odtrgala zadnji grižljaj od ust, ona bi na krožniku položila predenj svoje srce. In tedaj je vztrepetalo to srce: »K njemu! Videti ga! Pomagati mu! Razpršiti dvome! Okrepiti se z iskrico njegove ljubezni!«

Odločila se je: prav za obletnico ločitve ga bo zopet videla. H gotovini je dodala še zadnje dinarje, zložila v kovček kopico dobrot in se z ljubeznijo in s strahom podala na pot.

Tiho se je vzpenjala po vijugastih stopnicah. Vsak trenutek bo zagledala njega, ki ji pomeni življenje. Čutiti jo mora skozi vrata, tako močno ji utripa srce.

Komaj slišno je potrkala. Nič. Potrkala je močneje. Nič. Vrata so bila zaklenjena. Poiskala je ključ, ki ga je, sedaj se več ni spominjala, ali hote ali nehote vzela s seboj.

Soba kakor nekoč. Ne, ni tako urejena. Seveda Andrej sam... Njen radio je bil na mestu, vaza tudi, to tudi, ono tudi. Na omarici? Stopila je bliže. Na omarici je ležala slika tuje ženske. Splašen Barbkin pogled je sam od sebe zdrknil na razgaljeno posteljo: kosi ženskega perila!

Iz Barbke se je izvil obupen krik, da je teta Joka sluteč nesrečo vsa zasopla pritekla iz sosedne sobe.

»Ti, dete moje? Jao...« je zajavkala ženska.

»Povejte! Recite!« se je trgalo iz Barbke.

»Oženil... Gospodin Andrija se je oženil pred kakim tednom s...«

Ni utegnila povedati s kom, ker ji je Barbka omahnila v naročje kakor ustreljena ptica.

Zdaj hodi Barbka sama s svojim upepeljenim srcem vedno temno oblečena in njeni prijatelji so le nedolžni otročički.

Frančka Fraklja tožba...

Zbudite botri se, o, strela, zakaj življenje ste mi dali? Zdaj revež sem brez dela, gostilne so mi dom in pa kanali.

Franček Frakelj

Sprehod med ljudmi

Ljudje ljubijo sprehode. Saj se jim po šestih dneh trdega dela kar prileže, da gredo malo v naravo in se nasrkajo svežega zraka. Kaj vse lahko človek na enem samem sobotnem sprehodu doživi, če napne ušesa in prisluhne okolici, nam je zanimivo opisal tovariš N. N. iz celjske okolice.

»Sobotni sprehod me je pripeljal mimo na pol podrte koče. Pred njo je ječala stara ženica. Njeno ihtenje me je ganilo, pa sem jo nagovoril: »Ja mamca, saj boste srce utopili!« Dvignila je objokane oči, polne obupa. Po njenem razoranem obrazu sem takoj spoznal, da je to žena dela, trpljenja in izkoriščanja.

»Trideset let sva z možem v tej bajti. Trideset let so nas žulili vragovi, zdaj pa nas pode na cesto.«

Skušal sem jo tolažiti, toda brez uspeha. Šel sem naprej, ona pa se je znova poglobila v solze in grenke misli. Tudi moje čelo se je zmračilo.

Stopil sem dalje in skoro bi me zaneslo v cestni jarek. Po vasi je namreč pridrdrala Grilova Nina, mati petih otrok. V levici je držala kanglico za mleko, z desnico pa je klatila po zraku, kakor da bi nevidnemu gadu razbijala strupeno čeljust.

»He, mati, kaj pa vas je tako raztogotilo?«, jo pobaram.

»Poglejte, tovariš, v taki vasi, ko so skoraj sami premožni kmetje pa nimajo litra mleka za Grilovo Nino, ki ima doma pet lačnih otrok! Po 20 din je mleko, pa pravijo, če ga plačam po 25 din, ga dobim, sicer pa da imajo doma dovolj prašičev.«

»Čujte, pa stopite k Preklarju. Pravijo, da vsak dan dvigajo roke k bogu in zagotavljajo, koliko pomagajo siromakom.«

Še eno bi zinil, pa bi jo dobil po ustih.

»Vi, od kod pa ste, da še teh Preklarjev ne poznate! Kaj nič ne veste, da so isti Preklarji jeseni podmetali krompir, ker so mislili, kakšno ceno bo imel spomladi. Ali še niste nič slišali o teh Preklarjih, kako grabijo, odirajo dninarje, kupujejo zemljo in drvijo k bogastvu! Kaj je njim bog, sirote in socializem — njim, nenasitnim vampirjem!...«

Spet sem se zamislil in krenil dalje. V možganih pa mi je kovalo: res še obstojajo taki troti, nenasitni troti...

Pot me je zanesla v manjši trg, kjer je pred bohotnim zadružnim domom stala gruča možakarjev. Pogovarjali so se o zadružništvu. Vmešal sem se v pogovor in zvedel, da njihovo zadružno dejavnost spet vodijo — trotje. »Pa se nočete zbrati in usekati po mizi,« sem jim svetoval, »saj to so vendar trotje, ki žro vaše žulje.«

»To ne bi prav nič koristilo. Vragovi imajo vsak svojo blagajno. Če jim hočeš stopiti na prste, letijo na okraj, delajo se svete Alojzije, verjamejo jim in mi ostanemo na cedilu. Imajo pač zveze!«

Se sem nadaljeval s sprehodom in stopil v majhno hišico, kjer je bilo prostora le za tri do štiri pohlevne ljudi. Prosil sem za kozarec sveže vode, dobra ženica pa mi je postregla z jabolčnikom.

»Kdo bi si mislil, da imate pri vas tako dobro pijačo!«

»E, moj dragi, to so naši žulji. Pošteno živimo, delamo od zore do mraka, pa še komaj lezemo. Saj pri sosedu ne boste dobili jabolčnika, pa četudi jim denar kar teče v žepe. Poglejte, ta sosed ima 60 arov zemlje, lepo vilo in vsega dovolj, pa dobiva 3000 din otroškega dodatka. Mi pa tole hiško in niti 2 ara zemlje, pa dobimo samo 2500 din dodatka... Mati našega soseda je največja posestnica v vasi. Za doto mu je postavila vilo in dala še zemljo. Napravili so površen prepis — in pomislite, od njegove zemlje, iz katere jemlje pridelke sploh ne plačuje davka. Ko pa gre za otroški dodatek, pravi, da nima nič, da je vse materino.«

»Zakaj pa tega ne prijavite?« sem jo poučil.

»Joj, tovariš, ko pa ima ta sosed zveze!...«

Vidite, spet smo našli trota, ki pretkano živi na račun drugih in slepari nas, skupnost, državo.

Moj sprehod se je bližal koncu. Šel sem skozi gozd in stopal med mogočnimi hrasti, med vitkimi smrekami. Poslušal sem ubrano ptičje žvrgolenje. Hotel sem se otresti resnice o mučnih vtisih, ki sem jih danes doživel. Srce mi je burno utripalo. Saj človek, ki ljubi skupnost, ne prenese trotov. In v možganih se je pojavilo dosti drugih trotov, ki jih danes nisem srečal. Spomnil sem se zobarja, ki ti poleg bolnega navrta zdrav zob, samo da se vrneš k njemu in mu daš poslednji tisočak. Na vse tiste gostilničarje, ki so sila ljubeznivi, pa te postrežejo z včerajšnjimi ostanki. Na vse tiste, ki kričijo, kako jim je pri duši socializem, v srcu so pa špekulanti.

Vrnil sem se domov in se ustavil pred čebelnjakom. Na tisoče malih živalic je brenčalo iz cveta na cvet. Na deščicah pred panji je ležalo nekaj desetin debelih trotov. Ležali so brez kril, v omedlevici pred poginom. Da, čebele-delavke so obračunale z njimi. Kdor ne dela pošteno, naj tudi ne živi. In tako bo tudi naša socialistična družba obračunala s paraziti, ki so še danes pijavke delovnega ljudstva.

D. K.

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

TOBAK

CELJE

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM K PRAZNIKU DELA 1. MAJU.

Priporoča se za nakup vseh vrst tobačnih izdelkov od vseh tobačnih tovarn v državi, vžigalic, taksnega in poštnega materiala na veliko ter preko maloprodajalnic na drobno.

TOVARNA OVOJNEGA PAPIRJA IN LESNA INDUSTRIJA VIŠNJA VAS

Izdeluje in nudi:

OVOJNI PAPIR FILAMENT, KI JE NAJCENEJŠI OVOJNI PAPIR, zaboje raznih dimenzij in po naročilu ter LADIJSKE PODE IN REZANI LES.

Naša najboljša reklama so solidni izdelki in nizke cene.

NAJ ŽIVI 1. MAJ — PRAZNIK DELOVNIH LJUDI!

TRGOVSKO PODJETJE

POTROŠNIK

V ŠOŠTANJU

ČESTITA VEMU DELOVNEMU LJUDSTVU IN SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM K PRAZNIKU DELA IN SE TUDI V NADALJE PRIPOROČA!

Kovinsko industrijsko eksploatacijsko podjetje

Gorenje pri Šmartnem ob Paki

ČESTITA VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU K PRAZNIKU 1. MAJU IN PRIPOROČA V NAKUP MLATILNICE IN SADNE MLINE.

Lidija Grilec:

Kurir Slavko

Kadar govorimo o junakih, ne smemo pozabiti tistih, ki so bili samo številka v ogromnem številu, ki pa so občutili, živeli in ljubili kakor vsi oni, katerim vemo imena in s ponosom mislimo nanje. Domovina! V srcu nam je in v dejanjih in vendar koliko junaštev in koliko žrtev zanjo se izgublja v preteklost...

Slavko je bil še zelo mlad, ko se je oženil. Še doma si ni utegnil urediti, ko je že sovražnik vdrl v deželo. Javil se je k vojakom, pa so ga odklonili. Kmalu se mu je do kraja zagabila nasilnost fašizma. Povezal se je s sebi enakimi in ko so se začele formirati večje grupe ilegalcev, je tudi Slavko moral oditi v hosto. Žena je imela solze v očeh, ko je odhajal, kajti pričakovala je otroka. Gledal jo je, kakor da jo prvič v življenju vidi, potem pa jo je ovil s svojimi močnimi rokami in rekel:

»Ti...!« Pa kakor da se je predomislil, je odskočil živahno: »Nič ne maraj! Ko se vrnem, bo vse drugače. Otroku pa prinesem svobodo, da se bo smejal vse življenje...«

Kurirji so imeli vedno polne roke dela in posebno zanesljivi in hrabri so morali biti. Tudi Slavko je postal kurir in ne malo važnih povelj je izvršil. Tokrat pa je moral čez sovražno linijo, kajti pripravljali so napad z dveh strani.

Prispel je do kraja gozda. Mah je vpijal šum njegovih korakov. V krošnjah so frfotali ptiči, skozi zelenje so pogledovali beli oblački, bežeči brezglavo kakor čreda ovac. Vijugavo stezo je prepletal bršljan. Črički so prepevali in zrak je bil poln rahlobrnečega zvoka čebel in mušic. Metuljčki so plapolali nad grmi kakor gibajoče se raznobarvne cvetke. Še nikoli ni Slavku lepota prirode tako globoko segla v srce. Vzdihnil je, potlačil vase prekipevajoče življenje, obstal in si obrisal znojno čelo. Nekje je počila suha veja.

»Prokleto«, se je zdrznil, »ali sem zašel v zasedo?« Prisluhne — nič. Vse je tiho. Previdno je stopil iz gozda, prebežal travnik in se skril v žito. Ko je dvignil glavo, je videl pred sabo dolgo rumeno polje dozorevajočega klasja in na kraju grič, izza katerega je gledal stolp. Žužemberk! »Tudi to pot mi je uspelo!« je zamrmral sam pri sebi. Bil je tako zadovoljen, da bi bil najraje zažvižgal. Cesta je bila prazna, urno je stopal dalje. Že je nedaleč zeleno zableščala Krka. Ko je bil zadnjikrat tu, je ob obali videl vidre, ki so s smrčki ob zemlji zvito pogledovale izpod čela in se plazile oprezno kakor mačke. Na jezu je malo postal in se zamislil. Za hip mu je vedrina izginila z obraza... Takrat so otroci s tega mesta skakali v mirno, globoko vodo. Po gladini so drčali splavi, s katerih so potrpežljivi možakarji metali trnke in se prešerno smejali, kadar so ujeli ribo. Vozovi, polni lepih, belih desk, so počasi škripali po cesti dol od žage. Pred hišami so sedeli starčki s črnimi kapicami na plešastih glavah. Dvorišča so bila polna kokoši in rac in tako ugodno je bilo čuti bevskanje psa. Ljudje so hiteli čez trg veseli, samo stari grad, ovit v bršljan, je skrivnostno molčal.

Zdaj je vse drugače; ljudje so zbežali iz hiš kdo ve kam in nikjer ni bilo živega bitja.

Slavko je odkimal z glavo:

»Nisem sam, tudi drugi trpijo. Saj ne bo dolgo, potem bo pa življenje še bujnejše, še lepše. Kako bomo ponosni hiteli domov! — Že na pragu me bo pričakal svetlolasi fantek in s prstkom bo hitro pokazal na moje prsi: »Očka, kaj pa imaš tule? Jaz pa ga bom od veselja dvignil visoko nad glavo, potem pa mu dal potipati tisto na prsih in rekel bom: Sinko, le poglej si jo, za hrabrost sem jo dobil! Kdo ve ali bo že takrat tako velik, da bo znal govoriti?« Slavko se je nasmehnil vase:

»Kako sem otročji, komaj sem sporočilo dobil, da se je rodil in še ne vem, kakšen je, pa že...«

Zavil je za grad in je hotel stopiti čez most, ko je v daljavi zagledal sovražno patruljo. Kakor da ga je kača pičila, je odskočil in se stisnil za grm, potem pa se ob živi meji splazil nazaj proti gradu. Prijel se je za žep, kjer je imel revolver brez nabojev, in je zaškripal z zobmi. Pred njim, tik ob razvalini, se je odprl prazen prostor, ki ga bo moral preteči brez zaklona. Ozrl se je, in ko ni videl nikogar, se je spustil v tek. Toda sredi poti mu je zažvižgalo okrog ušes in nekaj ostrega ga je udarilo v hrbet. Opotekel se je, toda padel ni. Stisnil je zobe in omahnil v prvo odprtino v gradu. Bila je čisto pri zemlji in je vodila v majhno klet, zato se je zavalil k njej, pri tem pa z roko ni mogel dotipati njenih tal. »Mogoče me pa tu ne bodo iskali,« je pomislil in se na slepo srečo spustil v luknjo. Padel je kaka dva metra globoko in zastokal od bolečine. V hrbtu ga je pričelo peči. Pogledal je okrog sebe in nejasno videl, da ima klet obliko likalnika. To so bile nekdaj grajske ječe. Nad glavo mu je

pričelo vršati in v poltemi je razbral, da je strop poln ogromnih netopirjev...

Ko se je prebudil iz nezavesti, je bilo vse drugače okrog njega in mrki obrazi so srepo strmeli vanj. Na vsa vprašanja je molčal. Gledal je prezirljivo zdaj enega, zdaj drugega, v mislih pa je z očmi božal pot, ki vodi do njegovega doma, in žal mu je bilo, da sina ne bo nikoli videl. Ob spominu nanj se je grenko nasmehnil.

Ko so partizani zavzeli trg, so našli Slavka vsega izmučenega in iztrpinčenega. Na gričku, levo od starega gradu, so mu izkopali grob, veter pa je nanesel v zemljo semen, da so zrastle rože...

Karel Bervar:

Pesem o delu

Vse bolj močan in spoštovan
na svetu délavski je stan.
Njegovo delo nam gradi
vesele čase, boljše dni.

V tovarnah vse po planu gre,
produkcija stopnjuje se,
ko ljudstva našega oblast
priznava delu le vso čast.

Rudarji črni pod zemljó
človeštvu premog kopljejo,
da nam bo toplo zimske dni,
da industrija ne obtiči.

Na polju kmetič se poti,
ko seje, žanje in kosi,
da kruha bo ves svet imel,
ga jedel v miru in vesel.

Lenuhu pa za delo ni,
ker ga pod pázduho boli,
poleti senca, v zimi peč,
klobasa kranjska mu je všeč.

Vi delavci Slovenije,
ki kruh v tujini služite,
dom kliče zopet vas nazaj,
vrnite se v domači kraj!

Kdor dela rad, nič ne mrmra,
pijače in mesa ima
in lastni dom si še zgradi,
da v njem uživa srečne dni.

Rodi se blagostanje tam,
kjer človek pridno dela sam.
Naj v miru le se svet vrti,
ki dom za dobre je ljudi!

Ko pade sonce za goró
in trudno leže v grob telo,
ceni naj tvoje delo svet
še skozi mnogo srečnih let!

Avtor te pesmi je znan Celjan, ki je nedavno slavil devetdesetletnico svojega življenja. Veseli ga kovanje verzov še zdaj in jih narekuje, odkar mu je opešal vid.

Drago Hribar:

Noč pred slovesom

(Dvoje prirejenih odlomkov)

Velika matura je bila mimo. Vsa dolga leta nepozabnega dijaškega življenja so se naposled zlila v razkošno valeto in zvezdnato junijsko noč, nekje daleč izven mesta, kjer se je nebo turobno in mrzlo bleščalo v jeklenem sijaju, in kjer je kdaj pa kdaj zavel blagodejni veter, da je zadehtelo iz gozdov...

V zadimljeni, medlo razsvetljeni sobi starodavne graščine, je bila ob marmornatih mizicah zbrana vsa družba v iskrenem prijateljskem razpoloženju, ki je izbruhnilo v nepomirljiv hrup, ko sta med zadnjimi nepričakovano vstopila Leonid in Darja; — on že tedaj v neslutenih bližinah smrti, ona — nežno, zlatolaso bitje, kakor očarljiva prikazen iz orientalskih pravljic.

»Na srečo Darje in Leonida!« so zaklicali... in kozarci so se zalesketali.

Leonid se je zmedel, Darjin ljubki obraz pa je zasijal v trpki radosti.

»Živ med nami? Sijajno! Ampak, Leonid, nocoj ali nikoli...« so silili vanj, medtem ko se je Leonid samo potrto nasmehnil.

Kmalu za tem so zunaj zazveneli akordi...

»Leonid...« ga je proseče pogledala Darja.

»Da, zopet ena tvojih pesmi. Pojdiva!« In prijela sta se kakor otroka ter odšla

na plesišče. Bila je noč, lepa in hladna, ko so iz teme mežikale zvezde in je v zamolklo tišino pošumeval borov gozdič...

Leonid jo je tesno pritisnil nase, svojo glavo pa je sklonil k njeni, tako da se je dotikal njenih dolgih las.

»Si srečen?«

»Oh, Darja!« je zdihnil in solze so mu orosile oči. »Srečen... brez sreče... pa vendar, če mi je ta blaženi trenutek življenja naklonil samo to, je dovolj... saj je bilo to vse in največ, kar sem imel in kar sem sploh mogel kdajkoli imeti... Saj sem imel tebe... česa drugega si nikoli nisem želel... Lepo je bilo, Darja. In ko bi mi bilo sedaj izbirati med tem, da živim in med teboj, odločil bi se zate...«

Darja je molčala, zakaj vedela je, da bi bilo vsako sočustvovanje odveč, in nazadnje je sama dovolj grenko čutila neizbežnost ločitve, ki za njo ne bo nobenega svidenja več.

Stala sta, naslonjena na ograjo, in gledala sta podobo večnosti nad seboj; čutila sta vso svojo nemoč in poslušala sta pravljico o ničevosti človeškega življenja, kajti tam, kjer so trepetale neizmerne dalje ozvezdij, tam se je razgrinjalo brezčasje vesoljnih vekov...

»Ali ni čudovita ta noč?« je v drhteči onemoglosti čez čas zdihnila Darja. »Ena sama taka noč... ah, z njo naj se vse konča...«

»Me imaš rad, Leonid?« se je prekinila in sinjina njenih oči je izginila v solzah.

»Zakaj me mučiš, Darja? — Kakor da mi nič ni bilo zate! Nikar. Toda jaz vem in čutim samo to, kako sva z vsakim hipom vse bolj daleč vsaksebi... O, Darja!«

»Leonid...« — — —

»Tako bi hotel biti večno s teboj... Kako klavrna želja... Zakaj na tem svetu ni ničesar več, kar bi naju moglo družiti... Glej, moja pot je končana... pred teboj pa je še vse... Ti boš sedaj odšla... jaz pa se bom utrujen za zmerom vrnil nazaj na deželo... v naročje svojih mladih dni... v tišino polj in gozdov... v pokrajino miru in pozabljenja... tja, kamor sem vsa ta leta tako hrepenel... od koder so se vsi že zdavnaj preselili v večnost... in kjer mi bo misel, da sem v njihovi bližini, lajšala bolečino lastnega odmiranja... To pot, ko sva morebiti zadnjikrat skupaj... nikar ne joči, Darja moja... tokrat sem ti hotel povedati vse tisto, kar mi je v zadnjih mesecih ležalo na srcu kakor pretežko breme, ki sem ga raje prenašal sam, kakor da bi ga delil z drugimi. Mislil sem, da bom ostal ravnodušen, in hotel sem tak biti, a zdaj vidim, čustva slovesa so zmagala nad razumom... pa kaj bi... življenje je tako kruto... niti najsvetejšim in najbolj nesebičnim sanjam ne prizanaša... Da, Darja, vse, za kar sva živela... in vse, kar sva tako ljubila... vse je bilo — sen... sen negotovosti... in upanje... Ne bodi žalostna! Pozabiva na to in ne delajva si teh trenutkov še težjih, kakor so.«

(Konec prihodnjič)

Občni zbor KZ Bočna

je prinesel članom samo razočaranje in razburjenje

Nekoč najboljša Kmetijska zadruga v Bočni, ki je dobivala priznanja ne samo od okraja, temveč tudi od republike, je danes v vsej svoji organizaciji in delu precej iztirila — in kot je zadnji letni občni zbor pokazal, bi jo lahko danes uvrstili le še k najslabšim zadrugam šoštanjskega okraja. Vzroki nazadovanja nekoč tako priznane zadruge so bili v glavnem v tem, da je upravni odbor precej samopašno gospodaril, člani KZ pa niso vodili kontrole nad njihovim delom. Bali so se zamere, raje molčali kot govorili, delali pa toliko, kolikor so pač morali delati. Vsa prvotna vnema in ljubezen do kolektivnega dela je izplaknila.

Tako se je tudi letnega občnega zbora udeležilo komaj nekaj nad polovico članstva, zato so »gospodarji« zadruge lahko tembolj samovoljno pripravili vse potrebno, predvsem za volitve, da bi se obdržali »na položajih«. Zbor sam je bil zelo malomarno pripravljen. O, pač — saj so imeli precej dela, ko so pripravili obilno jedačo in pijačo in članom celo pripravili številke sedežev v zadružnem domu.

Poročila so bila skopa. Poročilo revizorja je prečital sedanji predsednik v taki naglici, da člani sploh niso sledili vsebini. Zato je bila tudi razprava tako klavrna. Članstvo ni zvedelo niti iz poročil, niti po svojih vprašanjih v razpravi točnejših podatkov o dosedanjem gospodarstvu. Ko pa je inšpekcija ugotovila izgubo kolarske delavnice (41.000 din), se člani niti niso zanimali, kako je ta izguba nastala in kaj bo treba ukreniti. Od 950.000 din dobička, ki ga je izkazala zadruga, je ogromna večina že porabljenega. Člani pa ne vedo kam in zakaj je bil vložen.

Na občnem zboru so člani tudi izvedeli, da je ta zadruga najdražje in celo v lastno izgubo plačevala kmetom izven zadruge les. To je opravičljivo razburilo male kmete in delavce, člane zadruge, ki danes nimajo več zaupanja v svojo zadrugo. Zato se tudi niso strinjali, da se letošnji dobiček obrne v investicije, ker se že vnaprej boje, da se bodo z njim okoristili le nekateri.

Tudi same volitve so izpadle zelo klavrno in nedisciplinirano. Na kandidatni listi so bili sami stari odborniki. Tako si je stari odbor zasigural svoje »sedeže« in tudi po svoje izbral volilno komisijo, ki je po dvournem »štetju« glasov razglasila rezultat volitev. Seveda so bili izvoljeni stari odborniki, pa tudi stari predsednik je ponovno osvojil svoj položaj. Kako so bili člani nezadovoljni s takim načinom volitev, je bil dokaz v tem, ko je mnogo od njih po volitvah ogorčeno zapustilo dvorano.

V tej jezi, razburjenju in razočaranju so se mnogi člani domov grede izpraševali, kje je bila topot SZDL in člani ZK, da bi jih v težnjah podprli! Mnogi teh članov so se še lani strinjali z izjavami odbornikov KZ »le komunistov ne v odbor«, zdaj pa so le spoznali, da niso imeli prav. Zdaj so Bočani uvideli, kako se gospodari tam, kjer vlada samo »žlahta« s svojimi simpatizerji in kulaki.

Mnenja smo, da takemu občnemu zboru KZ in takim volitvam ne smemo postaviti pike. Na članih samih pa je (in seveda tudi na okrajni revizijski komisiji), da očistijo svoj odbor, kot bodo očistili plevel s svojih rodovitnih njiv.

Za kratek čas in dobro voljo

RAZTRESENOST

— Zadnje čase sem zelo raztresen. Šel sem na lov brez puške... —

— Kdaj si opazil, da je nimaš? —

— Šele doma, ko sem ženi izročil zajca. —

SKRAJNI ČAS

— Dobro je, da si tega zajca ubil. Je že začel zaudarjati. —

NI ODGOVARJALA

— Včeraj sem vlovil veliko ribo. Najmanj 18 kilogramov, pa sem jo moral vreči nazaj v vodo, ker je bila prevelika za našo ponev. —

V TEH LEPIH MAJSKIH DNEH

Bila sta fant in dekle. Že leta sta hodila skupaj v kino in na sprehode. Povsod so ju videli skupaj; nikjer pa nobenega posamič. Bila sta idealista, ki jima je zadostovalo, da sta lahko skupaj poslušala ptičje petje, žuborenje bistrih potočkov, da sta lahko nabirala po poljih marjetice in vdihavala eden in isti zrak.

Pa se je zgodilo, da sta nekega lepega majskega dne zašla precej daleč v gozd in obsedela na skriti, tihi gozdni jasi. Ležala sta v mehki travi, sledila brenčečim čmrljem, ki so letali od cvetke do cvetke, iskala z očmi ptičja gnezda in prisluškovala zaljubljenemu gruljenju gozdnih golobov. Ležala sta tam uro, dve uri, skoraj brez besed. Naenkrat pa se ona zdrzne, kot da se je zbudila iz sladkega sna. Odpre svojo ročno torbico, hitro izvleče iz nje rdečo cigaretno škatljo in jo pomoli naravnost pod nos svojemu dragemu fantu...

Fant je preletel napis in sramežljivo prebral:

— Morava.

TRGOVSKO PODJETJE

„TOBAK"

ŠMARTNO OB PAKI

čestita vsemu delovnemu ljudstvu in svojim cenjenim odjemalcem ter se tudi v bodoče priporoča!

Lesno podjetje
LAVA 7

Javljamo svojim cenjenim odjemalcem,

da smo ustanovili tesarski in parketarski obrat.

Za cenjena naročila se priporočamo!

GRADITELJ

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

CELJE

izvršuje vse nizke in visoke gradnje
ter vsa ostala v gradbeno stroko spadajoča dela.
Izdelava solidna, cene konkurenčne!

Naj živi 1. maj, praznik delovnega ljudstva!

DEKLICA S PUNČKO
Akad. slikar
Darinka Lorenčak
(barvni lesorez)

Horvat Izidor:

Tatinska SRAKA

Sraka je obletela vas okrog in počez. Na sredini vasi je uzrla visok vitek jagned. Pravkar se je oblačil v nežno zelenje. Sraki je bil na moč všeč. Sedla je nanj in se prijetno zazibala na veji blizu vrha. Nekajkrat je potresla z dolgim repom kakor bi v znak zadovoljstva prikimala, nato pa je vrgla oči po vasi: lepšega razgleda nikjer!

»Kreg, kreg!« je poklicala svojega moža. »Tu bova zvila gnezdo,« je odločila. »Varno bo pred paglavci, važen pa je tudi razgled. Le ozri se po dvoriščih! Ali jih vidiš, piščančke, kako brezskrbno tekajo in brskajo po gnoju? Tako pred kljunom jih nimaš kmalu.«

»Kreg, kreg«, je prikimal možak, »to bo nekaj za najine otroke in še za naju povrhu.« Od zadovoljstva in pričakovanja si je obliznil krvavi kljun. Piščančki so mu bili največja slast in lov nanje velika strast.

»Kereg, kereg, kreg-kreg!« je naznanil sračji par svetu svoj sklep, da so putke plašno zakokodajsale in je Čuvaj na dvorišču grdo zarenčal.

»Kvok, kvok, ali jih slišite?« je koklja Grahka posvarila svoje otroke, bele in črne in rjave piščančke, ki so se od strahu tresli pod njenimi krili. »Srake, ki se deró, so vaši veliki sovražniki. Ves ljubi dan ne počnó drugega, kakor prežé na male piščance, da si z njimi tešijo požrešnost. Zatorej bodite oprezni, ne oddaljujte se od mene in na klic urno pod moja krila, kvok, kvok!«

Piščančki so lepo ubogali. Bolj ko so srake prežale in poletavale z jagneda na bližnje jablane, potresovale z repi in se drle na vse grlo, manj so uhajali svoji materi.

To so bile srake jezne! Sračji možak se je strašno togotil in požiral sline, kajti nobenega rumenokljunčka ni videl na samem. Pomeriti se s kokljo pa ni mikalo niti najbolj predrzne srake. In še tisti hov-hov tamkaj! Čuva in čuva, pošast pasja, in se mu tudi ne gre postavljati pred gobec.

Tedajci pa glej! Ali ne teče ondi za plotom bel piščanček? Seveda. In še sam, daleč od koklje vstran! Kakor strela se spusti z vrha jagneda. Pa je že tudi mati koklja stekla za svojim piščančkom, ki je lovil mušico. Zadnji trenutek. Sraka ji je padla prav pred kljun tik ob piščančku.

Prestrašena Grahka se je strahovito zadrla, naslednji trenutek pa že tudi čavsnila s svojim zakrivljenim kljunom, da je pisano sračje perje kar sfrčalo po zraku. Na vrišč je pridirjal še Čuvaj, na široko odprl gobec in naglo opravil z brezrepo tatinsko srako.

Se končno sneg je poslovil
in veter hladna krila zvil.
Pomlad pripeljal k nam je zdaj
prelepi ženin — mesec maj.

Za druga sončni žarek je,
ves zlat topló nasmiha se,
družice pa — cvetlic nebroj,
veseli godci — ptičev roj.

Le kdo pa nujni gostje so?
Otroci gori za vasjó!
Zeleni praznik tam slavé,
in se pomladi veselé.

Stric, ki je to sliko risal —
skrivalnico je dal iz rok,
zato na hitro uganite
koliko je na njej otrok?

Fran Roš:

Miška v šoli

Vida je z mamico, očkom in bratcem v kuhinji povečerjala. Nato si je pripravila šolsko aktovko za prihodnji dan. Vanjo je dala Prvo čitanko, zvezek, risanko in barvne svinčnike, pa še zavitek s kruhom, obloženim z marmelado. Aktovko je zaprla in postavila na kuhinjski stolček. Potem je pomagala mamici obrisati posodo. Nazadnje je svojo punčko Bebico položila spat v posteljico ob štedilniku. Poljubila jo je, nato poljubila še očka in mamico, poželela lahko noč in hotela z bratcem oditi v sobo.

»Miš!« je tedaj zavpila mamica.

Vida je zacvilila. Dobro je videla, kako je drobna miška švignila pod kuhinjsko omaro.

»Takoj jo moramo ujeti!« je dejal očka in poiskal metlo. Zaprli so vsa vrata vse predale. Vsi so se postavili na prežo in pričel se je lov na malo živalico. Toda kam je mogla izginiti? Najsi so še toliko dregali pod omarami, štedilnikom in povsod, miške ni bilo več na spregled. Tudi v Bebičini posteljici je ni bilo.

Kam je vendar pobegnila? Kam se je skrila? Kdo bi to vedel!

Prihodnje jutro so otroci v prvem razredu računali z jabolki. Potem pa je rekla tovarišica učiteljica:

»Dajte zdaj zvezke na klop, da boste račune z jabolki še narisali!«

Tudi Vida je odprla aktovko, da bi iz nje vzela zvezek in barvne svinčnike. Z roko je segla v aktovko in tedaj je nenadno začutila med prsti nekaj mehkega, živega ... O, groza! Iz aktovke je skočila drobna miš ...

»Miš!« je zakričala na glas, se stresla po vsem telesu in zajokala.

»Miš!« so zacvilile učenke in prestrašene lezle na klopi, dečki pa so zasledovali miš, ki je tekala ob stenah in se spet skrivala pod klopmi.

»Bodite mirni, otroci!« je zaman opominjala učiteljica. Nato je pohitela iz razreda in se takoj vrnila s starim služiteljem Markom. Ta je držal v roki debelo palico in se oziral, kje bo lahko udaril po miši.

»Tu je predrznica!« so klicali dečki. »Tu za pečjo!«

Služitelj Marko je pohitel k peči. Preden pa je sprožil palico, je bila miška že pobegnila za šolsko omaro, izpod nje pa spet pod klopi.

Vida je jokala in sram jo je bilo. Kako le je miška mogla zlesti v njeno zaprto aktovko? Gotovo le tik pod gornjim delom njenega zaklopnega usnja skozi stransko špranjo.

»Miš! Miš! Miš!« so še bolj kričale deklice in skakale v zrak. Marko in dečki so se podili po razredu, da se je dvigal prah. Bil je vik in krik, da je trgalo ušesa. Miška pa je begala sem in tja, vsa majhna in vsa v strahu za svoje ubogo življenje. Čedalje bolj utrujena je bila videti.

Tedaj so se odprla vrata v razred.

Vstopil je tovariš šolski nadzornik. Začudeno in nevoljno so njegove stroge oči pogledale izza očal in ostro je povzdignil glas:

»Kaj se tu godi? Kakšen red imate tu? Kje je tovarišica učiteljica?«

Tedaj pa se je miš v hipu s svojimi poslednjimi močmi pognala po sredini razreda naravnost k nadzorniku, k odprtim vratom in bila je rešena! Pobegnila je na hodnik in skozi glavna vrata na prosto, v svobodo!

»Tovariš nadzornik, oprostite, miš imamo v razredu!« se je opravičevala učiteljica. »Vida, ti si jo prinesla s seboj! Kako da si to storila?«

»Nisem vedela,« je Vida iznova zajokala in si zakrila obraz. »Sinoči smo jo doma lovili, pa se nam je nekam skrila. In zdaj šele vem, da se je zatekla v mojo aktovko. Tam sem imela tudi kruh z marmelado ...«

»In kje je zdaj ta nesrečna miš?« je vprašal nadzornik.

»Vi ste ji odprli vrata!« so mu odvrnili dečki.

»Vi ste ji rešili življenje!« je zamrmral Marko, še vedno s palico v roki.

Zdaj se je tovariš nadzornik nasmehnil, pa tudi učiteljici so se lica razjasnila. In Vida si je obrisala solzo.

Majske uganke

1
Zastava rdeča plapolá,
ki delavci vsega svetá
na boj se zbirajo pod njo.
Kateri praznik pa je to?
(Prvi maj)

2
Z juga priletijo
brez motorjev glasnih,
nas razveselijo
s petjem v dnevih jasnih.
(Ptice selilke)

3
Sam je cvetek pisan, bel,
s cveta bo na cvet letel
in njegova nežna krila
bodo v soncu se svetila.
(Metulj)

4
Na eni nogi stoji
in roke v nebo moli,
na njih pa lučic sto
pomlad nam oznanilo bo.
(Sadno drevo)

5
Velika svetilka na stropu visi,
a le čez dan nam prijazno gori,
za noč pa svetlobe nam nič ne da,
ko najbolj bi nam potrebna bilá.
(Sonce)

6
Zadnjikrat puška sovražna je počila,
zmaga se nam je do kraja odločila,
nehala teči junakov je kri,
mir je osrečil slovenske ljudi.
(15. maj)

7
Vso zimo je trdno spala,
da bi si odpočila,
a zdaj se je prebudila,
da kruha otrokom bo dala.
(Zemlja)

8
Iz zimske hiše bo pokukala,
zaspano k soncu se zasukala,
na krilih se bo v svet spustila,
pijače se iz rož napila.
(Čebela)

9
V gozdu iz ene zelene odeje
kmalu se vrsta zvonóv nam nasmeje,
drug nad drugim se v svet ozró
in zadišijo nam presladkó.
(Smarnica)

10
Obhajal bo svojega rojstva dan
junak, ki je hodil vedno vzravnan
in se za delovno ljudstvo boril,
v bodočnost nam pota razveselil.
(25. maj)

Anja

Zgodba o junaški mucki

Ljubljana nekdaj lepa, bela
je od fašistov potemnela.

Joj, zares je to hudo,
če očeta ti zapro.

Mihec jih zato sovraži,
z mucko govori in se tolaži:

Veš, treba se bo pač boriti,
pionirček zgleden hočem biti.

Cvetje drobno vsepovsod
siplje vesna naokrog.

Pa se zasmeje prvi maj,
od sonca prejme svoj sijaj.

V dušah pa je le temno,
suženj kliče svobodo.

In le skrito se slavi
praznik delovnih ljudi.

Pa si zmisli pionir,
fašistom jo zagodem, ni hudir!

Mucka mi bo pomagala,
izpeljati nalogo bo znala.

In pentljo rdečo ji zaveže
pa jo pošlje v cestne mreže.

Tamkaj mucka se sprehaja,
fašistom s pentljo ponagaja.

Glej, fašistična zijala,
kako so pentlje se že zbala!

Nastal preplah je in nemir,
ojoj, nevarna rdeča zver!

Rezko iznenada poči,
mucka kri po travi toči.

In uboga mucka mala,
fašistov žrtev je postala.

Ko pa spet Ljubljana bela
spev svobodni je zapela,

rdeče pentlje so vezali
muckam pionirji mali.

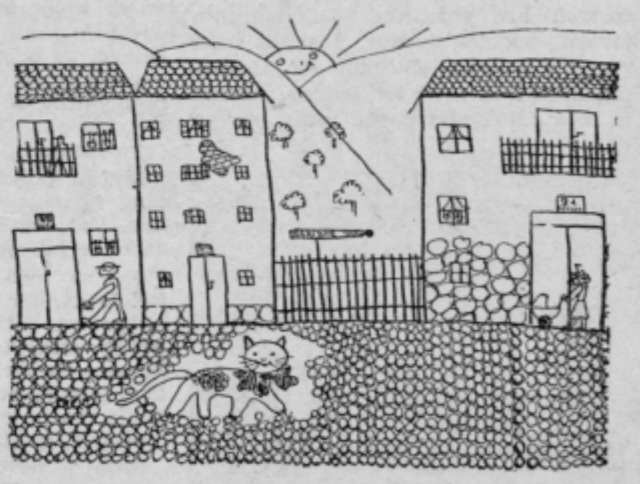

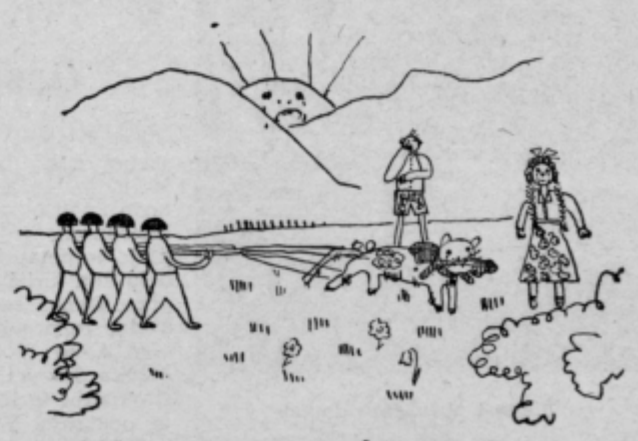

To zgodbo je ilustrirala 8 let stara *Mojca Smeh* iz Teharja, ki za uspele risbe prejme od uredništva lepo nagrado.

POVEST desetih let v

Deset let socialistične graditve

V statističnih mapah so same številke. Zbrane v kolone, s suhoparnimi pripombami ob robu vsebujejo vendar več življenja, več dogodkov kot najbolj zanimivo pisani romani. Koliko veselja, koliko ponosa, trdoživosti ter sreče je v njih in hkrati koliko zatajevanja in žrtev. Kako pestra je vrsta tisočev junakov te suhoparne »literature«. Svetli vzori, požrtvovalni, narodu vedno predani ljudje, na drugi strani spet sebičneži, pijavke in sovražniki lastnega naroda. Tisoči in tisoči živijo posamič neopazno skozi dobo, njihova imena ostajajo v matičnih knjigah, zapisnikih njihove ožje skupnosti, a vendar vsi skupaj ustvarjajo veličastno povest sodobne generacije. Statistika večji del ne pozna njihovih imen. Zgnetena so v eno samo skupno številko, vendar njihove roke, njihov razum ustvarja spomenike današnjega časa, ki bodo ostali vedno zgovorna priča žilavega ljudstva, ki je dalo vse od sebe, ki je vse žrtvovalo, ki je rastlo, gorelo in izgorevalo za svetle cilje, ki je znalo trebiti iz narodne njive plevel in živeti v sedanjosti za prihodnjost. Da, statistika je najbolj suhoparen in hkrati najbolj živ roman današnjega časa. Kdor jo bere, mu ni treba fantazirati, vsak zase, vsak po sebi čuti sočnost teh suhoparnih številk.

Grenák napoj v zmagoslavni kupici . . .

Maj 1945. Zadnji sovražni vojak je onemoglo dvignil roke pred junaki, ki so mu v štirih težkih letih trgali iz rok rodno grudo ped za pedjo. Ves narod je prevzelo nedopovedljivo veselje, ko se je zmagoslavna pesem o svobodi razvila iz gozdov v vasi in mesta. Toda v jek splošnega veselja je utonil drgetajoč jok... Skojevec Ivan Gozdnikar je v zanosnem pričakovanju osvoboditve obiskal rojstno vas. Še zadnji zahrbtni streli in Ivan je omahnil kot zadnja žrtev na trato, ki je razcvetela čakala svobode... Na Pohorju so odmevali streli, ko je ves narod že proslavljal dan zmage. Stotero mater se je

Mladinke izročajo zastavo borcem...

hrepeneče oziralo v vrste zmagovalcev. Hrepenele so in čakale. Živi borci so bili takrat najbolj bolestni statističarji, ko so prinašali vesti družinam svojih padlih tovarišev. Družine so objokovale mrtve, a v podjetjih so tovariši otožno gledali prazna mesta za stroji, kjer so najboljši nekoč delali.

Opojnost težko pričakovane svobode je kaj kmalu našla novo obliko. Ljudje so zavihali rokave. Povsod, kamorkoli je seglo oko, so bili žalostni ostanki dolge štiriletne borbe. Žalostna je bila zapuščina predaprilske Jugoslavije, še bolj žalostne so bile ruševine, toda svetla je bila zavest, da je na izmučenih tleh zrastla nova — ljudska država.

Statistika v svojih skrčenih podatkih obeležuje težka leta NOB takole:

V celjskem okraju (skupaj z mestom) je med vojno padlo v borbah 1.248 borcev. V internacijah, kot talci in kot ostale žrtve fašističnega terorja, je izgubilo življenja 1.233 ljudi v celjskem okraju. Skupaj je celjski okraj (brez priključenih občin bivšega poljčanskega okraja) dal 2.481 žrtev.

Mravlje v razdrtem mravljišču

Statistika je svoje poglavje o vojnih ranah zaključila. Kaj pomaga štetje porušenih hiš, požganih vasi, uničenih tovarn, podrtih mostov, razritih cest, raztrganih prog, uničenih šol, izropanih hlevov in kašč ter gozdov. Kramp in lopata so sedaj postali znak novega

Obnova porušenih domov

•

obdobja. Žulji in potne srage metafora pesnikov. Tik-takanje ur je štelo tisoče in tisoče prostovoljnih ur. Po popravljenih cestah so v oddaljene kraje vozili avtomobili hrano lačnim ljudem. V hiše, še brez ometa in pohištva, so se vselile družine brez strehe. Otroci so otepli s svojih oblek prah zdrobljene opeke in sedli v klopi obnovljenih šol, delavci so odložili zidarske lopatice in pognali stroje. Oči delavcev in mestnih prebivalcev so bile uprte na vas, kjer so odkupne ekipe čakale, da dozori prvo klasje na osvobojenih njivah.

Mnoga polja so bila zapuščena. Za plug so prijeli tudi delavci, da bi rodila. V hlevih je mukala mlada živina, da bi se kdo je dotaknil?

Ko so med zelenečim drevjem še štrlele kvišku ožgane strehe, je mladina po vsej državi zapela novo pesem. Brčko—Banovići, regulacija Pesnice, Šamac—Sarajevo, Nova Gorica. Mladina je prva ponesla prapor novega obdobja, ko je gradila nove proge, sušila močvirja, gradila mesta in ceste.

Sedaj je statistika pisala veselejše poglavje. Poglavje o mravljah v razdrtem mravljišču.

Skok čez desetletja

Tovarne so zapele neumorno pesem. Ljudje so pozabili kaj je oddih. Pred desetletji so stavkali za skrajšani delovni čas, sedaj pa bi radi povečali število ur dneva. Vode naših rek so se zapenile okoli gradbenih odrov, iz tal so začele rasti gigantske stavbe. Naši ljudje so se naučili zgrabiti vsako stvar pri glavi. Najprej elektrarne in težka industrija: Mariborski otok, Jablanica, Litostroj, Tovarna Lola Ribar v Železnikih, povsod na vsakem koraku gradbišča, povsod razgreta telesa mladine, vsak dan novi udarniki, vsak dan novi uspehi. Ob novih tovarnah so rastla nova naselja, nova mesta, novi ljudje.

Statistika celjske opekarne je enostavna. Ta tovarna je povprečno v enem letu proizvajala okoli tri milijone zidakov, en milijon strešnikov, 1200 ton šamotne opeke in kisline odpornih opek. Vsak posamezni kos je tovarna sproti naložila na vagone. Nikoli ni bilo dovolj opeke.

Splošno gradbeno podjetje »Beton« beleži od februarja 1946 naslednje delovne uspehe. Postavilo je 21 samostojnih industrijskih zgradb za proizvodnjo, 16 industrijskih pomožnih zgradb, 8 večjih skladišč, 4 velike delavnice, 2 tovarniška dimnika, 3 nove ceste v dolžini 12 km in 4 rekonstrukcije cest z asfaltno površino, 4 železobetonske mostove, 3 km železnice, 1 veliko regulacijo v Štorah, 8 trafopostaj, veliko trafopostajo v Selcah, 5 vodovodnih rezervoarjev, 5 samostojnih žerjavnih prog, 4 velike hleve za kmetijska gospodarstva, 53 stanovanjskih blokov s 336 stanovanji, 2 šoli, 4 šole z internati, 4 upravna poslopja, 2 poslopji s sanitarnimi napravami in kopalnico, 1 zdravstveni dom in celo vrsto adaptacij stanovanjskih in industrijskih zgradb. Poleg tega je podjetje »Beton« postavilo novo Celjsko gledališče, uredilo veterinarsko postajo. Med velika dela spada gradnja elektro-plavža v Štorah, hala livarne v Štorah, toplinica stekla v Rog. Slatini, dalje vsi objekti Tovarne organskih barvil v Celju, hala za fini cink v celjski Cinkarni, celotne čistilne naprave za žveplene pline v Cinkarni itd. Podjetje trenutno gradi: 2 stanovanjska bloka, stavbo za strojno finomehaniko, cesto pri Vranskem, sinter naprave v Železarni Štore, poleg tega še regulira Savinjo in gradi vrsto drugih stanovanjskih in industrijskih stavb.

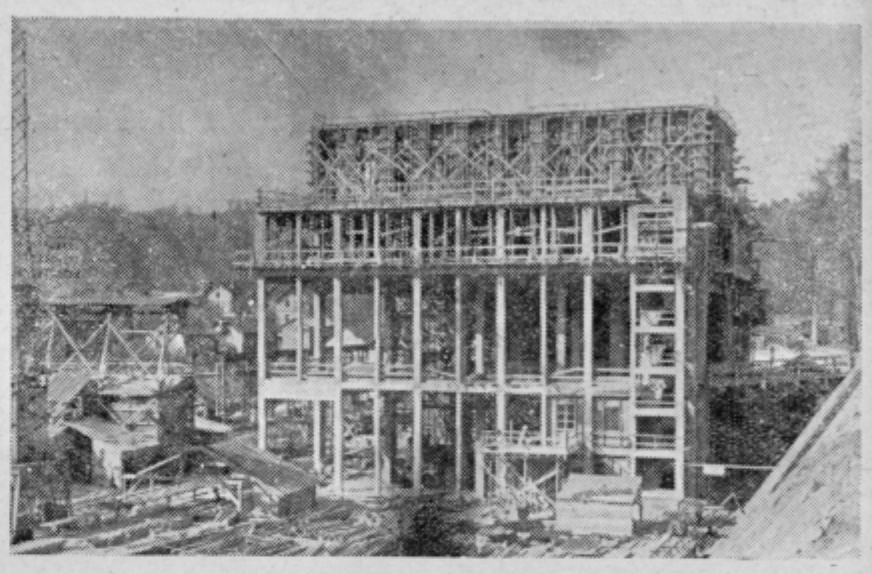

Elektroplavž v Štorah med gradnjo

To je gradbena dejavnost sicer največjega, a vendar ne edinega gradbenega podjetja v našem okraju. Statistika govori nov jezik. Jezik, ki zveni nekam fantastično. Naši ljudje so pognali čas, da teče hitreje.

Pridne roke delajo čudeže

Zunaj meja Jugoslavije je vedno več začudenih obrazov. Tuje, v desetletjih preizkušene tovarne, so držale v svojih seznamih tržišč Jugoslavijo v rubrikah z naslovom; odjemalci. Toda naenkrat so iz Jugoslavije izostala naročila, njihovi agenti pa so sporočali, da ta država sama prodaja iste izdelke na svetovnem tržišču. Nekoč so v Jugoslaviji prodajali tuji potniki celo šivanke, danes pa prodaja Jugoslavija zunaj celotne industrijske naprave, turbine, stroje itd. Nekatere tovarne so proizvodnjo podvojile, potrojile ali celo podesetorile. Iz dneva v dan je na tržišču vedno več izdelkov domače proizvodnje nad kakršnimi smo nekoč zmajevali z glavami, češ kako razvite so države, ki take stvari proizvajajo. Tudi zunaj naših meja je vedno več industrijskih proizvodov z napisom »Made in Jugoslavija«. Tovarna emajlirane posode nima več konkurence v svetu. Izdelki celjske Cinkarne so povsod iskani. Blago tekstilnih tovarn kupujejo Arabke, Egipčanke, Etiopijke, Turkinje itd. Kovano orodje Tovarne v Žrečah uporabljajo v Latinski Ameriki in še v mnogih drugih državah. Stotine angleških stanovanj je opremljeno z izdelki Tovarne pohištva v Celju. Lesna galanterija iz Rimskih Toplic gre skoraj vsa čez meje. Povsod so čislani izdelki Steklarne v Rog. Slatini. Za celjske tehtnice se zanima ves Bližnji vzhod. Bogati okraski v ušesih in na prsih tujih dam so izdelki Celjske zlatarne, kakor tudi jedilni pribor v najrazkošnejših jedilnicah. Savinjski hmelj, štajerska vina, najrazličnejši kmetijski pridelki so v inozemstvu hitro prodano trgovsko blago.

Nova tovarna organskih barvil v Celju

Vse to v kratkih desetih letih. Naši delovni ljudje so vrnili zasmehovanje in dvome, češ nikoli ne bomo dosegli naših načrtov, z dejanji.

Ves svet danes pozna naš razvoj, pozna voljo naših narodov — zato nas občuduje.

V okraju sveti nad 2 tretjini prebivalcev z električno lučjo

Pred vojno je elektrike zmanjkalo čim je človek zapustil območje mesta. Tudi v mestih samih ponekod ni bilo elektrike. Podeželje, zlasti pa odročni kraji so o svetli luči, ki prihaja po žici, samo sanjali. Mnogi ljudje niti vedeli niso, da je kaka luč lahko še svetlejša od petrolejke.

Pojdimo danes v obsotelsko dolino, pojdimo v zakotne vasi kozjanskega, povzpnimo se na pobočje Pohorja, obiščimo drameljske vasi, povsod sveti električna luč, povsod poganja električni tok stroje, povsod slišite igrati radio. Nov čas je tem ljudem dejansko prinesel svetlejši čas, ki ga simbolično predstavlja električna luč.

Po stanju 31. decembra 1945 je bilo v celjskem okraju elektrificiranih 8.037 zgradb. Od leta 1945 pa do leta 1953 je bilo na novo elektrificiranih 5.694 zgradb. Po stanju 31. marca 1953 je bilo od skupnega števila 39.944 gospodinjstev preskrbljenih z električnim tokom 24.125 gospodinjstev. V letu 1954 je bilo priključenih na električno omrežje okoli 700 zgradb, v katerih živi 1.107 družin.

Gospodarji tovarn odločajo o vsem

Nekoč je bil preprost delavec, ki je skrbel kako bo za silo zvozil skozi življenje, da ne bo brez službe in da bodo imeli otroci kaj jesti. Bil je revolucionaren, sodeloval pri vsaki akciji, ki jo je delavski razred vodil. Njegova delavska knjižica je imela polno črnih pik. Danes sedi na sejah delavskega sveta, razpravlja o proizvodnji, predlaga kako bi izboljšali delo, zahteva zaščito delovnih mest, soodloča pri sestavljanju tarifnega pravilnika, potrjuje, odobrava in zavrača pedloge o kakršnih je pred vojno sklepal le generalni direktor tega podjetja. Včasih je vedel samo za svoje delovno mesto, danes pozna vso tovarno, vse proizvode, vsak stroj. Izven tovarne sodeluje v upravljanju socialnega zavarovanja, a kot odbornik svoje občine odloča o gospodarstvu v občini, o proračunu in o vsem kar se v njegovem kraju dogaja. On je samo eden izmed tisočih, ki vsak dan, sleherno uro razmišljajo o napredku svoje ožje in širše domovine.

Statistika pove o razvoju družbenega samoupravljanja naslednje:

V letu 1954 je v celjskem okraju v 84 podjetjih izvoljenih 1.779 članov delavskih svetov. V teh delavskih svetih je udeleženih tudi 261 žena.

V lanskem letu so bili izvoljeni upravni odbori, in sicer v 166 podjetjih. Skupno je bilo izvoljenih 816 članov upravnih odborov, med njimi 149 žena.

Delavski svet zaseda...

statistični mapi

Novi ljudje - nov duh - nova kultura

Teh nekaj vrst suhih statističnih besed in številk pomeni v življenju velike spremembe pri naših ljudeh. Tudi oko lahko na vsakem koraku zasledi svetle spomenike, ki jih statistika na kratko zabeleži v številkah.

Novi prosvetni domovi so zrastli v Štorah, Vitanju in Celju. Nove šole obiskujejo otroci v Kalobju, Resniku, Jurkloštru, Planini, na Bohorju, v Dobrinju in Sv. Jederti. Poleg teh novih šol je bila vrsta drugih obnovljena. V

Dekleta na gospodinjskem tečaju

okraju je danes skupaj 114 šol. V Celju sta dve popolni gimnaziji, ekonomska sred. šola, učiteljišče, medicinska šola. V okraju je 14 nižjih gimnazij, 8 vajenskih šol, 2 strokovni šoli in 22 kmetijskih šol. Nov duh, nov tempo življenja, nagel razvoj gospodarstva zahteva ljudi z znanjem. Stotine odraslih ljudi, ki bi morali pravzaprav že misliti na pokoj, danes redno obiskuje večerne tečaje, polaga izpite, posluša predavanja na ljudskih univerzah. Ljudje čez dan delajo, zvečer obsedijo s knjigami v

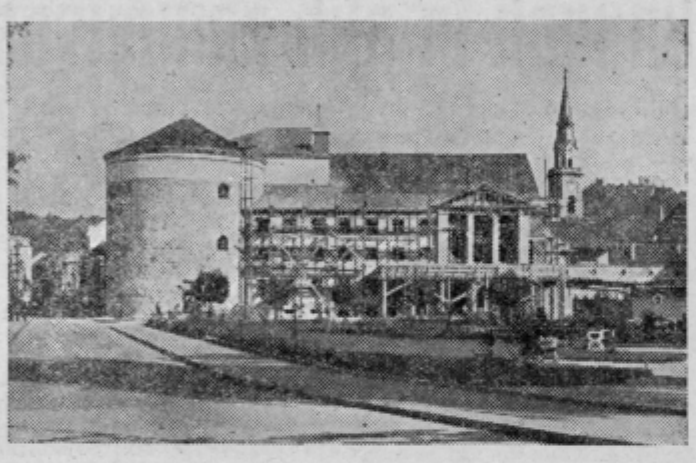

Celjsko mestno gledališče med gradnjo

rokah. Ljudje pozabljajo na prosti čas, pozabljajo, da je življenje pravzaprav kratko, doprinesti hočejo vse, kar so zamudili, doseči vse, kakor da bi živeli v najugodnejših pogojih. Delavnik je raztegljiv. Delati se da tudi ob nedeljah in ponoči. Iz tovarn odide kdaj pa kdaj mlad delavec in se vrne kot tehnik, kot inženir. V letu 1954 je celjski okraj izplačal 5 milijonov in 71 tisoč dinarjev štipendij. Letos je ta številka zrastla na 9 milijonov in pol. Poleg tega je bilo lani razdeljenih 6 milijonov in 700 tisoč dinarjev štipendij za partizanske otroke, letos pa bo ta številka znašala 10 milijonov.

Delavci so začutili potrebo po duševnem življenju. Gostilna se je morala umakniti v ozadje. Delovni ljudje hodijo v gledališča, sami igrajo v dramskih odsekih, obiskujejo kino, hodijo na izlete itd.

Pustimo spet pripovedovati statističarja.

Na področju okraja Celje obstoja: 95 osnovnih šol in 2 šoli za defektne otroke, ki jih obiskuje skupno 16.725 otrok, in sicer 8600 moškega in 8125 ženskega spola; dalje 14 nižjih gimnazij, 2 popolni gimnaziji, ki jih obiskuje 5937 dijakov, od tega 2818 moških in 3119 žensk; 15 nižjih strokovnih šol, od tega 10 vajenskih, 3 industrijske in 2 ostali; obiskuje jih 1168 učencev; dalje 2 srednji strokovni šoli, 1 učiteljišče, 1 glasbena šola ter 2 šoli za odrasle, in sicer mojstrska vrtnarska šola Medlog in gospodinjska šola Šentjur.

V okraju Celje deluje: 20 kinematografov, od tega en letni kino, katerih kapaciteta je 5677 sedežev in 1000 sedežev v letnem kinu. V letu 1954 je bilo 4654 predstav, ki jih je obiskalo 899.660 ljudi. Povprečno si je lani vsak prebivalec ogledal 6 kino predstav.

V okraju je v lanskem letu delovalo 68 knjižnic, ki so razpolagale s 56.572 knjigami. V lanskem letu je bilo iz teh knjižnic prebranih okrog 98.213 knjig.

V lanskem letu je v okraju Celje delovalo: 32 kulturno-umetniških društev, 12 delavsko prosvetnih društev »Svoboda«, 19 izobraževalno-umetniških društev, 12 ljudsko prosvetnih aktivov in ostalih samostojnih skupin. — Skupno torej 75. V vseh teh društvih in skupinah je delovalo 7092 članov, od tega 4041 aktivnih. — Od skupnega števila članov je delovalo v društvih 3031 žensk, od tega 1639 aktivno. Vsa ta društva so v lanskem letu izvedla 867 samostojnih prireditev.

V športnih društvih je lani sodelovalo 9780 članov, od tega 8053 aktivnih, in sicer 5881 moških in 2172 žensk. Največ aktivnih članov sodeluje v Planinskih društvih, Strelskih družinah in TVD »Partizan«.

Na svoji zemlji popoln gospodar

Niso se še razgubili odmevi strelov minule vojske, ko je Ljudska skupščina že izglasovala zakon o agrarni reformi. Zemljo so dobili tisti ki jo obdelujejo. Vendar zaostalo gospodarstvo zlasti pa kmetijstvo je moralo poiskati nove oblike, da bi se ta panoga gospodarstva hitreje razvijala. Ni bilo lahko v državi zaostalega kmetijstva vpeljati novo obliko, ki bo uspešnejša in hkrati tudi socialnejša. Poleg zaostalosti je tem ciljem zaviralo razvoj tudi mišljenje in kulturno gospodarska zaostalost na vasi sploh. To so bili težki trenutki, ko včasih prebivalstvo vasi ni moglo in vsled zapeljanosti ni hotelo razumeti težnje vodilnih ljudi, ki so hoteli kmetijsko gospodarstvo dvigniti. Toda kljub temu, da je bilo zares težko so v okraju nenehno vznikale nove in nove kmetijske zadruge in s svojim vzornim gospodarstvom izpodbijale tla zaostalosti. Danes je v okraju 69 kmetijskih zadrug in 17 kmetijskih gospodarstev. V Žalcu je zrastel institut za hmeljarstvo, po okraju je polno veterinarskih, osemenjevalnih ter kmetijsko pospeševalnih postaj. Strojni odseki, semenska služba, drevesnice, preizkušnje površine, vse to je bilo v predaprilski Jugoslaviji neznano. Toda pustimo govoriti statistiko.

Hmeljski nasadi v Savinjski dolini

Ob koncu leta 1954 je bilo v celjskem okraju 68 splošnih kmetijskih zadrug, v katerih je bilo včlanjenih 13 200 zadružnikov. V okviru teh zadrug je v lanskem letu delovalo 30 strojnih, 15 živinorejskih, 21 sadjarsko-vinarskih in 11 hmeljarskih odsekov. V začetku leta 1955 je bilo osnovanih mnogo novih odsekov, ki že delujejo.

Povest nima konca in vendar končamo v začetku

Revne so te vrstice, revne in prekratke. Moral bi napisati knjigo samih suhih statističnih podatkov, če bi hotel vsaj približno opisati vse kar se je v desetih letih svobodnega življenja ustvarilo. Koliko je tu uspehov posameznikov, koliko uspehov kolektivov koliko prizadevnosti društev, organizacij in združenj. Mladinski domovi, počitniške kolonije, stadioni, telovadnice, kopalni bazeni, društveni prostori, nove turistične postojanke in tako dalje in tako dalje.

Deset let je kratek čas. V desetih letih ljudje včasih ne storijo niti toliko, da bi bilo vredno zapisati. Toda naši ljudje niso držali križem rok, Storili so več, kot so kje drugje storili v desetletjih. In če človek preskakuje desetletja, če ustvari več kot je katera koli generacija poprej, potem je to čas, ki je zahteval od ljudi desetkrat več naporov, veliko samozatajevanja, veliko žrtev. Življenje, ki mu je težko najti dosti veselih trenutkov, je bilo življenje naših delovnih ljudi. In kljub temu, da je naša doba bila tako težka, da smo pozabljali na zabavo, užitke in samega sebe, kljub temu je to življenje na svoj način lepše, kot katerokoli drugo. V nas je zavest, da smo storili veliko, da smo storili vse za našo boljšo bodočnost, za našo neodvisnost, za našo lastno srečo, še posebej pa za srečo bodočih pokolenj.

O knjigah in njih zanimivostih

Odkar je Gutenberg (1430) izumil tiskarstvo, je izšlo že na milijone knjig. Ni čuda, ako je med njimi mnogo posebnosti. Hugbald, opat samostana Saint Quant je leta 928 izdal knjigo, v kateri poveličuje v 130 stihih plešce. Vsaka beseda v tem slavospevu se začenja s črko »c«. To knjigo je podaril cesarju Karlu Plešastemu. Nemški zdravnik Frey je leta 1621 spisal knjigo v latinskem jeziku na čast vojvodi Gastonu Orleanskemu; vsaka beseda v tej knjigi se začenja s črko »g«. V romanu »Dvojčka« pisatelja dr. Ritterja ni črke »r«.

Najmanjša knjiga na svetu je 4 mm dolga in 3 in pol milimetra široka. Pisana je na 27 straneh najfinejšega papirja in to v enem izvodu. Kitajski pisatelj te knjige Lo Huang Čung opisuje v njej življenje mongolskega cesarja Hubilaia Hana. Čitati jo je mogoče le z izredno dobrim povečalnikom; šteje 3647 črk. Neki ameriški nabiralec »pritlikavih« knjig ima v svoji zbirki 8 mm dolgo ter 3 mm debelo knjigo, zbirko pesmi »Rubayat« perzijskega pesnika Omar ibn Chaijam-a (1034 do 1123). Ta zbirka vsebuje na 48 straneh sto pesmi.

Pravi knjižni orjak pa je »Thesaurus« kitajskega cesarja Yung-loh-a iz rodovine Mingov. (Ta vladarska rodovina je vladala od leta 1368 do 1644.) Ta knjižni velikan obsega 22.937 zvezkov in je nekaka enciklopedija, t. j. zbirka raznih ved in naukov. Leta 1630 so samostanci-bolandisti v Bruslju pričeli zbirati, urejati in pisati zgodovino svetnikov. Prva knjiga te zbirke »Acta sanctorum« je izšla leta 1643 v latinskem jeziku. Izšlo je že 63 knjig, v katerih je popisano življenje in trpljenje svetnikov do koledarskega datuma 11. november. Za vsako knjigo rabijo bolandisti približno 8 let. Preračunajoč koledarske dneve do konca leta z dosedanjimi izvodi izdanih knjig bi ta zbirka bila končana leta 2140. Sestava te zbirke bi torej trajala pol tisočletja.

Bilo je nekoč. Severno od izliva reke Themse, v bližini vežbališča angleške mornarice, so našli ribiči v vodi zaboj. V veselem pričakovanju odprejo zaboj, a so ga takoj razočarani zavrgli, ker v zabojih niso našli zaželenega bogastva, našli so le zavitek knjig. Neki londonski knjigar je o tej zadevi zvedel, pohitel do izliva, našel zaboj in v veselem presenečenju našel v njem prvo in popolno izdajo vseh del enega največjih angleških pisateljev Walterja Scotta.

Že v teh nekaj primerih knjižne zanimivosti pride človek nehote na pomislek, da so bili pisatelji, pesniki in njih sodelavci takih knjig nekako duševno ločeni od vsega ostalega sveta. Pa imamo na primer v Angliji, rekel bi, čudaka v osebi Thomas Cosley v Birminghamu. Študiral je ljudi in si sčasoma nabral preko 10.000 najbolj dolgočasnih knjig na svetu. Pri presojanju vsebinske vrednosti teh knjig se je ravnal po lastnem mnenju in po mnenju svojega tajnika, kateremu je vse zaupal in tudi vse verjel. Slavni matematik, zdravnik in filozof Cardano (1501—1576) je stalno nosil s seboj in uporabljal kot izvrstno in takoj učinkujoče uspavalno sredstvo nad vse dolgočasno knjigo »Sen Polifila«, ki jo je spisal Francesco Colonna in je izšla leta 1499 v Benetkah.

Knjig pa ne poznamo samo po velikosti, obsežnosti, obliki, marveč — kar je glavno — po jedru, po vsebini. Mislim, da med vsebinsko zanimive knjige spada knjiga nemškega pisatelja Reinharda, ki nosi naslov »Raziskovanje vprašanja ali sta Adam in Eva imela popek«. Knjiga je izšla leta 1752 v Hamburgu. Svetovno literaturo je vsekakor obogatil francoski pisatelj Peres s svojo knjigo »Zakaj ni Napoleon nikdar živel — ali Velika zmota, vir neštetih zmot v zgodovini 19. stoletja«. Knjiga je izšla leta 1837, torej 16 let po Napoleonovi smrti. Po knjigi je bilo toliko povpraševanje, da je doživela dve izdaji. Pisatelj prepričevalno dokazuje, da je Napoleon le bajeslovna oseba.

Med tolikimi knjigami so tudi take, ob katerih se človek nehote zgrozi. V Leydnu na Holandskem ima zbiralec Willem v svoji zbirki knjigo balad »Bloddy Ketle«, ki ni bila tiskana s črnilom, temveč s človeško krvjo. Ta knjiga balad je izšla leta 1740. Neki angleški borzni mešetar hrani izdajo perzijskih »Slavčjih knjig«, vezano v zamorsko kožo. Pariški muzej pa hrani izvod francoske vstaje strašnega leta 1793. Platnice te knjige so napravljene iz kože obglavljencev — žrtev giljotine.

Med najslavnejše knjige na svetu štejejo knjigo, ki jo je spisal leta 1585 Flamec Stevin Simon; knjiga nosi naslov »The Thiende« (Deseti) in v njej na 36 straneh razlaga svoj izum: desetinski ulomek. In še imamo knjižnih zanimivosti! Prozorne in zaužitne knjige! Prozorne knjige se tiskajo na prozornih listih, tankih 1/100 mm. Posamezni listi nosijo slike delov kakega predmeta od zadnje strani do popolne dovršitve. Če se knjiga s prozornimi listi zaklopi, upodablja vrhni pogled ves predmet, pri preobračanju listov se pa opažajo posamezni sestavni deli omenjenega predmeta. Zaužitne knjige so si izmislili Amerikanci. To svojo novost izkoriščajo z namenom dvigniti knjižno kupčijo. Platnice novim romanom napravljajo iz užitne tvarine. Bralec »požre« najprej vsebino knjige (t. j. prečita knjigo), nato se loti še platnic, ki so zelo sladke in so posebno priljubljene pri bralkah.

Preidimo še malo do najbolj čitanih knjig svetovne literature. Ne mislim tu omenjati ne sv. pisma, ne korana, ne kitajske knjige J. Ging, ki vsebuje vso versko modrost Daljnega vzhoda. To so verske knjige in kot take so najbolj razširjene. Sijajen uspeh in svetovno se je proglasil s svojim romanom »Robinson Crusoe« angleški pisatelj Daniel Defoe, ko je leta 1719 izšla ta njegova knjiga-roman. Preveden je skoraj v vse jezike, izdaj je doživel nešteto, samo prvi nemški prevod je dosegel l. 1720,

(Nadaljevanje na 16. strani)

Gospodarska podjetja Velenje

ČESTITAJO K DELAVSKEMU PRAZNIKU 1. MAJU IN 10. OBLETNICI OSVOBODITVE, VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM TER DELOVNIM LJUDEM Z ŽELJO NADALJNJIH USPEHOV PRI GRADITVI SOCIALIZMA

KOLEKTIV

ELEKTRARNE VELENJE

ČESTITA VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU JUGOSLAVIJE K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU IN 10. OBLETNICI OSVOBODITVE

VELENJSKI RUDNIK ustvarja NOVO VELENJE

Tujec, ki je pred nekaj leti obiskal Velenje, ga pri sedanjem obisku ne bi spoznal. V neki simpatiji sta se združila prijeten letoviščarski kraj in črni revir. Pogled z višje točke ti kar hitro objame prve novosti: krasno Velenjsko jezero, pravljične weekend hišice, letni kino, lepi stanovanjski bloki — in povsod povsod nove gradnje. V mrzličnem delovnem zanosu utriplje življenje na

vseh koncih in krajih. Povsod čutiš nadih »borbe za življenjski prostor«. Pod to borbo, globoko v zemlji pa utriplje skoro da s prehitrim pulzom srce Velenja — rudnik. Stanovanjski bloki ne morejo rasti vzporedno s potrebami, ko industrija raste in dosegajo rudarji skoro že fantastične uspehe. Če primerjamo samo zmogljivost zadnjih treh let, vidimo ogromen porast proizvodnje.

Rudnik Velenje je imel v letu 1953 z zmogljivostjo starega izvoznega jaška 540.000 ton. V letu 1954 je letna proizvodnja narasla na 884.000 ton, v letošnjem letu pa že na 1 milijon in 50.000 ton. Do konca t. l. pa bi se morala letna proizvodnja dvigniti na 1 milijon 500 000 ton (ali 5000 ton dnevno), če bi hoteli zagotoviti gorivo vsem potrošnikom. (Pozabiti ne smemo, da bo v doglednem času pričela v Šoštanju obratovati termoelektrarna, ki bo porabila letno 500.000 ton lignita.) Velenjski rudarji upajo, da bodo tudi to proizvodnjo dosegli. Seveda pa so njihova upanja povezana s premnogimi »če« ... Za dosego takšne zmogljivosti bo treba povečati izvoz novega jaška, separacije, povečati učinek odkopavanja in prevoza v jami, predvsem pa zgraditi objekte za družbeni standard.

Način dela v proizvodnji velenjskega premoga se je v zadnjih dveh letih znatno spremenil, kar je imelo za posledico: manj truda, manj delavcev, več premoga ... Nova, tako imenovana širokočelna odkopna metoda, katere bistvo je v tem, da imajo koncentrirana delovišča, ima dosti manj priprav in vzdrževanja, kar napram staremu, ročnemu načinu znatno vpliva na proizvodne stroške. Ta nov način dela je povsem uspel in zahteva od rudarja manj fizičnih moči ter več umske sposobnosti.

Perspektivni plan rudnika Velenje predvideva za nadaljnjih 10 let vsako leto povečanje proizvodnje tako, da bodo od sedanje povprečne dnevne proizvodnje 3.300 ton dvignili v letu 1964 na 10.000 ton dnevno. Seveda bo pa še za izgradnjo investicijskih objektov, ki naj zagotovijo predvideno proizvodnjo, potrebno še ogromno dela in sredstev. Njihova sedanja odkopna polja niso sposobna dati tako visoke proizvodnje, zato bo potrebno odpiranje novega odkopnega polja, ki se bo razvijalo zahodno od novega jaška. Vporedno z odpiranjem jame za tako visoko proizvodnjo pa bo potrebno urediti tudi izvozne naprave, ker dosedanje ne bodo prenesle predvidene zmogljivosti. Zato pa bodo morali izvoz na novem jašku preurediti tako, da se bo izvažalo s skipi in koši. Potrebna pa bo tudi še izgradnja novega jaška za zračenje zahodnega polja in izvoz premoga s skipi.

Velenjski rudnik ima v načrtu tudi sušenje svojega premoga, da bo imel večjo kalorično vrednost. S tem pa bo izdatno razbremenjena tudi železnica, ko bo suhi premog izgubil najmanj eno tretjino svoje teže. In če bodo sredstva dopuščala, bodo imeli v Velenju tudi lastno plinarno in bodo premog izvažali kot plin. Kot predvidevajo, bo ta plin celo cenejši od premoga. Pepel, ki bo ostal pri oplinjenju pa bodo zopet koristno uporabili za opeko, ki jo bodo stanovanjski bloki tako potrebovali.

Uvodno smo dejali, da velenjski rudnik ustvarja novo Velenje. Skoro bi človek dobesedno razumel te besede, kajti povsod v Velenju, kjer se kaj dela in ustvarja, so poleg velenjski rudarji. Pri jezeru je delalo staro in mlado, včasih tudi po 300 rudarjev, pri gradnji weekend hišic so sodelovali s prostovoljnim delom, pri stadionu, pri gradnji nove šole so vsa težja zemeljska dela udarniško naredili in so imeli tu celo svojo brigado z dvema izmenama. Skratka: velenjski rudar je v jami in zunaj jame prvi pri vsakem delu.

Delavsko samoupravljanje je v velenjskem rudniku doseglo svoj pravi smisel in namen. Upravni odbor je polagal največ pozornosti proizvodnji in družbenemu standardu — človeku. Iz burnih, »knapovsko« odkritosrčnih razprav (13 sej je bilo v preteklem letu) so vedno izluščili najboljše predloge. Člani delavskega sveta pa so svoje predloge prilagojevali tako, da je imela od njih koristi tudi skupnost. V letošnji zimi smo zlasti v Celju občutili pomanjkanje premoga, ker je pravzaprav le velenjski rudnik izpolnil svoje obveznosti. In da nismo preveč zmrzovali in da tudi naša industrija ni trpela, se imamo zahvaliti samo energični volji članov delavskega sveta v rudniku.

Na svojih sejah pa so večkrat sklepali tudi o pocenitvi premoga. Uspelo jim je prvič znižati ceno premogu za 7 %, drugič pa za 5 %. Da so pa to lahko dosegli, so poiskali in pretipali vse možnosti za zmanjšanje proizvodnih stroškov in za povečanje proizvodnosti.

RUDAR KLANČNIK DOMINIK HOČE KLJUB BOLEZNI ŠE V JAMO

Pred nekaj leti sem obiskala rudnik Velenje in ob tej priliki so me povabili tudi v jamo. Osemurno nočno izmeno sem prebila pod zemljo. Od tega časa dalje znam pravilno ceniti vsakega rudarja in slednjo kepo premoga, ki

ga pozimi vržem v peč, primem s posebnim spoštovanjem.

Takrat smo še posebno glasno proslavljali udarnike in v velenjskem rudniku je po pisarnah in v rovih častno zvenelo ime devetkratnega udarnika **Dominika Klančnika**. Bil je to njihov najboljši rudar.

Tako sem tudi to pot, ko sem obiskala velenjski rudnik, prvo vprašala po njihovem najboljšem rudarju. Pa so mi v pisarni dejali: pravzaprav je danes pri nas težko govoriti o najboljšem rudarju — govorimo lahko le o najboljših skupinah. Seveda je pod zemljo precej »gadov«, ki s svojo močjo in spretnostjo izstopajo — toda lavorika ovije celotno skupino. Pa tudi novi način dela zahteva koncentracijo celotnih skupin in »zabušant« bi kar sam od sebe izpadel.

Potem pa sem vprašala po nekdanjem »gadu«, Dominiku Klančniku, katerega ime mi je slučajno ostalo v spominu. Povedali so mi, da je že dalj časa bolan in se boje, da njegove marljive, izdelane roke ne bodo mogle več bogatiti proizvodnje moderniziranega velenjskega rudnika. Rudnik mu še danes daje vse priznanje, naklonjen mu je v bolezni in upošteva, da je Dominik vse svoje moči, pa tudi zdravje, pustil v jami. Uprava se je takoj strinjala, da se ga v časopisu znova spomnimo z nekaj besedami, ki naj mu bodo uteha v bolezni, predvsem pa, da bo bolni rudar vedel, da nismo in ne bomo pozabili nanj.

Dominika Klančnika sem obiskala na domu. Pravzaprav mu ni bilo videti, da bi ga zahrbtna tuberkuloza preveč zdelala — sicer pa je danes že prebolevnik in spet upa, da bo v kratkem lahko prijel za delo. Nekoliko utrujen pa se mi je le zdel, ko je začel pripovedovati o svojem življenju.

Že kot 16-letni deček je Dominik delal v jami velenjskega rudnika. Potem je preživel razne redukcije in se zaposlil nekaj časa v Srbiji (tudi rudar), leta 1938 pa se je spet vrnil v Velenje in ostal temu rudniku zvest do svoje bolezni. Delal je pri odkopih in to pri stalni temperaturi nad 30 stopinj. »Po trikrat na dan smo si ožemali hlače, ki so bile od znoja premočene, kot bi jih namočil v vodo,« je odgrinjal spomine. Od tu je odšel v rov. Leta 1947 je prvikrat postal udarnik in začel dobivati priznanje za priznanjem. Devetkrat zaporedoma je po tri mesece presegal normo za 25 % in si tako zaslužil naslov devetkratnega udarnika, medtem ko je imel že vse pogoje za 10-kratno udarništvo. Dobil je priznanje v obliki diplome od Centralne uprave zveze del. in namešč. rudarske industrije Jugoslavije, drugo pohvalno pismo je prejel od Tajništva uprave zveze rudarske industrije Slovenije, tretje priznanje pa je bilo, ko je od Prezidija narodne skupščine prejel odlikovanje — orden dela II. stopnje.

Dominik Klančnik pa ni bil samo izboren rudar, temveč se je tudi poprijel vsakršnega dela za napredek rudnika. Kot pravičnega in preudarnega človeka je sindikat velenjskih rudarjev izbral za svojega predsednika in je tri leta imel to funkcijo. Prvo leto, ko je delavstvo prevzelo v roke upravljanje rudnika, je bil izvoljen tudi za predsednika delavskega sveta. Lansko leto pa je moral odložiti vse funkcije, ko ga je bolezen prikovala na bolniško posteljo. Podvrgel se je težki operaciji pljuč in danes že kot prebolevnik čaka ponovne zaposlitve.

»Niti pomisliti ne smem — je dejal ob slovesu — da ne bi več mogel delati v jami. Rad bi še skupnosti koristil in ne samo prejemal od nje«. Za »srečno« mi je pri vratih ušla glasna misel: ti devetkratni udarnik si skupnosti že dovolj koristil in zdaj je na njej, da ti vrača tvoj trud ...

Tkalka Angela Kranjc dosega LEPE USPEHE v PROIZVODNJI

Vsa mladostna in nasmejana je tkalka Angela Kranjc stopila v pisarno ravnatelja tovarne »Juteks« v Žalcu. Če bi jo klicali od strojev, gotovo ne bi bila tako dobre volje, ker se pri delu ne pusti rada motiti, da njena norma ne bi trpela. Bila pa je slu-

čajno v tovarni, ker so imeli člani delavskega sveta posvetovanje zaradi tarifnega pravilnika. Angela pa je celo predsednica upravnega odbora in zato ni smela manjkati. V pisarni Juteksa so me že predhodno obvestili, da je ona ena najboljših delavk v tovarni ter da je tudi izven svojega dela vedno pripravljena prijeti za vsako delo, kadar gre za odpravo napak in izboljšanje dela v kolektivu. Član delavskega sveta je že tri leta in prav gotovo se je tudi dobro obnesla, da jo je kolektiv lansko leto izvolil za predsednico upravnega odbora.

»Premlada sem še — mi je dejala — in zdi se mi, da mi ne pristoja taka funkcija. Toda, ker so me že izvolili, sem se pač morala vdati in zdaj pomagam, kolikor pač morem. Saj me nimajo radi, verjemite mi, ker jaz pač povem vsakomur odkrito v obraz, kar mu gre. Pa tudi na naših sestankih delavskega sveta je včasih vse pretiho. Jaz pa le stegnem jezik in izzovem k debati. Le na ta način se mi zdi, se razvname razprava, ko razkrinkavamo, bičamo, primerjamo in sproti energično odpravljamo napake. Seveda pa tudi s pohvalami ne skoparimo, kadar so na mestu. Značaj našega dela v tkalnici zahteva dostikrat napeto prisebnost. Ženske pa le težko molčimo in izrabimo vsako najmanjšo priliko, da si izpovemo, kar nas žuli. Večkrat se za stroji rode prav umestne kritike in najrazličnejši predlogi. Ko imam dovolj polna ušesa prenesem take kritike na delavski svet in skupno presodimo položaj.«

Tovarišica Kranjčeva mi je še tožila o svojem trdem življenju, o nevzdržnih prilikah v svoji tesni sobici brez kurjave — in pri vsem tem sem se ji še bolj čudila, da tako vztrajno in vzorno opravlja svoje delo pri strojih, kjer dnevno presega normo, zraven pa žrtvuje še toliko svojega prostega časa za uspehe celotnega kolektiva.

O knjigah in njih zanimivostih

(Nadaljevanje s 15. strani)

torej v enem samem letu pet izdaj. »Robinsona« poznamo menda vsi.

Ameriška pisateljica Beecker-Stowe je priobčevala v listu »National Era« svoj roman »Stric Tomova koča«, ki je leta 1852 izšel kot knjiga. Izdaja je sledila za izdajo in vsaka je bila takoj razprodana. Ta roman je preveden v vse živeče jezike in povsod je doživel velik uspeh. Roman popisuje bedo in trpljenje zamorskih sužnjev. Pesniško-slovniška vrednost tega romana ni ravno na vrhuncu, toda roman je pisan z občutkom. Španec Cervantes je zaslovel s svojim »Don Kihotom«, ki je menda vsakemu povprečnemu Slovencu dobro znan. S tem romanom je Cervantes postal ustvaritelj modernega romana. Dva dela sta izšla, leta 1605 in 1615. Od tedaj je doživel ta roman samo na Španskem 500 izdaj. Ta roman je izšel tudi v klasičnem latinskem jeziku.

Z znamenito zbirko orientalskih bajk v knjigi »Tisoč in ena noč« je dobila orientalska fantazija svoje zadoščenje. Največje čudo med knjigami je knjiga, oziroma knjige iz najnovejše dobe, ki jim je glavni junak »Tarzan«. Pisatelj knjige je Amerikanec Edgar Burroughs. Že prve knjige (1913) so bile razprodane (v poldrugem letu trije milijoni izvodov v 22 jezikih). Po glavnem junaku Tarzanu sta dobili dve mesti ime »Tarsana«. V amerikanskem merilu je Tarzan dandanes neki srečonosnež in po njem se imenujejo posebne vrste kruh, kave, plavalnih oblek, gumbov itd. Tarzan, katerega je usoda še kot dojenčka vrgla med pragozdne opice, je skratka zavestni pojem naravne sile, ki jo Amerikanec tako časti.

V teh nekaj vrsticah sem preletel tiste strani zanimivosti svetovne književnosti in književnosti, ki so v meni vzbujale vseskozi zanimanje, privlačnost in radovednost. Smatram, da sem s tem povedal marsikateremu bralcu »nekaj« novega, nekaterim pa osvežil spomin študija.

P. M.

Občinski
ljudski odbor
Šmartno
ob Paki

IN MNOŽIČNE ORGANIZACIJE
ZK, SZDL IN ZB ČESTITAJO
VSEM DELOVNIM LJUDEM
K PRAZNIKU DELA 1. MAJU!

K PRAZNIKU DELA ČESTITAMO VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM TER SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM. OB TEJ PRILIKI PRIPOROČAMO TUDI NAŠE KVALITETNE IZDELKE.

Delovni kolektiv
TOVARNE BARV
IN LESNIH IZDELKOV
MOZIRJE

Okrajni
ljudski odbor Šoštanj
čestita vsemu delovnemu ljudstvu
k prazniku 1. maju

Gostinsko podjetje
„Jezero"
v
VELENJU

ČESTITA K PRAZNIKU DELA 1. MAJU.
VABI VAS, DA PREŽIVITE PRAZNIK V
VABLJIVI RESTAVRACIJI OB JEZERU!

NAJ ŽIVI 1. MAJ – NAJVEČJI DELAVSKI PRAZNIK

Vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine, čestitajo k 1. maju in 10. obletnici osvoboditve kolektivi:

Trgovsko podjetje

Žitar

Celje

NUDI PRVOVRSTNE MLEVSKE IZDELKE TER KUPUJE VSE VRSTE ŽITARIC PO DNEVNIH CENAH

„Savinja“

hotel in kavarna in gostilna pri »Mostu«

NUDI PRVOVRSTNA DOMAČA VINA, SVEŽE PIVO, IN DRUGE ALKOHOLNE IN BREZALKOHOLNE PIJAČE. IZBORNA KUHINJA. TOPLA IN MRZLA JEDILA. HOTEL »SAVINJA« NUDI PRENOČIŠČA. GOSTILNA PRI »MOSTU« SPREJEMA ABONENTE.

SE PRIPOROČA!

Splošno gradbeno podjetje

»BETON«

CELJE

JE NAJBOLJ MEHANIZIRANO GRADBENO PODJETJE V CELJSKEM BAZENU.
IZVRŠUJE NIZKE IN VISOKE GRADNJE NAJHITREJE, ZELO SOLIDNO IN POCENI.
VSEM INVESTITORJEM SE ŠE NADALJE PRIPOROČA ZA NAROČILA!

Mladinska knjiga, Celje

KNJIGARNA IN PAPIRNICA, STANETOVA 3, TELEFON 21-93

NA DROBNO NA DEBELO

Šolske knjige ✶ Vse šolske potrebščine ✶ Tiskovine ✶ Pisarniške potrebščine ✶
Velika izbira antikvaričnih knjig
Odkupujemo antikvarične knjige

Strojna finomehanika

Celje Drapšinova ulica,

izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela hitro in po solidnih cenah. Priporoča se vsem svojim cenjenim strankam!

TRGOVSKO PODJETJE

KRISTALIJA

Celje, Trg V. kongresa,

nudi vse vrste stekla, porcelana, keramike, ogledal, okvirje itd.
Se priporoča cenjenim strankam!

CELJSKA OPEKARNA CELJE

NUDI ODJEMALCEM VSE VRSTE ZIDNE IN STREŠNE OPEKE. IZDELAVA SOLIDNA, CENE ZMERNE.

DELOVNEMU LJUDSTVU ČESTITA K 1. MAJU

TRGOVSKO PODJETJE

Izbira - Laško

NUDI V SVOJIH POSLOVALNICAH VSE VRSTE BLAGO: ŠPECERIJO, MANUFAKTURO, ŽELEZNINO PO ZMERNIH CENAH

SVOJIM STRANKAM ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA — 1. MAJ.

Tovarna organskih barvil, Celje

čestita vsem svojim odjemalcem, dobaviteljem in ostalim delovnim ljudem naše domovine k prazniku 1. maj

Ob tej priliki nudimo svoja kvalitetna barvila:

žveplena »Tobot'on«,
reduktivna »Tobanon«,
kisla »Tobacid« in
direktna »Tobacol«

s stranskimi proizvodi.

PODJETJE

Elektro - Celje Celje

dobavlja potrošnikom električno energijo po najugodnejših pogojih;

projektira, gradi in opravlja montažo daljnovodov, krajevnih omrežij in transformatorskih postaj;
izvršuje vsa v električko stroko spadajoča instalacijska dela.

Veletrgovina-uvoz

Koloniale - živila

CELJE

SE PRIPOROČA MALOPRODAJNI TRGOVSKI MREŽI, USTANOVAM IN GOSTINSTVU ZA NAKUP ŠPECERIJSKEGA, KOLONIALNEGA IN DELIKATESNEGA BLAGA.

SVOJIM ODJEMALCEM ČESTITA K 1. MAJU

Elektro radio center Celje

NUDI VSEM POTROŠNIKOM ELEKTRIČNE ENERGIJE, VSEM INVESTITORJEM NOVOGRADENJ IN VSEM LASTNIKOM RADIO APARATOV VSE VRSTE ELEKTRIČNEGA IN RADIO MATERIALA, RADIO APARATE, SVETILKE, STIKALA, RADIO ŽARNICE, ELEKTROMOTORJE ITD. PO NAJNIŽJIH DNEVNIH CENAH. BOGATA IZBIRA IN SOLIDNA POSTREŽBA VAS BO ZADOVOLJILA!

VELETRGOVSKO PODJETJE S ŠPECERIJSKIM BLAGOM

Potrošnik

CELJE

s svojimi skladišči Celje, Tomšičev trg in Žalec se priporoča maloprodajni trgovski mreži in ustanovam.

Stalno na zalogi osnovni prehranbeni artikli, — **mast — slivovka — olje in razno kolonialno blago po najnižjih dnevnih cenah.**

Dostavljamo po znižani prevozni tarifi

Plinarna, vodovod in javna razsvetljava

NUDIMO KOKS ZA KURJAVO IN KATRAN ZA PREMAZANJE

Podjetje za promet z odpadki Laško

z odkupno postajo (skladiščem) v Šempetru v Savinjski dolini in zbirno bazo v Celju, Ljubljanska cesta 40 a

odkupuje vse vrste odpadnega materiala po najvišjih cenah.

DELOVNI KOLEKTIV

Avtoobnova

Celje

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU K 1. MAJU
NAJ ŽIVI 1. MAJ — PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA

NAJ ŽIVI 1. MAJ – NAJVEČJI DELAVSKI PRAZNIK

Vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine čestitajo k 1. maju in 10. obletnici osvoboditve kolektivi:

ŽELEZARNA ŠTORE

V DESETIH LETIH SVOBODNE GRADITVE

Zgodovina štorovske železarne je že stara. Toda, kaj bi posegali preveč nazaj v preteklost, saj takrat štorovski železarji niso imeli rožnatega življenja. Kapitalist je iztiskal iz njih kar je le mogel, samo da je ostalo čim več za njegov žep, zato tudi železarna v predvojnem času ni napravila kdo ve kašnega napredka. Kapitalistični lastniki so pustili železarno v slabem stanju, saj so dosledno izvajali svoj princip: s čim manjšimi investicijami dosegati čim večje dobičke.

NOVI ČASI PO OSVOBODITVI — IZ ZASTARELE TOVARNE JE ZRASLA MODERNA ŽELEZARNA

Po osvoboditvi je bilo treba krepko zavihati rokave in globoko poseči v žep. Izboljšati je bilo treba tehnično opremo in kvaliteto proizvodov ter povečati število delavcev. Leto za letom se je tovarna tehnično izpopolnjevala, sprejemala nove delavce ter jih strokovno dvigala. **Višek svojega napredka pa je železarna doživela lani, ko je bil zgrajen elektroplavž.** Veliko denarja in naporov delavcev in strokovnjakov je zahtevala zgraditev tega važnega objekta, vendar se je trud bogato izplačal. S pridobitvijo elektroplavža je postala železarna zaključena celota. Štorovski kovinarji niso več vezani na dobave surovin, predvsem kvalitetnega sivega železa iz drugih tovarn, ker jih elektroplavž v dovoljni meri zalaga z belim in sivim grodljem, katerega lahko celo odstopajo ostalim železarnam.

IZDELKI ŽELEZARNE ŠTORE SO RAZNOVRSTNI IN KVALITETNI

V livarni izdelujejo **valje do 25 ton in kokile,** v valjarni pa **plamena, šibkasto železo, betonsko železo, kvalitete za izdelovanje vijakov, matic in zakovic.** Šamotarna izdeluje **normalke, kanalsko opeko, cevno opeko in razne fazonske komade iz šamota.** Železarna krije vse potrebe črne metalurgije, tekstilnih tovarn in mlinske industrije z **legiranimi valji.** Od prvotnih štirih vrst jekla se je asortiment dvignil na 25 vrst ob rapidnem količinskem dvigu izdelkov.

To je le v grobih obrisih opisan razvoj tega kolektiva, ki je v desetih letih dosegel vzpon, kakršnega v kapitalističnem družbenem sistemu ne bi mogli niti slutiti.

SKRB ZA DELOVNEGA ČLOVEKA JE V TEM KOLEKTIVU NA PRVEM MESTU

Ves ta ogromni tehnični napredek, povečanje produkcije do 400%, kakovostno izboljšanje izdelkov in vse druge pridobitve pa je ustvaril človek-delavec pod vodstvom strokovnjakov. Zato tudi njemu velja prva skrb, to se v tem kolektivu povsod opazi. Število delavcev je petkrat višje od predvojnega. Ta porast delovne moči in mehanizacija sta zahtevala **dobro organizirano higiensko tehnično zaščito in je železarna v tem pogledu v okraju na prvem mestu,** za kar je dobila že priznanje. Upravljanje strojev pa zahteva vedno več kvalificiranih moči, katere tovarna sama vzgaja v **Metalurško industrijski šoli v Štorah.** Veliko pozornost so v tem kolektivu posvetili tudi novemu plačnemu sistemu, saj je za ocenjevanje posameznih delovnih mest tarifna komisija uporabila najnovejše znanstvene metode. Izvršili so revizijo vseh norm, uvedli tudi nove norme in premijski sistem. Za vsako delovno mesto je bil napravljen točen tehnični popis dela. Rezultat tako preciznega študija vseh delovnih mest **je dal pravilne in poštene tarifne postavke,** ki so zbrane v novem tarifnem pravilniku. Upravni odbor išče tudi možnost za ustanovitev tovarniške kuhinje, ki naj bi dajala delavcem dnevno vsaj en topel obrok.

Štorovski železarji se zelo zanimajo za kulturno-prosvetno delo. Imajo **dramatsko in šahovsko sekcijo, moški in ženski pevski zbor in godbo na pihala.** Vsa ta izobraževalna dejavnost je združena v **društvu Svoboda,** ki je **po zaslugi železarne dobila v Štorah lep dom** z dobro založeno knjižnico in vzorno kinodvorano. V sestavu agilnega sindikata sta še **počitniška domova na Svetini in na Rabu,** kjer štorovski železarji poceni prebijejo svoj letni oddih.

Še in še bi mogli pisati o tem marljivem kolektivu, ki je dosegel tako velike uspehe na vseh področjih, zlasti pa v delavskem upravljanju, v desetih letih svobodne graditve.

OB DESETI OBLETNICI OSVOBODITVE ČESTITA KOLEKTIV ŽELEZARNE ŠTORE K PRAZNIKU 1. MAJA VSEM DELOVNIM LJUDEM Z ŽELJO, DA JIM PRIHODNOST PRINESE NOVE IN ŠE VEČJE USPEHE!

OKRAJNA ZADRUŽNA ZVEZA V CELJU

Telefon 24-66, 24-67

OKRAJNA ZADRUŽNA ZVEZA V CELJU POVEZUJE 68 KMETIJSKIH ZADRUG TER USPEŠNO RAZVIJA IN KREPI ZADRUŽNO MISEL IN GOSPODARSKO OSNOVO VSEM OBLIKAM KMETIJSKEGA ZADRUŽNIŠTVA V OKRAJU

S SVOJIMI PODJETJI:

TRGOVSKO PODJETJE V CELJU

TRGOVSKO PODJETJE »VINO« V CELJU

PODJETJE »OBNOVA« V ŽALCU

HMELJARSKI INŠTITUT V ŽALCU

VINOGRADNIŠKA POSKUSNA POSTAJA V VIRŠTANJU

KMETIJSKO POSESTVO V VOJNIKU

ZADRUŽNO POSESTVO LATKOVA VAS

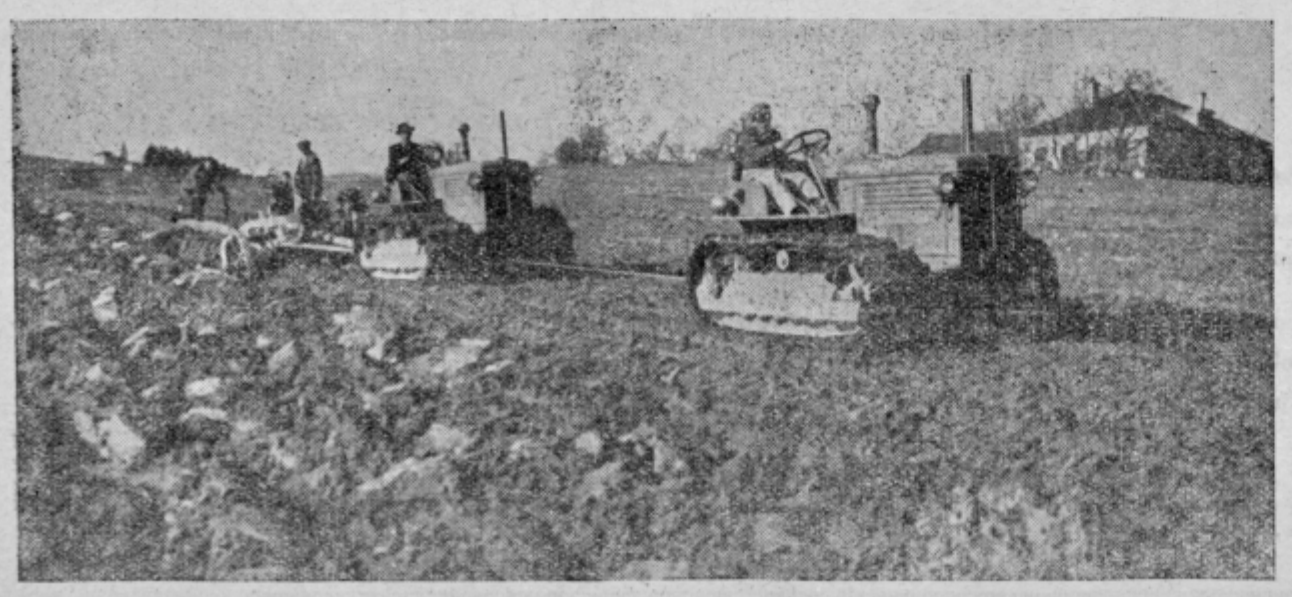

ČESTITA OB DESETI OBLETNICI OSVOBODITVE IN OB PRAZNIKU 1. MAJA VSEM DELOVNIM LJUDEM, ZLASTI PA ZADRUŽNIKOM, ZADRUŽNIM ORGANIZACIJAM TER POSLOVNIM PRIJATELJEM IN JIM ŽELI ŠE VEČJIH USPEHOV PRI NAPREDKU SLOVENSKEGA KMETIJSTVA IN RAZVIJANJU SOCIALISTIČNE MISLI NA VASI

NAJ ŽIVI 1. MAJ – NAJVEČJI DELAVSKI PRAZNIK

Vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine čestitajo k 1. maju in 10. obletnici osvoboditve kolektivi:

CELJSKA TISKARNA PAPIRNICA IN KNJIGARNA CELJE

čestita vsem delovnim ljudem k prazniku 1. maj in k desetletnici osvoboditve

Steklarna „Boris Kidrič“

ROGAŠKA SLATINA

proizvaja vse vrste

votlega,

brušenega kristalnega

in slikanega stekla.

Naši kvalitetni izdelki so zelo iskani tudi izven naše dežele!

Rudnik rjavega premoga

„PEČOVNIK“

CELJE

NUDI INDUSTRIJI IN GOSPODINJSTVU VISOKOKALORIČNI RJAVI PREMOG V SORTIMENTU KOSOVCA, KOCKOVCA, OREHOVCA, ZDROBA IN PRAHA

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

POSEGAJTE PO PRIZNANIH IZDELKIH VOLNENEGA BLAGA, ODEJ IN KAMGARNA, KI VAM GA NUDI

TOVARNA VOLNENIH IN VIGOGNE IZDELKOV

MARIBOR

CENE KONKURENČNE!

ŠIROKA IZBIRA!

Tekstilna tovarna Prebold

IZDELUJE VSE VRSTE BOMBAŽNIH TKANIN V PRIZNANO DOBRI KVALITETI!

LIP

ŠENTJUR PRI CELJU

NUDI VSE VRSTE REZANEGA LESA LISTAVCEV IN VSE VRSTE FURNIRJA!

Keramična industrija

LIBOJE PRI CELJU

proizvaja in nudi gospodinjsko, dekorativno in sanitarno keramiko, razne servise iz keramike in druge kvalitetne keramične izdelke

NUDI PRVOVRSTNE MLEVSKE IZDELKE V MALOPRODAJI IN GROSISTIČNI MREŽI. NAŠI MLINSKI OBRATI V MEDLOGU, KONJICAH, ŠEMPETRU, ZAGORJU OB SAVI IN SEVNICI, SO ZNANI PO KVALITETNEM DELU!

Mlinska nadjetje CELJE

Tovarna lesne galanterije

Rimske Toplice Jugoslavija

Proizvajamo: ležalne stole, vrtne stole, sedeže za W. C., pralnice, toporišča za sekire in držala za kladiva, vse vrste obešalnikov in ostale galanterijske izdelke po naročilu in željah kupcev. — Kvalitetna izdelava; cene konkurenčne!

Cementnine Celje

nudijo naravni in umetni kamen, teraco, betonske cevi vseh profilov in prvovrstne lončene peči.

Hitra izdobava!

Konkurenčne cene!

TOVARNA Aero CELJE

se priporoča s svojimi kvalitetnimi izdelki:

- karbon papir
- indigo papir
- pisalni trakovi
- matrice za razmnoževanje
- šolske barvice
- tempera barve
- oljnate umetniške barve
- črnila
- barve za obleke itd.

Avtobusni promet CELJE

vzdržuje promet na rednih progah in opravlja prevoze skupin po naročilu. Vožnja z našimi vozili je hitra, varna in poceni!

NAJ ŽIVI 1. MAJ – NAJVEČJI DELAVSKI PRAZNIK

Vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine čestitajo k 1. maju in 10. obletnici osvoboditve kolektivi:

JUTEKS

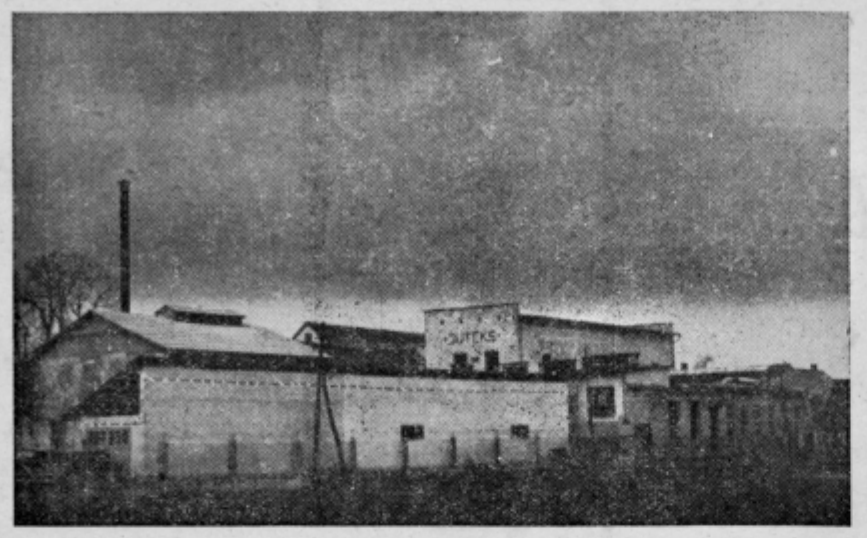

ŽALEC

proizvaja in nudi po zmernih cenah odlične in povsod iskane proizvode:

IMPREGNIRANO PLATNO VSEH VRST, ŠOTORSKA KRILA, EMBALAŽO ZA HMELJ, BLAGO ZA UNIFORME, PREGRINJALA IN RAZNE DRUGE MOČNE TKANINE

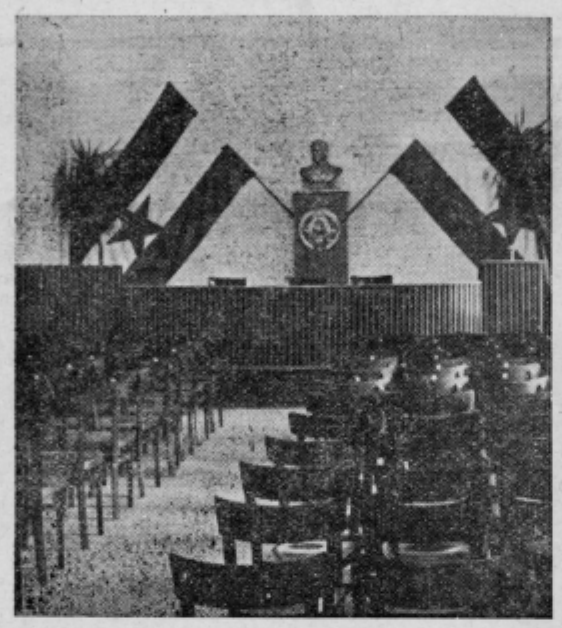

DELOVNI KOLEKTIV

HMEZAD

ZADRUŽNO TRGOVSKO PODJETJE ZA IZVOZ HMELJA

ŽALEC

želi ob 1. maju vsem proizvajalcem hmelja, kmetom zadružnikom in zadružnim organizacijam ter poslovnim prijateljem še več uspehov pri napredku našega gospodarstva

ZAHTEVAJTE POVSOD IZVRSTNO, CENENO IN KVALITETNO LAŠKO PIVO

Naš zaščitni znak na steklenicah je jamstvo, da boste s pivom laške pivovarne nadvse zadovoljni

Tovarna kovinskih izdelkov in livarna VITANJE

proizvaja in nudi:

*** VSE VRSTE KOVANEGA ORODJA**
*** ZA POLJEDELSTVO,**
*** GRADBENIŠTVO IN**
*** RUDARSTVO TER**
*** VSE VRSTE ODLITKOV**
*** IZ SIVE LITINE**

Naši izdelki so kvalitetni in poceni!

DELOVNI KOLEKTIV

Rudnika rjavega premoga Zabukovca

čestita ob priliki 1. MAJA IN ZGODOVINSKE 10. OBLETNICE OSVOBODITVE vsem državljanom z željo, da jim prihodnost prinese nove in še večje uspehe

DELOVNI KOLEKTIV

TEKSTILNE TOVARNE ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

čestita k delavskemu prazniku 1. maju in 10. obletnici osvoboditve vsem svojim dobaviteljem in odjemalcem ter vsemu delovnemu ljudstvu

*

PROIZVAJAMO IN NUDIMO BELJENA PLATNA V VSEH ŠIRINAH, ODLIČNE KVALITETE IN PO ZMERNIH CENAH

Rudnik rjavega premoga Laško

ČESTITA K PRAZNIKU DELA IN 10. OBLETNICI OSVOBODITVE vsem delovnim ljudem in jim želi mnogo uspeha pri nadaljnji graditvi socializma

*

NAŠ PREMOG JE KVALITETEN IN VISOKO KALORIČEN

TRGOVSKO PODJETJE

»JADRAN«

CELJE, STANETOVA 13

NUDI IZ SVOJIH ZALOG VSE VRSTE OLJNATIH IN SUHIH BARV, FIRNEŽE, RAZREDČILA TER VSE OSTALE KEMIČNE PROIZVODE PO NAJNIŽJIH DNEVNIH CENAH

Postrežba strokovna in solidna

Tovarna volnenih odej
Škofja vas pri Celju

nudi:

VSE VRSTE VOLNENIH ODEJ V RAZLIČNIH KVALITETAH IN BARVAH.

Naši izdelki so odlične kvalitete
Cene solidne

Kolektiv

SAVINJSKE TOVARNE OPEKE ŽALEC

IZDELUJE VSE VRSTE OPEKE: STREŠNIKE, VOTLAKE itd. PO ZMERNIH CENAH IZDELAVA SOLIDNA!

Čestita k prazniku dela 1. maju in 10. obletnici osvoboditve vsem delovnim ljudem

NAJ ŽIVI 1. MAJ – NAJVEČJI DELAVSKI PRAZNIK

Vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine, čestitajo k 1. maju in 10. obletnici osvoboditve kolektivi:

Polzela NOGAVICE

POLZELA NOGAVICE

PROIZVAJAMO IN NUDIMO NAŠIM CENJENIM ODJEMALCEM:

◆

MOŠKE DOKOLENKE IN KRATKE NOGAVICE VSEH VRST.
ŽENSKE BOMBAŽNE DOLGE, KRATKE Z GUMICO IN DOKOLENKE.
ŽENSKE SVILENE OD NAVADNIH DO NAJFINEJŠIH.
OTROŠKE DOLGE, KRATKE IN DOKOLENKE.

OSVOJILI SMO PROIZVODNJO IN NUDIMO TRGOVSKI MREŽI NAŠE NAJNOVEJŠE PROIZVODE, KI SO ENAKOVREDNI INOZEMSKIM!

Celje toper

„Toper“ Celje

TOVARNA PERILA, KONFEKCIJE, PREŠITIH ODEJ IN PLETENIN.

Telefon 22-31 in 22:32, poštni predal 3. Brzojavi TOPER Celje.

Naša zaščitna znamka je znana širokim krogom potrošnikov. Naš interes je, da postrežemo s kvaliteto. V vsaki trgovini zahtevajte renomirane izdelke »TOPER«

Veleblagovnica

„LJUDSKI MAGAZIN“ Celje

nudi svojim cenjenim odjemalcem bogato izbiro blaga, platna za rjuhe, posteljni kanafas, blago za zavese, prešito odeje iz svilenega brokata in klota, trodelne posteljne vložke, žične mreže za postelje, flanel za rjuhe, preproge, predposteljnike, flanelo, barhende ter najrazličnejše blago za obleke. — Neveste, oglejte si blago za opremo stanovanja!

Pridite in prepričajte se o kvaliteti vsega blaga!

METKA

TEKSTILNA TOVARNA

„Metka“ Celje

IPAVČEVA 22 — TELEFON 23-90

NUDI BOGATO IZBIRO TKANIN ZA DEŽNE PLAŠČE, GLADKIH IN DESENIRANIH POPELINOV, HLAČEVINE IN INLETOV TER DAMASTOV.

Trgovsko podjetje

„VOLNA“ Celje

NUDI V SVOJI TRGOVINI BOGATO IZBIRO RAZNEGA TEKSTILNEGA BLAGA PO NAJNIŽJI KONKURENČNI CENI!

M A M I C E !

KADAR KUPUJETE OPREMO ZA NOVOROJENČKA,

N E P O Z A B I T E

OBISKATI NOVO UREJENI »BABY« ODDELEK!

SAVINJA

„Savinja“ Lesna industrija Celje

●

ČE ŽELITE LEPO UREDITI PROSTORE, V KATERIH ŽIVITE, SE OBRNITE NA NAS!

●

NUDIMO VAM DRUŽINSKE SPALNICE IZ VSEH VRST FURNIRJA, MEHKE SPALNICE, KUHINJSKO OPREMO, DELOVNE KABINETE, KAVČE, OTOMANE, TRODELNE ŽIMNICE IN VLOŽKE ZA POSTELJE.

RAZEN TEGA VAM NUDIMO MEHAK IN TRDI REZAN LES, PLEMENITE IN SLEPE FURNIRJE, KAKOR TUDI RAZNOVRSTNO EMBALAŽO IN GALANTERIJSKE IZDELKE.

NAJ ŽIVI 1. MAJ – NAJVEČJI DELAVSKI PRAZNIK

Vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine čestitajo k 1. maju in 10. obletnici osvoboditve kolektivi:

METALURŠKO KEMIČNA INDUSTRIJA

CINKARNA

CELJE

PRIPOROČAMO SVOJE PROIZVODE:

SUROVI CINK — MIN. 97,80% Zn
CINKOV PRAH — 97,0% Zn TOTAL
RAFINIRANI CINK — MIN. 98,70% Zn
FINI CINK — MIN. 99,75% Zn
REDESTILIRANI CINK — MIN. 99,85% Zn
CINKOVA PLOČEVINA RAZNIH DIMENZIJ IN FORMATOV
CINKOVI PROTEKTORJI ZA KOTLE
CINKOVE PRALNICE VALOVITE
AVTOTIPIJSKE PLOŠČE
OFFSET PLOŠČE
ŽVEPLENA KISLINA 60° Bé
CINKOVO BELILO — ZLATI PEČAT
BELI PEČAT
ZELENI PEČAT
RDEČI PEČAT

KROMOV GALUN
NATRIJEV HIDROSULFIT
NATRIJEV SULFID — SUROVI
NATRIJEV SULFID — ČISTI
CINKSULFAT
NATRIJEV SILIKOFLUORID
BARIJEV SULFID
ZELENA GALICA
LITOPON
ULTRAMARIN
SVINČENI MINIJ 30%
SVINČENI MINIJ 32%
SVINČENA GLAJENKA ČISTA
SUPERFOSFAT
MODRA GALICA
METALIT

V VALJARNI USLUŽNOSTNO VALJAMO TUDI SVINEC, KOSITER IN SREBRO

NAJ ŽIVI 1. MAJ – NAJVEČJI DELAVSKI PRAZNIK

Vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine čestitajo k 1. maju in 10. obletnici osvoboditve kolektivi:

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE CELJE

PROIZVAJA V NEPREKOSLJIVI KVALITETI

EMAJLIRANO KUHINJSKO POSODO,

POCINKANO, BRUŠENO IN POKOSITRENO POSODO,

KOPALNE KADI, PRALNIKE ENO- IN DVODELNE,

STENSKE VODNJAKE,

IZPLAKOVALNIKE,

RADIATORJE IN KOTLE ZA CENTRALNO KURJAVO,

EMAJLIRANE SENČNIKE ITD.

Telefon: 22-71

Brzojav: Emajl, Celje

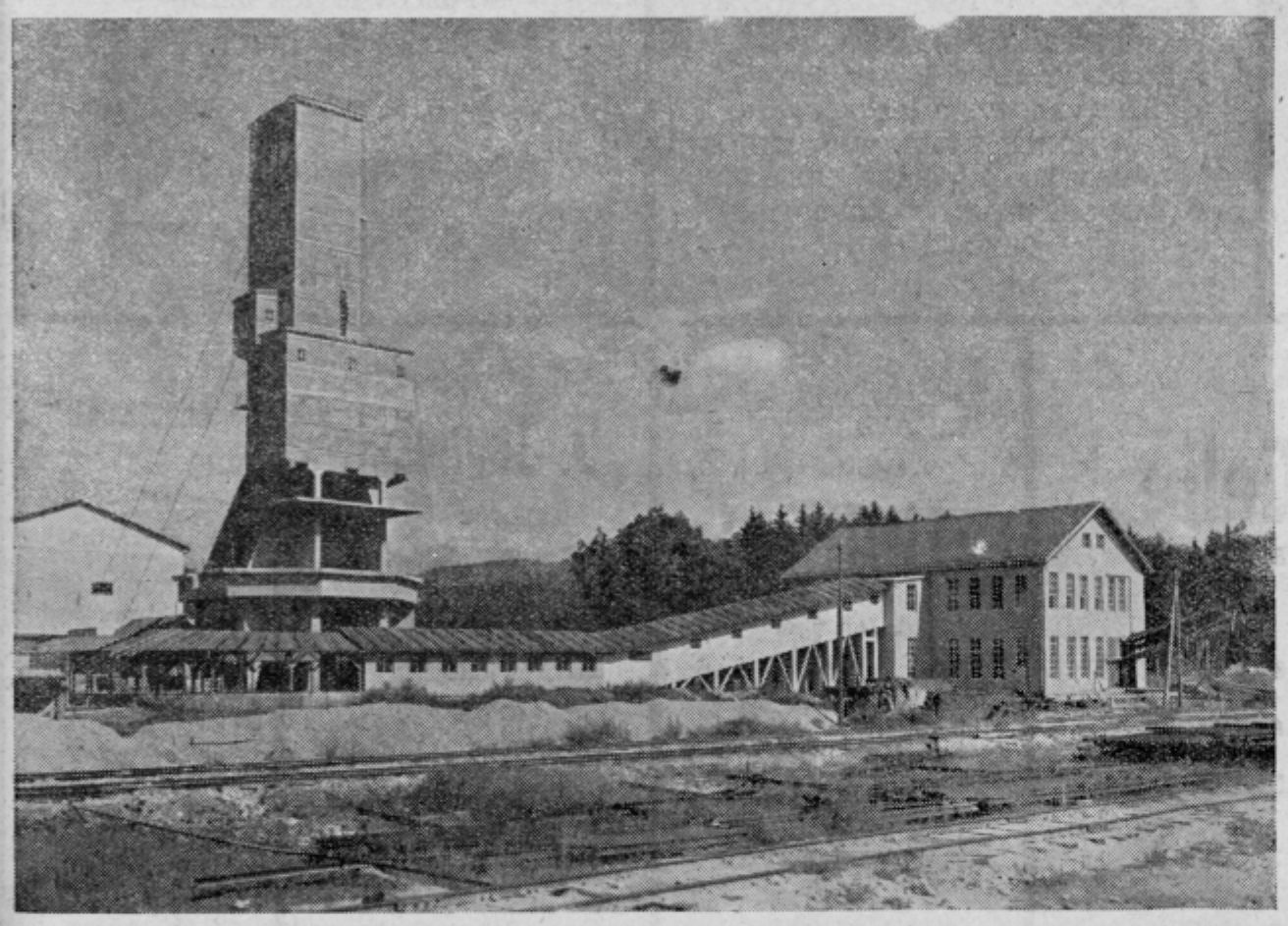

VELENJE

najmočnejše rudarsko središče v Sloveniji

TEŽKA IN NAPORNA JE BILA POT DO ZGRADITVE NOVEGA JAŠKA

Novi jašek pomeni ločnico v življenju velenjskega rudarja in je nekak obračun s starim, mučnim in neracionalnim načinom dela, obenem pa osnova za nov, sodoben način proizvodnje, ki bo ogromno dvignil gospodarsko moč rudnika. Do danes so že polovico proizvodnje preusmerili v novi jašek, ki so ga začeli lani izkoriščati. Istočasno pa so v velenjskem rudniku začeli z modernizacijo in že do danes uspeli tako daleč, da bi lahko uspešno tekmovali z velikimi rudniki. Ogromna pridobitev so zlasti novi transportni trakovi, ki bodo v kratkem izrinili vse vozičke iz jame in bo tako premog kot reka tekel skozi jašek po transportnih trakovih.

Vsi rudniki v Sloveniji dajejo skupno 3 milijone ton letne proizvodnje. Od tega odpade samo na velenjski rudnik 1 milijon ton

*

Povečana storilnost, modernizacija rudnika in nova odkopna metoda so v preteklem letu proizvodnjo dvignile na 884.000 ton napram 540.000 tonam v letu 1953

*

V letu 1962 bo velenjski rudnik dal toliko premoga letno, kot ga dajejo danes vsi rudniki v Sloveniji

V bližnji bodočnosti bo imel velenjski rudnik tudi plinarno in bo izvažal plin naši industriji

*

V obdelavi so prvi poizkusi za poplemenitenje velenjskega premoga, kateremu bodo s sušenjem odvzeli kar se da največ vlage

*

Do konec letošnjega leta računajo, da bodo prevoz premoga, nakladanje in razkladanje povsem mehanizirali. S tem se bo kapaciteta proizvodnje dvignila na 1 milijon 500.000 ton

NAJ ŽIVI 1. MAJ – NAJVEČJI DELAVSKI PRAZNIK

Vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine, čestitajo k 1. maju in 10. obletnici osvoboditve kolektivi:

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

„MERKUR“

CELJE

ŽELEZNINA —
ŠPECERIJA
SOLIDNA POSTREŽBA
NIZKE CENE

KURIVO

CELJE

V ZALOGI METALURGIČNI KOVAŠKI KOKS

„AUREA“

CELJE, STANETOVA 22a

IZDELUJE OVRATNICE, ZAPESTNICE, VERIŽICE, BROŠKE, IGLE ZA KLOBUKE ITD.

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN DELOVNEMU LJUDSTVU ČESTITA K 1. MAJU

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

„SAVINGRAD“ CELJE

IZVRŠUJE

VISOKE IN NIZKE GRADNJE TER VSA V ZIDARSKO IN TESARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.

DELO SOLIDNO — CENE ZMERNE

URARSTVO-OPTIKA

CELJE, TOMŠIČEV TRG

Očala, popravilo ur, daljnogledov ter vsa v stroko spadajoča dela.

DELOVNEMU LJUDSTVU ČESTITA K 1. MAJU, PRAZNIKU DELA!

LES LJUBLJANA
trgovina Celje

nudi vseh vrst pohištvo, pisarniško opremo, tapetniške izdelke, lesonit, rezane plošče, parkete itd.

OPREMLJAMO HOTELE

Cene konkurenčne, prodajamo tudi na obroke

Uprava za ceste LRS

TEHNIČNA SEKCIJA CELJE

ČESTITA ZA 1. MAJ PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA VSEM SVOJIM DELAVCEM, CESTARJEM, NADZORNIKOM IN DELOVODJEM

Ortopedska in čevljarska delavnica Celje

Stanetova 16

*

čestita delovnemu ljudstvu k 1. maju

ELEKTROINSTALATERSTVO

Velenšek Mihael

CELJE, MARIBORSKA 36

IZVRŠUJEM VSA ELEKTROINSTALACIJSKA DELA JAKEGA IN ŠIBKEGA TOKA NA NOVOGRADNJAH KAKOR TUDI VSA V STROKO SPADAJOČA POPRAVILA. CENE ZMERNE, DELO SOLIDNO.

Radio-val

Celje, Ljubljanska 6
s podružnico v Šoštanju

IZVRŠUJEMO POPRAVILA VSEH VRST RADIJSKIH APARATOV, OJAČEVALCEV, KINOOJAČEVALCEV, MONTIRAMO OJAČEVALNE NAPRAVE. OB VSAKI PRILIKI VAM OSKRBIMO VSAKOVRSTNA OZVOČENJA.

KMETIJSKI MAGAZIN LJUBLJANA

POSLOVALNICA CELJE

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM K 1. MAJU, PRAZNIKU DELOVNEGA LJUDSTVA

TRGOVSKO PODJETJE

„VESNA“ Celje

CANKARJEVA 2

Trgovina »GALANTERIJA« v Stanetovi ulici

Trgovina »DROGERIJA« v Prešernovi ulici

Trgovina »PARFUMERIJA« na Trgu V. kongresa

BOGATA IZBIRA — PRIMERNE CENE

SLIKARSTVO

„DOM“ Celje

PREŠERNOVA 7

●

IZVRŠUJE VSA SLIKARSKA IN PLESKARSKA DELA SOLIDNO IN PO ZMERNI CENI.

●

Trgovina z živili

‚Bohor‘

Celje, Zidanškova 7

Vam nudi vedno sveže špecerijsko in kolonialno blago

J. Javoršek

Celje, Ipavčeva 26

telefon 26-98

orodna in strojna delavnica

čestita svojim cenjenim strankam in delovnemu ljudstvu k 1. maju

„Ključavničar“

Celje, Aškerčeva 7

s svojimi obrati: ključavničarstvo, kleparstvo in vodovodne instalacije. Izvršuje vsa v stroko spadajoča dela.

Splošno mizarstvo

FRANC KERIN

Celje, Delavska 5
(Gaberje)

◆

se priporoča

Kmetijsko gospodarstvo

LAVA—CELJE

čestita delovnemu ljudstvu k 1. maju, prazniku dela

Uprava cest in kanalizacij Celje

izvršuje vse v nizko gradnjo spadajoče objekte, vestno in solidno

RESTAVRACIJA

„BELI VOL“

CELJE, STANETOVA 3

nudi cenj. gostom prvovrstna vina, vedno sveže pivo in druge alkoholne in brezalkoholne pijače. Izborna kuhinja. Topla in mrzla jedila vsak čas na razpolago

TRGOVINA S KONFEKCIJO

„VARTEKS“

CELJE, TRG V. KONGRESA
SE PRIPOROČA

VRTNARSKA ŠOLA

CELJE-MEDLOG

ČESTITA DELOVNIM KOLEKTIVOM K 1. MAJU, PRAZNIKU DELA

Železnikar Marjan

elektroinstalater
Celje, Stanetova 19

izvršuje vsa v stroko spadajoča dela hitro, solidno in po zmernih cenah.